

Heer! Het wordt avond : gebedenboek voor katholieken die aan het einde van hun leven naderen en verlangen zalig te sterven

<https://hdl.handle.net/1874/236303>

Vak 87

61

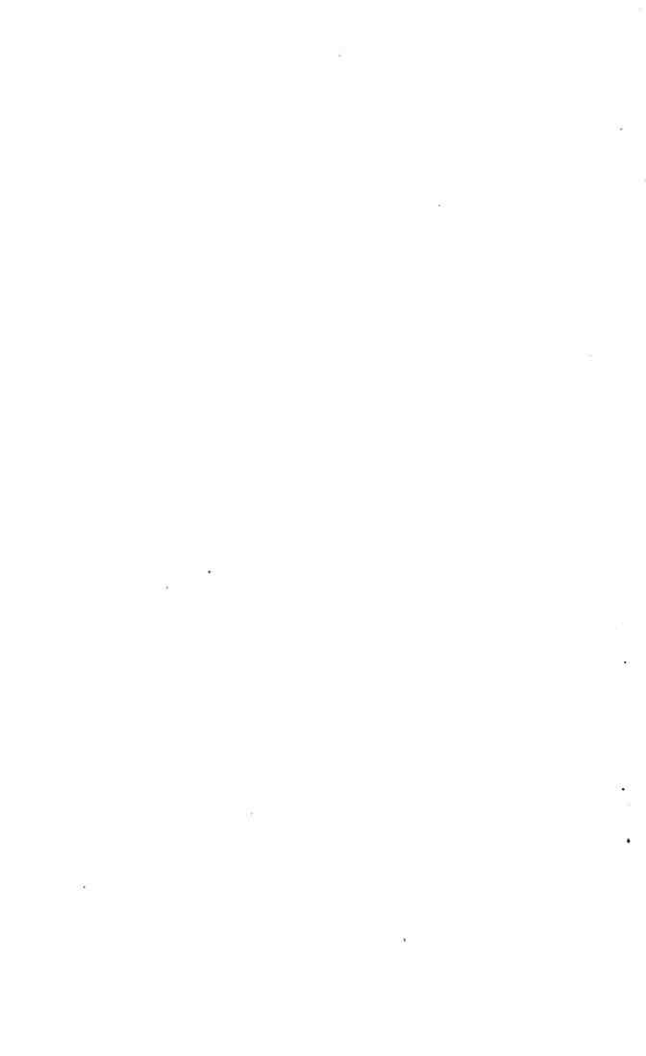

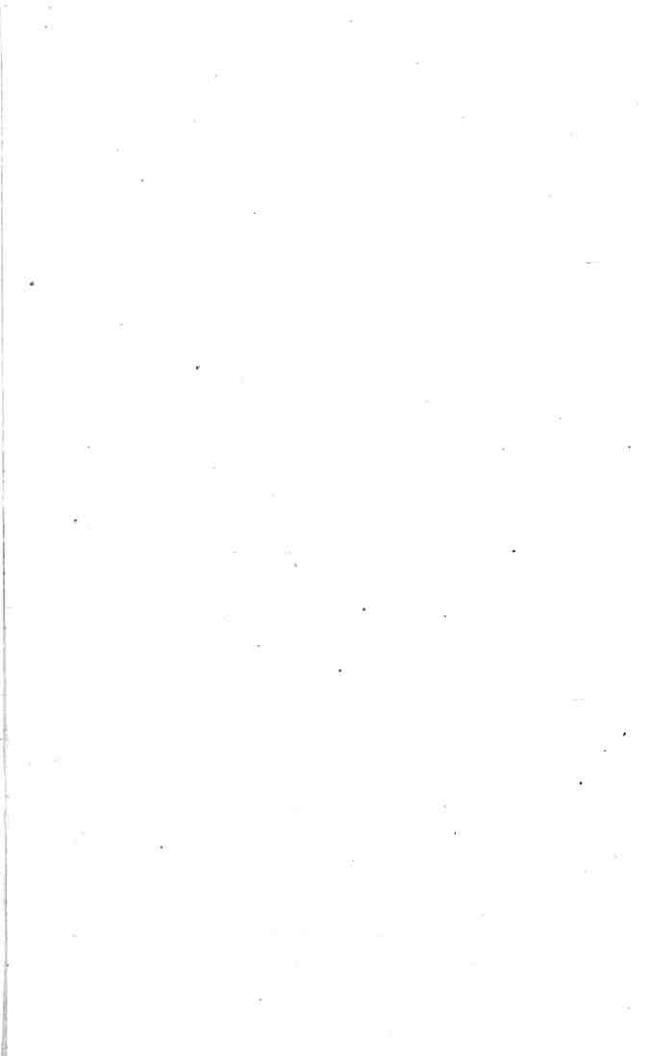
*

mm 13269

Heer! het wordt Avond.

Invoquez Marie
et son intercession vous obtiendra le
DON DE CONSEIL.

HEER!

HET WORDT AVOND.

EEN

GEBEDENBOEK VOOR KATHOLIEKEN,

DIE

AAN HET EINDE VAN HUN LEVEN NADEREN

en

VERLANGEN ZALIG TE STERVEN.

DOOR

J. J. Burgmeijer,

R. K. P.

Nieuwe Uitgave

Kerkelijk goedgekeurd. 1870

te 's Hertogenbosch bij

J. J. ARKESTEIJN EN ZOON.

BIBLIOTHEEK
WISCONSIN

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT
COLL. THOMASSE

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

0608 8805

GOEDKEURING.

Het Boek getiteld:

HEER! HET WORDT AVOND.

*Zen Gebedenboek voor Katholieken, die aan
het einde van hun leven naderen, enz.*

heeft ons den druk overwaardig
geschenen.

St. Michiels-Gestel, den 30 Junij 1839.

H. DEN DUBBELDEN,
Administrator Apostoliek van het
Bisdom van 's Hertogenbosch.

TAFEL

DER

VERANDERLIJKE FEESTDAGEN.

JAREN.	ZONDAGSLETT.	ASCHDAG.	PASCHEN.	PINKSTEREN.	EERSTEN ZON- DAG VAN DEN ADVENT.
1870	B	2 Maart	17 April	5 Junij	27 Nov.
1871	A	22 Febr.	9 April	28 Mei	3 Dec.
1872	GF	13 Febr.	31 Maart	19 Mei	1 Dec.
1873	E	26 Febr.	13 April	1 Junij	30 Nov.
1874	D	18 Febr.	5 April	24 Mei	29 Nov.
1875	C	10 Febr.	28 Maart	16 Mei	28 Nov.
1876	BA	1 Maart	16 April	4 Junij	3 Dec.
1877	G	14 Febr.	1 April	20 Mei	2 Dec.
1878	F	6 Maart	21 April	9 Junij	1 Dec.
1879	E	26 Febr.	13 April	1 Junij	30 Nov.
1880	DC	10 Febr.	28 Maart	16 Mei	28 Nov.
1881	B	2 Maart	17 April	6 Junij	27 Nov.
1882	A	22 Febr.	9 April	28 Mei	3 Dec.
1883	G	8 Febr.	25 Maart	13 Mei	25 Nov.
1884	FE	27 Febr.	13 April	1 Junij	30 Nov.
1885	D	18 Febr.	5 April	24 Mei	29 Nov.
1886	C	10 Maart	25 April	13 Junij	28 Nov.
1887	B	23 Febr.	10 April	31 Mei	29 Nov.
1888	AG	15 Febr.	1 April	20 Mei	2 Dec.
1889	F	6 Maart	21 April	9 Junij	1 Dec.
1890	E	19 Febr.	6 April	25 Mei	30 Nov.

VOORREDE.

Menigvuldig zijn de Gebedenboeken voor kinderen, jonge lieden en gehuwden, voor vrouwen zelfs; doch voor bejaarden zag men er tot hiertoe nog geen verschijnen. Echter is voor hen het bidden zeer noodzakelijk, om hun leven godvruchtig te eindigen. Door dus dit boek in het licht te geven, hoop ik den wensch van velen te vervullen, die reeds lang een boek voor bejaarden verwachten. —

Wanneer de mensch grijs geworden

is, dan nadert de avond van zijn leven en hij kan tot zijn zielenheil niets nuttiger verrigten, dan iederen volgende dag als den laatsten van zijn leven aan te zien en zich tot het verlaten dezer wereld voor te bereiden.

Geene voorbereiding is geschikter dan dat wij onze, in zonden overgebragte jaren, in de bitterheid des harten beweenen en de weinige jaren of maanden, die God nog schenkt tot boetvaardigheid en goede werken te besteden. Wij moeten trachten de vriendschap Gods, die wij door onze zonden verloren hebben, door berouw en verbetering van wandel weder te krijgen, en er ons op toeleggen om zoo vertrouwelijk met God te worden, als een kind met zijnen vader is. Daartoe komen wij het gemakkelijkste, wanneer wij dikwerf de barmhartigheid van God overwegen, die, tot onze verlossing,

zijnen Zoon aan het smartelijkst lijden heeft overgegeven en die zich nog dagelijks, in iedere heilige Mis, tot zoenoffer aan den hemelschen Vader voor ons opdraagt. — Doch, dit alles was voor de onbegrijpelijke liefde van God nog niet genoeg; maar hij wil nog in iedere heilige Communie in ons komen, ons eigendom worden en ons heiligen, opdat wij, wanneer de dood ons van deze wereld roept, waardig in Gods tegenwoordigheid verschijnen.

Zoodra een mensch hooge jaren bereikt heeft, kan hij zich reeds als een stervende beschouwen en hij behoort dan geen dag te laten voorbijgaan, zonder de heilige Misse bijgewoond, geen hoogtijd zonder de heilige Communie ontvangen te hebben. Daarbij moet hij zich voorstellen, dat dit de laatste Misse is, die hij bijgewoond en de laatste heilige

Communie, die hij ontvangen heeft, als ging hij van de tafel des Heeren naar den regterstoel van God.

Zij, die door zwakte of ziekelijkheid niet meer naar de kerk kunnen gaan, om daar bij het heilig Misoffer tegenwoordig te zijn, behooren in hunne kamer voor hun kruisbeeld, of wel op hun ziekbed, in den geest ter kerke te gaan. Het luiden der klok moet den zieke eene stem zijn, welke hem toeroept: Maak u gereed, de Bruidegom komt. — Is het hem onmogelijk om met den mond te bidden, dan toch kan hij met het hart bidden en op die wijze met God spreken. Hij kan in den geest de heilige Hostie aanbidden. — Hoe oud of zwak een mensch ook zijn moge, kan hij zich echter met zijne gedachten aan de tafel des Heeren plaatsen en in ootmoed op eene geestelijke wijze communiceren.

En welk grooter geluk kan ons overkomen, dan dat wij nog op onzen sterfdag eene kinderlijke zamenspraak met onzen Verlosser gehad hebben. — Zulke zamenspraken hebben wij met God, zoo wel bij de geestelijke Communie onder de heilige Misse, als bij de werkelijke nuttiging, wanneer wij het vleesch en bloed van onzen Zaligmaker ontvangen.

Maar wij kunnen bij die heilige verrihting niet eerbiedig genoeg verschijnen en vooral moeten bejaarde lieden met eene heilige vrees bevangen worden, wanneer zij onder het heilig Misoffer den levenden God ter aanbidding opgeheven zien en daarbij bedenken, dat zij den God, die daar onder de gedaante van brood verborgen is, weldra met zijne Godheid in den Hemel zullen zien en aanbidden.

O dat wij toch met dankbaarheid

gevoelen, hoe genadig God met ons gehandeld heeft, door dit heilig Sacrament in te stellen. Dit geheim is het grootste wonder van onzen Heiland, het uitstekendste bewijs van zijne liefde; de onuitputbare bron van zijne genade. Het is de uiterste wil van onzen Verlosser en hij konde ons bij zijn verscheiden niets troostrijker nalaten, dan de belofte: Die mijn Vleesch eet en mijn Bloed drinkt, die zal in eeuwigheid leven. —

Hoe gelukkig zijn wij dan, wanneer wij aan de genade deelachtig worden, om bij het heilig Misoffer tegenwoordig te zijn, of onzen God, onzen Heiland en Verlosser in de heilige Communie te ontvangen. Eene enkele waardige Communie kan van een' zondaar een' Heilige maken. — Ja, zal dan de gansche He-

mel zich niet verheugen en ons met lofzangen te gemoet gaan, wanneer wij uit dit leven scheiden en met onzen God in het hart aan de hemelpoort kloppen?

Laat ons dan nu overwegen, welke gelukzaligheid voor ons in het heilig Altaargeheim bereid is, eene gelukzaligheid, welke alleen de Heiligen in den Hemel genieten. Wij naderen, even als zij, tot God; wij worden, zoo als zij, met God vereenigd en wij nemen deel aan het heilig gastmaal, waarop het allerheiligste Ligchaam van Jesus, God zelf de spijs is, waardoor wij eeuwig zullen leven.

Doch, wijl velen bij deze heilige verrijting moeilijk woorden vinden, om hun inwendig, godvruchtig gevoel voor God gepast uit te drukken en volgens hun verlangen te bidden, zonder verstrooid te worden, zoo zijn deze gebeden

in dier voege ingerigt, dat zij in het hart van den bejaarden Christen, dat gevoel opwekken, hetwelk in zijnen stand, hem, aan de deur der eeuwigheid genaderd, kan troosten, en zijn hart voor God, als een kind tot zijnen vader, doen spreken. — Wij moeten kinderlijk bidden, want een kinderlijk gebed omvat het verstrooide gemoed en heft het hart tot God op.

Die aldus tot den avond van zijn leven genaderd is, moet, zoo als reeds gezegd is, dagelijks zich, bij de heilige Misse, waar de gedachtenis aan den dood van onzen Verlosser gehouden wordt, tot zijn toekomstig verscheiden gereed maken en iedere heilige Communie, als zijne laatste teerspijs, met eene vurige godsvrucht ontvangen. — Wanneer alsdan zijn laatste uur slaat, kan hij gelaten zijnen geest in de handen van zijnen Schepper overgeven.

Hij, die aldus voorbereid sterft, kan gerust zijnen Regter te gemoet gaan: Jesus is hem niet vreemd meer, want hij is reeds dikwerf tot hem gekomen en heeft zijn avondmaal bij hem genomen. — Ja, voorzeker komt Jesus denzulke te gemoet en geleidt hem, als een' bekenden vriend, de woning der Zaligheid binnen, welke hij voor hen, die hem beminnen, bereid heeft.

Gij, vrome bejaarden, voor wie dit boek bestemd is, wanneer gij daarin eenigen troost vindt, bidt dan ook voor mij, opdat God ook mij een zalig sterfuur verleene en mijne ziel in den Hemel opgenomen worde.

DE BEWERKER.

EERSTE AFDEELING.

MORGEN- EN AVONDGEBEDEN.

BIJ HET BEGIN VAN HET GEBED.

**Eeuwige God, hemel-
sche Vader!** tot u verhef
ik mijn hart, om uwe
goddelijke Majesteit mij-
nen kinderlijken eerbied
en mijne liefde te betui-
gen. Ik wensch met die

onderwerping te kunnen bidden, waarmede **Jesus Christus**, uw goddelijke Zoon, op de aarde gebeden heeft. Doch daar wij zonder uwen bijstand zelfs den naam **Jesus** niet waardig kunnen uitspreken, zoo smee ik vooral om den heiligen **Geest**.

Heilige Geest, Geest van godsvrucht! daal in mij, vervul mijn hart met heilige gevoelens, opdat ik ootmoedig en **Gode** welbehagelijk bidde.

Heilige Engelbewaar-
der, verwijder van mij
alle zondige gedachten
en verstrooiingen, op-
dat ik met een zuiver
hart bidde.

Heilige Engelen en Ge-
lukzaligen, die in eeu-
wige aanbidding voor
Gods troon gebogen ligt,
en gij, heilige Maria, ko-
ningin der Engelen, on-
dersteun mij in het loven
van mijnen God.

Barmhartige Vader!
keer uw oor naar mijn

gebed en verhoor mijn smeecken; ontferm u ook over allen, die thans bidden en in hunnen druk tot u roepen. **Ontferm u bijzonder over alle zieken, die spoedig voor uwen regterstoel zullen verschijnen en verleen hun, die heden van deze wereld scheiden, een' gelukzaligen dood, door **Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.****

MORGENGEBED.

Tot u, o God, verhef ik mijn hart, en bied u de warmste dankbaarheid aan, voor de genade, dat gij mij weder een dag geschonken hebt, waarop ik u kan dienen en tot mijn eeuwig heil werken. Almagtige, eeuwige Vader, gij hebt mij tot uwe dienst geschapen, en uit vaderlijke

liefde hebt gij mij zoo vele jaren in het leven gelaten en voor mij gezorgd; maar ach, hoe gering, hoe nietig is mijne erkentenis voor al deze weldaden geweest! Schenk mij toch, bid ik u, uwe genade, opdat deze dag een dag des heils voor mij worde en ik hem zonder zonde, tot uwe eer en u welbehagelijk overbrenge. Ja, ik wil alle zonden vlugten, er mij op toeleggen,

in alles uwen heiligen wil te volbrengen, en zoo uwe vaderlijke liefde waardig te worden.

Door uwe verdiensten alleen o **Jesus**, mogen wij tot **God** spreken en hem onzen **Vader** noemen, en gij hebt ons verzekerd, dat ons al, wat wij in uwen naam zouden vragen, zal geschonken worden. Ik smEEK dan in uwen naam met kinderlijk vertrouwen om de genade, dat

ik niet slechts heden, maar al mijne nog overige levensdagen zoo vroom en godvruchtig doorbrenge, dat ik waardig worde, om eenmaal voor eeuwig in de verblijfplaats der Gelukzaligen te worden opgenomen.

Dit is de bede van mijn hart, o Vader! ach, verhoor haar en schenk mij kracht en sterkte, om mijn voornemen stip-telijk te volbrengen, opdat ik, wanneer gij mij

heden van deze wereld riept, met vreugde dezen dag herdenken kan. Al hetgeen ik dus heden denken, spreken of verrigten zal, strekke tot uwe eer en tot verheerlijking van den naam van **Jesus**.

H. Maria, moeder van mijnen **Zaligmaker!** heilige **Engelbewaarder** en alle **Zaligen**, u vereeer en bemin ik als mijne dierbaarste vrienden; ik beveel mij in uwe voor-

spraak bij God, nu en bijzonder in het uur van mijnen dood. Amen.

AVONDBEBED.

Eeuwige God, almachtige Vader, in uwe vrees heb ik dezen dag begonnen; met dankbetuiging voor de genotene weldaden wil ik hem ook eindigen. Ik dank u dan voor al het goede, dat gij mij heden, zoo voor de ziel als voor het lig-

chaam, geschonken hebt; maar met schaamte moet ik op mij zelve nederzien, wanneer ik mij zelve afvraag: hoe heb ik mij heden gedragen? Hoe heb ik mijne voornemens volbragt? Heb ik in geene zonde vrijwillig toegestemd en heb ik op mijn uiterste — op uw oordeel — op de eeuwigheid gedacht? —

Ach, hoe veel goed heb ik nagelaten en hoe vele fouten bedreven! Met

den rouwmoedigen toel-
naar sla ik op mijne borst
en zeg: Wees mij zon-
daar genadig. Vergeef
mij, want ik ben zwak
en bij u alleen hoop ik
troost te vinden. Om het
bloed van Jesus, onzen
Verlosser, smee ik u,
o God! dat gij mij, el-
lendigen zondaar, (zon-
dares) niet verstoot. Het
is mij uit den grond des
harten leed, dat ik u
op nieuw beleedigd heb.
Voorzeker zoude ik ver-

twijfelen zoo ik niet wist, dat gij in mijn hart ziet en van mijn berouw bewust zijt.

Ik beveel mij nu geheel in uwe handen, o God! bewaar mij voor een' haastigen dood en schenk mij de genade, dat, wanneer ik mij voor de laatste maal ter rust begeef, ik aan gene zijde des grafs zalig ontwake. Verleen ook allen zieken en lijdenden verligting in hunne smarten en schenk

hun, die dezen nacht zullen sterven, eenen zaligen dood.

Heilige Maria, mijn Beschermengel en alle Heiligen, waakt over mij, dezen nacht, altijd en bijzonder in het uur des doods en bidt voor mij, dat ik eenmaal bij u in den Hemel opgenomen worde. Amen.

OEFFENING DER GODDELIJKE
DEUGDEN.

OEFFENING VAN GELOOF.

Mijn Heer en mijn God,
ik geloof dat Gij zijt één
God, drievuldig in per-
sonen, Looner van het
goed en Straffer van het
kwaad. Ook geloof ik,
dat Gods Zoon voor ons
allen is mensch geworden
en gestorven. Ik geloof
al hetgeen de geloofsbe-
lijdenis der Apostelen be-

vat en de H. Kerk ons voorstelt, omdat gij, o God, de eeuwige waarheid zijt, die dat alles geopenbaard hebt.

In en voor dit Geloof wil ik leven en sterven.

OEFENING VAN HOOP.

Mijn Heer en mijn God, ik hoop met een vast betrouwen, door uwe goddelijke barmhartigheden door de oneindige verdiensten van Jesus Christus van u te verkrijgen,

vergiffenis van mijne zonden, het eeuwig leven en de middelen, om daartoe te komen. Dit hoop ik, o Heer! omdat gij almachtig, goed en getrouw in uwe beloften zijt.

In deze Hoop wil ik leven en sterven.

OEFENING VAN LIEFDE.

Mijn heer en mijn God, ik bemin u boven al, omdat gij het opperste goed en alle liefde waardig zijt, ik bemin ook mijnen

naaste als mij zelven om u, die mij zulks bevoelen hebt.

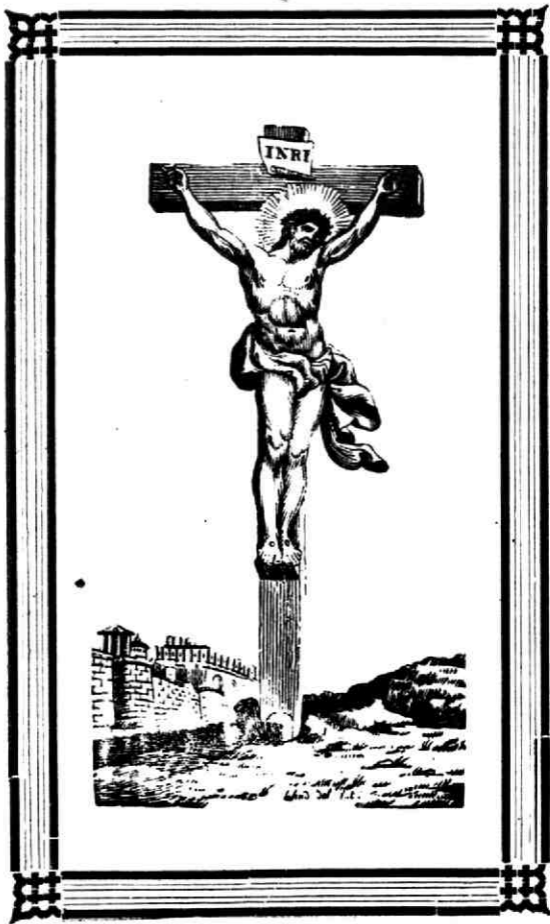
In deze Liefde wil ik leven en sterven.

OEFENING VAN BEROUW.

Mijn Heer en mijn God, mijne zonden zijn mij leed, uit den grond mijns harten; niet zoo zeer omdat ik den Hemel verloren en de hel verdiend heb, maar omdat ik u, die het opperste goed zijt, daarmede vergramd heb,

**ik smEEK u duizendmaal
om vergiffenis door het
dierbaar bloed van **J**esus
Christus en neem mij vast
voor, met uwe goddelijke
hulp mijn leven te bete-
ren. **A**men.**

Invoquez Marie

et son intercession vous obtiendra le

DON DE FORCE.

TWEEDE AFDEELING.

MIS-GEBEDEN.

GEBEDEN ONDER DE HEILIGE MISSE.

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des H. Geestes. Amen.

Almagtige, eeuwige God! sla een barmhartig oog op ons, die hier in godvruchtige stemming voor u neêrgekniel zijn,

om met den **Priester**, u, den **Heer van Hemel en aarde**, het heiligste, kostbaarste en behagelijkste offer op te dragen. **Wij vernieuwen hier op het altaar het groote offer der verlossing in den kruisdood van uwen Zoon Jesus Christus**, door wien wij u loven, prijzen en aanbidden.

Maar ik ben onwaardig, om hier te verschijnen, o **God**, wijl ik een zondaar ben, die u het

grootste deel zijns levens ongehoorzaam was; lichtzinnig u vergat en zonden op zonden stapelde. Ik gevoel geheel het gewigt mijner zonden, sla, doordrongen van leedwezen, op mijne borst en belijd mijne schuld, mijne grootste schuld.

Aan u, Alwetende, zijn mijne euveldaden bekend en op de gedachte van uw oordeel beef ik van angst. Echter weet ik ook, dat uwe barmhar-

tigheid grooter dan mijne zonde is; daarom smEEK ik u om vergiffenis en genade.

Tot voldoening voor mijne overtredingen, bied ik u, door de hand des **Priesters**, dit heilig **Misoffer** aan. **Ontvang** het tot uwen lof; tot verheerlijking van uwen naam; tot gedachtenis van de menschwording, van het lijden en van den dood onzes **Zaligmakers**; tot dankbaarheid voor alle

weldaden en genaden, bijzonderlijk, dat gij mij niet op den dag mijner pligtige ligtzinnigheid van de wereld genomen, maar mij nog tijd verleend hebt, om met den avond van mijn leven in uwe armen terug te komen en door berouw en boete eenige voldoening te kunnen geven.

En daar wij door de verdiensten van uw Zoon, onzen Verlosser, alles van u, o God, kun-

nen verkrijgen, wanneer wij in geloovig vertrouwen tot u roepen, zoo breng ik ook mijne tijdelijke belangen voor uwen troon en smeeek om uwen bijstand en troost. Aan u, o Vader, zijn mijne belangen bekend en gij weet ook het best, wat mij voordeelig is. Ik smeeek u dan om hulp, door de verdiensten van **Jesus**, uwen **Zoon**, op welke ik geheel mijn vertrouwen vestig. —

Mogt mijne bede, om u bekende wijze redenen, onverhoord blijven, dan toch vertwijfel ik niet, maar geef u mijn lot over en zeg even als mijn Zaligmaker: Vader! niet mijn wil, maar uw wil geschiede. Schenk mij dan moed en sterkte, om in dit voornemen tot aan den dood te volharden.

Ontferm u, o God! over al mijne vrienden en vijanden en schenk vooral uwe liefde aan mijne

bloedverwanten en allen,
die zich in mijn gebed
bevolen hebben. Bewaar
ons, die u zijn toegehei-
ligd in uwe genade,
door **Jesus Christus**,
uwen **Zoon**. **Amen**.

ONDER DE GLORIA.

Liefderijke Jesus, Ver-
losser der wereld, in
vereeniging met den lof,
welken de Engelen bij
uwe geboorte verkondig-
den, roep ik ook vreug-
devol uit: **Eer zij Gode**

in den hooge en vrede
den mensch, die van
goeden wille zijn! Wij
loven, zegenen, aanbid-
den, eeren en danken u
voor al het goede, dat
gij ons geschonken hebt.
Ja, gij zijt de ware
Zoon Gods, het eeuwige
Woord des Vaders, het-
welk vleesch geworden
is en onder ons gewoond
heeft. U, o God, prijst
het heelal: voor u buigt
ieder het hoofd; voor u
werpt zich een ieder ter

aarde; want aan u alleen komt alle eer, lof, dankbaarheid en aanbidding toe in eeuwigheid. **Am.**

GEBED.

Verleen genadiglijk, hemelsche Vader, door de voorbede van de heilige Maagd Maria en van alle Heiligen, bijzonder van hem, wiens feest heden gevierd wordt, al de genade, welke de **Priester** in den naam van **Jesus** voor zich en

voor ons afsmeekt. Verhoor ook het gebed van allen, die hier in den naam van **Jesus** vergaderd zijn, en u in aanbidding loven.

Ook tot u bid ik, heilige **Maria**, toevlugt aller boetvaardigen; smeeuw uwen **Zoon** voor mij om bijstand, bijzonder in het uur des doods. Sta mij dan ook met uwe moederlijke hulp bij, breng mijne ziel tot **Jesus**, uwen **Zoon**, opdat hij mij ge-

nadig oordeele en in zijn
eeuwig rijk opneme. Am.

ONDER HET EVANGELIE.

Hoe groot, o **Jesus**,
moet mijne dankbaarheid
zijn, voor de genade,
dat gij mij uw **Evangelie**
hebt bekend gemaakt!
Daardoor toch heb ik
geleerd, **God**, als onzen
Vader te beschouwen,
hem te gehoorzamen en
te beminnen. **O** wonder-
volle goedheid van mij-
nen **God**, die van ons,

nietige stervelingen, wil bemind worden! — Hoe is het mogelijk, dat ik dit niet eerder beseft heb? Ja, mijn geweten verwijt mij dit, het verwijt mij mijne traagheid in het geloof, en hoe zal ik in het oordeel kunnen bestaan, wanneer gij mij over mijn geloof zult vonnissen? Ja, ik weet, dat mijne zonden mij voor eeuwig van uw aanschijn zullen uitsluiten, ten zij ik, even als de

verloren zoon, tot u in boetvaardigheid terugkeer. Ach, mijne zonden zijn mij leed en ik wil voortaan naar de voorschriften van uw heilig Evangelie leven, opdat ik u behage en de eeuwige zaligheid erlange. Verleen mij ook den bijstand des H. Geestes, opdat ik met vertrouwen op uwe almacht vervuld worde, en leere mijn kruis met geduld te dragen. Amen.

ONDER DE CREDO.

Ik geloof in u, heilige Drievuldigheid, God den Vader, God den Zoon en God den heiligen Geest. Ik geloof in u, Vader, Schepper en Bestuurder van alle dingen. Ik geloof in u Jesus Christus, waren Zoon Gods, mijnen Verlosser en Zaligmaker. Ik geloof in u, heiligen Geest, den vertrooster, die van den Vader en den Zoon

voortkomt en die mijne ziel reeds in den doop geheiligd hebt. — In dit geloof bid ik u nederig aan, o God! en smeeek u met vertrouwen, om bijstand in mijn geloof, opdat ik de beloften van uwen Zoon ondervinde, die zegt: Alles is mogelijk voor hem, die gelooft.

Op u, o God! heb ik geheel mijn betrouwen gevestigd en ik weet, hoezeer gij mijne zaligheid verlangt. Daarom

hoop ik op u, op uw woord, tot dat gij uwe belofte aan mij vervullen en mij in uwe eeuwige woonplaats opnemen zult.

Gij, o God! zijt alle liefde, eer en aanbidding waardig. Gij hebt mij geschapen, om u te beminnen; maar, helaas! mijne liefde jegens u is zoo gering. — Ach, laat de Geest van liefde op mij nederdalen, opdat mijn hart met het goddelijk vuur ontstoken wor-

de, en ik alzoo met Petrus zeggen kan: Heer Gij weet, dat ik u bemin.

ONDER DE OPOFFERING.

Wij bidden u, o God! ontvang genadiglijk dit heilig Offer, tot lof en verheerlijking van uwe goddelijke Majesteit; tot herinnering aan de menschwording, aan het lijden, de verrijzenis en hemelvaart van Jesus Christus, onzen Heer, en tevens ter eere der

H. Maagd Maria, van den heiligen Joannes *den Dooper*, van de heilige Apostelen Petrus en Paulus en van alle Heiligen, opdat het tot hunne verheerlijking en onze zaligheid strekke.

Met dit offer draag ik u ook, o God, mijn hart op en smEEK u, dat, gelijk het brood en de wijn in uw heilig Ligchaam en Bloed zullen veranderd worden, zoo ook mijn hart in een vroom,

**kuisch en aan u beha-
gelyk hart verkeere.**

**Gij, o God! zijt mijn
eenige steun, op u al-
leen betrouw ik; schenk
mij daarom de genade,
dat ik u alleen zoeke,
terwijl het nog tijd is;
dat ik tot u roepe, ter-
wijl gij met mij zijt.**

**Ik smeek u ook, o God!
voor het heil der heilige
Kerk; verbreed, bestuur
en bescherm haar; geleid
ook haar zichtbaar Op-
perhoofd en verleen ons**

vrede, door **Jesus Christus** onzen Heer. Amen.

Wij smeeken om uwe genade, o **God!** terwijl wij eerbiedig het lijden van onzen Heer **Jesus**, uwen **Zoon** herdenken, opdat wij dit met dankbare harten verrigten. Door hem, door zijn **Bloed** zijn wij van den eeuwigen dood vrijgekocht, uwe kinderen en erfgenamen des eeuwigen levens geworden. Maar hoe groot moet

niet ons leedwezen zijn, wanneer wij den Zoon van God aan het kruis zien hangen, terwijl hij stervende ons toeroept: **Ziet, ik ben het Lam Gods, dat om uwe zonden geslagtofferd wordt.**

Ach, Jesus! hoezeer dwaalde ik, terwijl ik zoo vele jaren doorbragt zonder u te beminnen of mij uwer overgrooten weldaden waardig te maken. Dan, hier, voor het altaar neêrgeknield,

vorm ik het onveranderlijk besluit, om voortaan beter te leven en deugdzzaam te zijn. Laat mij dan ook in mijn uiterste de troostwoorden hooren: Heden zult gij met mij zijn in het Paradijs. Am.

BIJ HET SANCTUS.

Heilige Engelen en alle zalige Geesten, die hier aanbiddend tegenwoordig zijt, om het groote geheim van Gods liefde te bewonderen,

smeekt voor mij, om eene ware godsvrucht, om eerbied voor het heilige Offer, dat nu volbragt zal worden. Nu zal de Priester doen, hetgeen Christus zelf gedaan heeft, toen hij het heilig Sacrament des Altaars instelde: **Jesus, de Zoon Gods**, nam het brood in zijne handen, hief zijne oogen ten Hemel en sprak de woorden, om het brood in zijn **Ligchaam** te veranderen. Dit groot

geheim zal ook nu voltooid worden.

Ja, vol eerbied verbeid ik uwe komst, o Jesus! Ach, konde ik u nu een dankbaar, een van liefde brandend hart aanbieden. Laat ook nu dit offer voor mijne zonden u aangenaam zijn. Vol bewondering roep ik nu met alle Heiligen en zaligen uit: Heilig, heilig, heilig is de God der heerscharen, Hemel en aarde zijn vol van

zijne heerlijkheid! Hosanna in den hooge!

**BIJ DE ZELFSTANDIGHEIDS-
VERANDERING.**

Ach, Jesus, Zoon van den levenden God! wees mij barmhartig en genadig! Jesus, die op eene wondervolle wijze hier op aarde uwen kruisdood vernieuwt, vergeef mij mijne zonden.

Reinig mij, smeeek ik u, van mijne overtredingen, wasch in uw bloed mijne misdaden af, en

schenk mij uwe genade.

**Jesus! in u geloof ik;
op u hoop ik; Jesus,
u bemin ik met geheel
mijn hart.**

**NA DE ZELFSTANDIGHEIDS
VERANDERING.**

**Ik voeg mijne stem
bij de uwe, H. Engelen
en Zaligen, om God, die
hier op het altaar tegen-
woordig is, te eeren, te
loven en te aanbidden.
Dezelfde Zoon van God,
dien de Vader gezonden
heeft, die het vleesch**

heeft aangenomen en onder ons gewoond heeft, is hier aanwezig. Dien Verlosser der wereld zien wij met de oogen des geloofs hier, onder de gedaante van brood en wijn, op het altaar. Maar ik, ellendige zondaar, gevoel mij onwaardig, om mijne oogen op te heffen; daarom smEEK ik in de bitterheden des harten, om vergeving en genade.

Barmhartige God, Va-

der van alle menschen!
Gij zijt ook mijn Vader,
en ik ongelukkige, waag
het, u te beminnen. —
Ja, gij gebiedt zelfs, dat
ik u beminnen zoude. —
Ach, dat ik deze eer
waardig ware; maar ik
vergat, helaas! zoo vaak
mijn' Schepper en Wel-
doener en volgde zoo ligt
het schepsel. Ach, ver-
geef mij mijne nalatig-
heid en wek in mijn hart
eene opregte, kinderlijke
dankbaarheid voor uwe

oneindige ontferming op. Doe mij regt gevoelen, hoe onwaardig ik ben, om van u bemind te worden. Dat ik u, als het hoogste goed, boven alles beminne en, volgens het voorbeeld van **Jesus**, ook mijnen vijanden liefde toedrage.

Ach, sla toch geen acht op onze zonden, o **God!** maar op **Jesus**, onzen Verlosser, onzen Middelaar en Voorspreker. Verhoor ons ge-

nadiglijk, wanneer wij in onzen nood en druk tot u roepen, onze belangen bloot leggen. Wees ook de zielen in het vagevuur gedachtig en laat dit offer haar voordeelig zijn. Dit bidden wij u, o God, om en door Jesus, uw Zoon, onzen Heer. Amen.

Onze Vader, enz.

BIJ DE COMMUNIE.

Gaarne wenschte ik, o Jesus! u met den Pries-

ter in het heilig Sacrament te ontvangen, dan ik ben, helaas! daartoe door mijne zonden onwaardig. Daarom blijf ik, op het voorbeeld van den rouwmoedigen tollenaar, van verre staan en sla, vol leedwezen en droefheid over mijne zonden, op mijne borst, terwijl ik zeg: **Jesus, Lam Gods, hetwelk de zonden der wereld wegneemt, ontferm u over mij en schenk mij uwe genade**

en barmhartigheid. Ach, ik verlang zoo zeer naar u, ik haak naar u als den eenige, die mij verkwikken kan, maar ik ben onwaardig, dat gij tot mij komt; spreek dus slechts één woorden mijn' ziel zal gezond worden.

Jesus! in u geloof ik; Jesus, op u hoop ik; gij zijt mijn Verlosser, mijn troost, mijn eenig en wezenlijk heil; daarom be-min ik u boven alles. Ach, kom toch op eene

geestelijke wijze, met uwe genade tot mij; zuiver en heilig mij; opdat ik u weldra waardig in het heilig Sacrament ontvang. Kom toch, o Jesus! en vervul mijn hart met uwe liefde.

Geëerd en geloofd zij Jesus Christus, de eenige Zoon des Vaders in het H. Altaargeheim van alle Engelen, Heiligen en menschen in eeuwigheid. Amen.

GEBED.

Almagtige, eeuwige God, verleen genadiglijk, dat wij, door de deelneming aan dit heilig Offer, meer en meer met u mogen vereenigd worden en in liefde tot u toenemen. Voornamelijk bid ik u, dat gij mij, die de pelgrimsreis van dit leven weldra ten einde zal gebragt hebben, met het licht des geloofs gelieft te bestralen en mij in mijn uiter-

ste een' gelukkigen overgang wilt verleenen, om in eeuwigheid u, den Vader, den Zoon en den heiligen Geest te aanschouwen, te loven en te danken. Amen.

BIJ HET EINDE DER HEILIGE MISSE.

Wat zal ik u aanbrengeu, o God, om mijne dankbaarheid te bewijzen voor de genade, dat gij mij bij deze heilige Offerande hebt laten tegenwoordig zijn. Ach,

schenk mij door de waarde van die Offerande, door de verdiensten van uw lijden en sterven, vergiffenis van mijne zonden en uwe heiligmakende genade, om dagelijks op den weg der deugd voortgang te maken en alzoo eenmaal in de gelukkige eeuwigheid toegang te verkrijgen. Am.

Ik beveel u ook, o God, mijne tijdelijke belangen; verdrijf van mij al hetgene mij, zoo naar

ziel als ligchaam, hinderen kan en schenk mij uwen zegen in al mijne ondernemingen. Hierom smEEK ik u door **Jesus Christus**, uwen **Zoon**, onzen **Heer**. **Amen**.

GEBEDEN ONDER DE HEILIGE
MISSE IN DE VASTE.

In den diepsten eerbied zijn wij voor uw altaar vergaderd, o **God!** om gedachtenis te houden van den kruisdood onzes **Verlossers**. **De**

Priester draagt u het Zoenoffer op, door hetwelk wij zondaars weder regt op den Hemel verkregen hebben en tot uwe kinderen aangenomen zijn. Laat toch, bidden wij u, het bloed van Jesus, niet vruchteloos vergoten zijn of diens verdiensten voor ons verloren gaan.

Mogelijk is het heden de laatste maal, dat ik door mijnen ouderdom en door mijne ziekelijkheid,

dit heilig offer kan bijwonen; daarom smeek ik u, om de genade, zoo eerbiedig mogelijk bij dit offer tegenwoordig te zijn en het bitter lijden en sterven van mijnen Verlosser te overwegen. — Dan, in het lijden van Jesus zie ik de menigte mijner overtredingen en ik beschuldig mij daarvan ootmoedig voor u. Ik belijd mijne schuld en neem mij tevens voor, om in het vervolg geene

meer te bedrijven. **Schenk** mij uwen bijstand, om dit voornemen standvastig te volvoeren. **Ontvang** dit offer tot voldoening voor mijne zonden en als een smeekoffer, om hulp in mijne aangelegenheden.

Ik smeeek ook, o **God**, om uwen bijstand voor mijne onderhoorigen en voor allen, voor welken ik verplicht ben te bidden, of die zich in mijn gebed aanbevolen hebben. **Laat** ook de zielen

in het vagevuur aan de vruchten van dit offer deelachtig worden, opdat zij van hunne smarten verlost en tot uw aanschijn toegelaten worden.

ONDER HET GEBED EN DE LESSE.

Goddelijke Jesus! u dank ik voor de overgroote liefde, met welke gij uit den Hemel zijt nedergedaald, om ons door uw en dood van de eeuwige verwerping te verlossen. Ach, reeds

aan den Olijfberg gevoeldet gij al het smartelijke van den kruisdood, welchen gij ondergaan zoudt, om den vergramden God voldoening te bezorgen. Ach, welchen bitteren kelk moest gij om onze zonden drinken. In overmaat van benaauwdheid vielt gij ter aarde neder. De verrigting des priesters herinnert mij dien bangen nacht, toen gij, met bloedig zweet bedekt, tot uwen Vader

riecht. Ik bid u, bied nu ook dit lijden uwen Vader aan, opdat ik inkommer, wederwaardigheden en ellende onwankelbaar op God vertrouwe en altijd wanneer ik tot God om uitkomst roep, daarbij voege: *Vader, niet mijn wil, maar uw wil geschiede.*

ONDER HET EVANGELIE.

Met den diepsten eerbied draag ik u, o God! het smartvol uur op,

waarin **Jesus** aan den **Olijfberg** bad en den **bangsten doodstrijd** verduurde. Door dit geheim smEEK ik, weer van mij alle **moedeloosheid** en **vertwijfeling**, wanneer ik uit dit leven **scheiden** moet. **Ja**, ik gevoel hoe **kort** ik mijn **levenseind** genaak; draag gij dan **zorg** over hen, die mij **ondergeschikt** zijn. Aan u geef ik alle **zorg** voor hen over; neem hen in **uwe bescherming**; geleid

hen op den weg uwer geboden en breng hen door de gevaren dezer wereld tot de gelukzalige eeuwigheid, waar ik eens met hen vereenigd, u wensch te loven en te danken. Amen.

Door den angst en de smarten, welke gij, o Jesus! aan den Olijfberg geleden hebt, smeek ik u, dat gij mij een waar en opregt berouw over mijne zonden verleent. Gaarne neem ik allen

kommer en wederwaardigheden tot boete voor die zonden aan, spaar mij in de eeuwigheid.

ONDER DE OPOFFERING.

Wij dragen u, o God! in vereeniging der liefde met welke Jesus, uw Zoon, zijn smartelijk lijden tot heil der menschen u aanbood, thans brood en wijn op, welke door de instellingswoorden, die de priester daarover uitspreekt, in het heilig

ligchaam en bloed van Jesus zullen veranderd worden, terwijl wij u smeeken, dat dit offer allen, die hier vergaderd zijn, ten eeuwigen leven voordeelig zij, door denzelfden Christus onzen Heer. Amen.

Gij hebt ons met uw bloed, o Jesus! vrijgekocht en ons het erfdeel des Heeren terug bezorgd Ja, gewis zoude ik vertwijfelen, zoo gij niet gezegd had: Ik be-

geer den dood des zondaars niet; maar zijne bekeering. Ach, mijne zonden zijn talrijk en mijne overtredingen menigvuldig, maar uwe barmhartigheid is grooter en uwe liefde grenzenloos. Gij verleendet mij tijd, om nog op het einde van mijn leven, mijn heil te bewerken. Schenk mij nu ook uwen heiligen Geest, om mij voor te lichten en de schuilhoeken van mijn

hart te doorgronden, verleen mij ook kracht en moed, om geen van de oogenblikken, die mij nog zullen verleend worden, te laten verloren gaan.

ONDER DE PREFATIE.

Mijne zonden, o Jesus! zijn het, die u in uw lijden zoo zeer gefolterd hebben; even als Judas heb ik u verraden en met Petrus u verloochend. Om een aardisch vermaak te bejagen, heb ik u,

liefderijke Vader! zoo schandelijk verlaten. — Ach, ware het slechts eenmaal geschied; maar ik heb, helaas! u zoo menigmaal beleedigd; ik heb u in mijne verloopene jaren zoo flauw gediend. — Met het grootste leedwezen keer ik tot u terug u biddende, dat gij ook tot mij uw goddelijk aanschijn gelieft te wenden, gelijk gij Petrus hebt aangezien en ook mij tranen van boet-

vaardigheid te schenken, om, van mijne zonden gezuiverd, u in eeuwigheid met alle Engelen en Heiligen te loven en te verheerlijken. Amen.

**VOOR EN BIJ DE ZELFSTANDIGHEIDS
VERANDERING.**

In verwondering hier neêrgeknield, aanbidden wij, o God! de groote geheimen van het lijden onzes Verlossers. Ach, gedenk toch de smarten, die hij aan het kruis geleden heeft. De onschuld

zelve hing drie uren lang aan het kruis, om voor onze zonden te boeten; stroomen bloeds vloeiden uit zijne doorboorde handen en voeten. — Dit heilig geheim van Gods liefde tot de menschen wordt nu op eene onbloedige wijze op het altaar vernieuwd. De Zoon van God daalt uit den Hemel en verbergt zich onder de nederige gedaanten van brood en wijn. Jesus Christus stelt zich onder

zulk een hulsel tegenwoordig. — Welke wederliefde zijn wij voor die liefde niet schuldig! Ach, Jesus! schenk mij uwen bijstand om op niets anders te denken, niets anders te beminnen, van niets anders te spreken, dan van uwe overgroote goedheid jegens ons.

O Jesus! die ik hier met het oog des geloofs aanschouw, ik zie u aan het kruis hangen, om voor onze zonden te vol-

doen; ach, stort eenen druppel van uw heilig bloed op mijne ziel, om haar van alle smetten te zuiveren. — Schenk mij door de verdiensten van uw heilig bloed genade en barmhartigheid.

NA DE ZELFSTANDIGHEIDS-
VERANDERING.

Eeuwige God, almachtige Vader! hier op het altaar ligt nu het vlekkeloos, goddelijk Lam, het groote Zoenoffer van Golgotha. Door dit offer

aanbidden wij u en ver-
eenigen onze stemmen
met die der Engelen en
Zaligen en roepen vol
vreugde en verwonde-
ring uit: Heilig zijt gij,
o God! geloofd en ge-
eerd worde uw naam in
eeuwigheid.

O hoe groot is mijn
verlangen, o God! om u
op eene volmaakte wij-
ze te beminnen. Maar
ach, er is in mij niets
dan zonde. Ik smeeek dus
uwe barmhartigheid, om

vergiffenis van mijne overtredingen en zuivering van mijn hart. — Nu, voortaan zal ik u boven alles beminnen en volgens het bevel van Jesus ook mijnen vijanden liefde toedragen; altijd zal mij het woord van Jesus in de ooren klinken: Vader, vergeef hun, want zij weten niet, wat zij doen.

Barmhartige Jesus! herinner u de smarten van uw goddelijk hart,

toen gij uwe moeder onder het kruis beschouwdet en haar den heiligen Johannes aanbeveeldet. Ach, ook thans nog bezielt u dezelfde barmhartigheid, waardoor gij den moordenaar, die met u gekruisigd was, vergeving schonkt, laat ook mij in mijn sterfuur die liefderijke woorden hooren: Heden nog zult gij met mij zijn in het Paradijs. — Waar kan ik gelukkiger toeven, waar

veiliger rusten dan in uw hart? Ook dan wanneer het schijnt, dat de Vader mij niet verhoort, zal ik indachtig zijn, dat gij aan het kruis hebt geroepen: **Mijn God, mijn God, waarom hebt gij mij verlaten.** Ik zal mij dan aan den goddelijken wil overgeven, tot dat het Gode behage, mij van mijnen kommer te ontheffen.

Wanneer ik u van het kruis, o Jesus! hoor

roepen: Ik heb dorst, dan ontwaar ik de bitterste verwijten van mijn hart, want het is onze onmatigheid, welke u dezen dorst veroorzaakte. Ach, geef mij de genade, om alle zinnelijkheid te overwinnen en behoorlijk mijne beroepspligten te vervullen, opdat ik ook in mijn sterfuur zeggen kan: Het is volbragt.

Ja, Jesus heeft alles volbragt, o God! wat tot mijne verlossing noo-

dig was. Verleen dan ook, dat zijn heilig bloed voor mij niet vruchteloos vergoten zij. Met allen ernst neem ik mij voor, om alles te herstellen, wat ik misdreven heb en alles te vergoeden, wat ik verzuimd heb, opdat ik bij mijn verscheiden mijne handen tot u kan opheffen en met Jesus zeggen: *Het is volbragt.*

BIJ DE COMMUNIE.

Met eerbied herinneren

wij ons uwe woorden, o **Jesus**, toen gij met luide stemme riept: *Vader in uwe handen beveel ik mijnen geest!* gij gaaft op die wijze uwen geest, opdat allen konden hooren, onder welke smarten gij het leven liet. **Wondervol** was voorzeker uw dood. Velen der aanschouwers werden van schrik bevangen; sloegen op hunne borst en zeiden: **Hij was waarlijk Gods Zoon.**

Ik sla ook op mijne borst en beleid, dat gij de Zoon Gods zijt. Derhalve smeeek ik u, dat gij mij wilt genadig zijn en mijne zonden vergeven. Ach, dat ik waardig ware, om nu uw heilig ligchaam en bloed te ontvangen; maar wijl ik nu onwaardig ben, zoo smeeek ik u, dat gij u verwaardigt, op eene geestelijke wijze tot mij te komen. En wanneer in mijn uiterste het hei-

lig Sacrament des Altaars, de teerspijs op de reis naar de eeuwigheid, aan mij gebragt wordt, reinig gij dan mijne ziel en neem dan voor eeuwig van haar bezit. — Troost mij dan, o Jesus! opdat ik, op uwe barmhartigheid vertrouwende en het beeld der verlossing op mijne lippen drukkende, zeggen mag: Vader, in uwe handen beveel ik mijnen geest! Heilige Maria, hoog-

verhevene Maagd! gij stond bedrukt onder het kruis en het zwaard van weedom doorboorde uwe ziel. Hoe groot uwe smart ook was, vertwijfeldet gij echter niet; wend dus nu uw vermogend gebed voor mij aan, opdat ik ook niet vertwijfele; zelfs niet wanneer ik door kruisen en wederwaardigheden overvallen word. Kom mij ook in mijnen laatsten stond te hulp en wees

**mijne voorspreekster bij
uwen Zoon, opdat hij
mij genadig zij en mijne
ziel in den Hemel op-
neme. Hierom smee ik
door Jesus Christus,
onzen Verlosser. Amen.**

ONDER DEN ZEGEN.

**Gij hebt het groote
verlossingswerk volgens
den wil des Vaders, vol-
bragt, o Jesus; gij hebt
ons den hemel geopend;
geef mij, bid ik u, dat
mij de geheimen van uw**

heilig lijden steeds voor
oogen zijn, om door een
vroom en deugdzaam le-
ven aan de verdiensten
van dat lijden deel te
verkrijgen en uwen ze-
gen te erlangen. Amen.

BIJ HET EINDE DER HEILIGE MISSE.

Ik dank u, o God!
voor de groote genade,
die gij mij verleend hebt,
om bij dit heilig Misof-
fer tegenwoordig te kun-
nen zijn. O hoe troostrijk
en eervol is het voor mij,

dat ik met u, mijnen Schepper, heb mogen spreken en mijne aangelegenheden bloot leggen. Deze genade is ons door het lijden en den dood van Jesus verworven. Door hem hebben wij hoop op het eeuwige leven. O dat ik hem dan ook altijd als mijnen Verlosser, Zaligmaker en Regter beschouwe en onafgebroken voor zijne goedheid danke.

Ik beveel u nogmaals,

o God! al mijne onderhoorigen; zegen hen en geleid hen op den weg uwer geboden. Ik beveel u ook mijne belangen en aangelegenheden; bevrijd mij van alle zorgen, die mij te zeer aan het aardsche boeijen en verleen mij, in rust en kalmte mijne dagen te eindigen.

Hierom bid ik u door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Am.

DERDE AFDEELING.

BIECHT- EN COMMUNIE-OEFENINGEN.

BIECHTOEFENINGEN.

*Bemerkingen over de wijze, waarop
men dit heilig Sacrament
moet ontvangen.*

**Schoon men met grond
vooronderstellen mag,
dat alle Christenen we-
ten wat door de Katho-
lieke Kerk tot volkomen**

kwijtschelding der zonden vereischt wordt, zoo schijnt het echter niet ondoelmatig, om daarop terug te komen, zoo om uit die liefderijke en gewigtige zaak het gewenschte nut te trekken, als om die vereischten dieper in elks hart te drukken.

Hij, die in zijn hart bij de overtuiging, *ik heb gezondigd*, dat is: met vrijen wil, opzettelijk Gods wet overtreden —

ook den opregten wensch paart, om van zijne zonden vrijgesproken te worden, moet

Vooreerst een levendig geloof hebben, of liever hij moet van de waarheid der leer overtuigd zijn, dat God den dood des zondaars niet begeert, maar bereid is aan elk al zijne zonden door **Jesus Christus** te vergeven, die een waar berouw over zijne zonden betoont, die vlugten

en voortaan alleen voor God en de deugd leven wil.

Ten tweede moet hij een vast vertrouwen op de oneindige barmhartigheid, liefde en magt van Jesus hebben, dat hij, als waar en wezenlijk God, de zonden kan en wil vergeven.

Hij moet aangespoord worden door de, weder in zijn binnenste ontwaakte, liefde tot God, om ootmoedig den bij-

stand des heiligen Geestes af te smeeken, ten einde al zijne zonden en overtredingen in het geheugen te krijgen.

Er wordt vereischt, dat men zich met de grootste strengheid beoordeele en onderzoekte, in hoeverre men uit laauwheid of lichtzinnigheid en mogelijk uit loutere boosheid van de voorschriften der Godsdienst van Jesus is afgeweken en diens voorbeeld uit het oog verlo-

ren heeft. Dit onderzoek moet door een welmeenend en waar berouw over alle bedrevene zonden gevolgd worden en bij dit leedwezen moet men het onwankelbaar besluit voegen, om, door Gods genade bijgestaan, de verdere loopbaan zoo af te leggen, als behoorlijk is; alle godsdienst-, stand- en beroepspligten nauwkeurig te vervullen, en alle zonden, maar vooral de hoofdgebre-

ken en lievelingszonden naarstig te vermijden.

Dat berouw en voornemen moet wezenlijk, maar geene geveinsdheid of het bloot uitspreken van aangeleerde formulieren zijn. Wanneer het uit een waar vernederd en rouwmoedig hart ontspruit, dan is niets zoo aangenaam als de opbeurende woorden te hooren: Ga in vrede; uwe zonden zijn u vergeven.

Is men overtuigd, dat

de Apostelen en hunne opvolgers door den Zaligmaker, zoo als hij zelf door den Vader, op aarde gezond en overtreddingen te vergeven of naar omstandigheden te houden, dan wendt men zich met het grootste vertrouwen tot den plaatsbekleeder van Jesus. Dan schrikt de gedachte niet af, dat het pijnlijk is, om aan eenen mensch opregt alle overtredingen, ja

zelfs de verborgenste zonden, te openbaren. Hij beschouwt hem als den gevolmagtigde van Jesus en haakt naar het woord uit zijnen mond, hetwelk hem zal vrijspreken. Als eene boetvaardige Magdalena, als een verloren zoon, alle oordeel of spotzucht der menschen verachtende, nadert hij hem; — door rouw en liefde tot God gedrongen, knielt hij bij hem neêr; hij doet de

opregtste belijdenis zijner zonden; hij openbaart bescheiden hoe en hoe dikwijls hij tegen God, zich zelve en zijnen naaste door gedachten, woorden of werken, of door nalatigheid gezondigd heeft. Hij let met alle aandacht op elk woord van onderrigt of vermaning, dat de zielzorger hem welmeenend, liefderijk en tot behoedmiddel toespreekt; hij drukt die woorden des

heils diep in het hart en wacht met onderwerping af, of hij voor de genade der kwijtschelding waardig bevonden wordt, of niet. In geen geval vreest hij van den kant des biechtvaders het geringste misbruik van het gegeven vertrouwen, wijl hij overtuigd is, dat elk Priester veeleer bereid is den dood te ondergaan, dan het geheim der biecht in het geringste te misbrui-

ken, en dat de plaatsbe-
kleeder van Jesus niets
dan medelijden met ge-
vallen en gevoelt, weten-
de, hoe ligt de beste
menschelijke voornemens
voor de zwakheid des
vleesches bukken.

Wanneer men voorts
de genade der ontbinding
verworven heeft, dan
verlaat men, doordron-
gen van de innigste
dankbaarheid, de vier-
schaar van Jesus en men
tracht de goedheid Gods,

die weder ontferming geschonken heeft, zoo vurig mogelijk te loven. Dan is het de geschiktste oogenblik om de opgelegde boetpleging te volbrengen en men vernieuwt het voornemen, dat men gemaakt heeft, tevens vaststellende, om de onderrigtingen en vermaningen, die de biechtvader gegeven heeft, dikwerf te herdenken en dien overeenkomstig te handelen. —

Het zal overigens wel geen betoog behoeven, dat elk Christen, die dit H. Sacrament met vrucht wil ontvangen, gedurende eenige dagen zich moet voorbereiden, al zijne verpligtingen gadeslaan en reeds vóór zijne biecht trachten, zijne hoofdgebreken te vlugten. Daartoe toch zal het geweten zeker een ieder aansporen, die van zijne verkeerde wegen wil terugkomen en de

waarde der vergeving en der goddelijke barmhartigheid bevroedt.

GEBEDEN VOOR DE BIECHT.

Barmhartige, liefderijke God, ik ellendig zondaar, lig hier voor u ter aarde, om u voor de groote liefde te danken, welke gij bewezen hebt, door mij tijd tot berouwen en bekentenis mijner zonden te verleenen. Ach, hoe vele duizenden zijn in hunne onboetvaardig-

heid gestorven en tot de ongelukkige eeuwigheid overgegaan; — maar ik, — die u zoo dikwerf beledigde, — ik leef nog en waag het, tot u te naderen, om vergeving af te smeeken. Ach! dat ik u voor die weldaad behoorlijk danken konde; maar wijl ik daartoe onvermogend ben, zoo draag ik u de oneindige verdiensten van **Jesus**, uwen welbeminden **Zoon**, op.

Ik smEEK u, o Jesus!
om barmhartigheid en
ontferming; laat mij mijne
zonden regt inzien en
verleen mij een waar en
behoorlijk berouw, om
aldus de liefde des Va-
ders weder te bekomen.

Heilige Geest, gever
des lichts, bestraal mij
met uw heilig licht, op-
dat ik al mijne zonden
naar waarheid inzien en
zonder vooringenomen-
heid of achterhouding
belijden moge.

VERZUCHTING OM DEN GODDELIJKEN
BIJSTAND.

Eeuwige en oneindig goede God! uw Zoon Jesus heeft het H. Sacrament van boetvaardigheid ingesteld, opdat wij zondaren, door eene opregte belijdenis onzer misdaden vergeving bekomen en in de verdiensten van zijn dierbaar bloed deelen zouden. — Maar wijl ik zonder uwe genade niets in dezen vermag, zoo smeek ik

om uwen **H. Geest**, opdat hij mij bestrale, mij mijne zonden doe kennen en mijn hart met leedwezen vervulle, om aldus volkomen de vruchten van dit heilig **Sacrament** te verwerven.

Verlicht mijn verstand, o heilige **Geest!** op dat ik het binnenste van mijn hart vlijtig doorzoeke en alles in het geheuge krije, waarmede ik sedert mijne laatste biecht **God** vergramd

heb. — **Ontsteek** in mijn hart een opregt berouw over mijne zonden en bestuur mijne tong, opdat ik ze openhartig aan den Priester belijde en daarvan vergiffenis krijg, zoo als Magdalena hare misdaden beleden en kwijtschelding bekomen heeft. Ik smEEK u om deze genade door de verdiensten van mijnen gekruisigden Verlosser en om de waarde van zijn heilig bloed, dat hij

**zoo overvloedig vergo-
ten heeft.**

Nu vervolgt men het gewetensonderzoek, waarop men reeds eenigen tijd bedacht was, ten einde alle fouten en gebreken tot in de kleinste bijzonderheden indachtig te worden.

OEFENING VAN BEROUW.

Ik moet volmondig bekennen, o God! dat ik onwaardig ben, om tot u mijne oogen op te heffen, wijl ik zoo grovelijk gezondigd heb. In ootmoed keer ik tot u terug en smEEK nederig om ver-

giffenis. Ik beef op de gedachte uwer regtvaardigheid, maar ik vertrouw tevens op uwe barmhartigheid, gij, die niemand verstoot, welke met een waar berouw tot u nadert en zich, met een vast voornemen van levensverbetering, tot u spoedt. — Wat toch kan ik, o God! anders ver- rigten, dan mij tot u wenden en uwe genade en ontferming afsmeeken? — Ja, Vader! ik

heb tegen u en tegen den Hemel gezondigd; maar ontferm u over mij; tred niet met mij in het regt, want hoe zoude ik voor u kunnen bestaan? Gij zijt de alwetende en leest in mijn binnenste; mijne verborgenste gedachten zijn u bekend, maar gij kent ook mijn berouw en leedwezen. — Hoezeer wensch ik nu, dat ik u nimmer beledigd had; maar, helaas! mijn geheel leven is met

euveldeaden vervuld; al mijne jaren zijn in vele ongeregtigheden vervlogen en de schatten, die ik voor de eeuwigheid moest vergaderen, zijn luttel. — Neem mij dan nu weder in genade aan en vergeef mij mijne misdrijven. Gij begeert den dood des zondaars niet, maar dat hij zich bekeere en leve. Ik maak nu het vaste besluit, om voortaan alle zonden en iedere gelegenheid daar-

toe te vlugten, en liever te sterven, dan u door eenige zonden op nieuw te beleedigen. Ik wil in de toekomst alleen voor u leven en door ware tranen van boetvaardigheid, mijne vorige misdaden beweeenen, om alzoo steeds nader tot mijne bestemming, tot u, te komen.

Met zulke gevoelens klop ik op mijne borst en roep met den Tollenaar uit: o Heer! wees mij

**zondaar genadig. Ik be-
lijd mijn' ondankbaarheid
jegens uwe liefde; ik be-
ken mijne ligtzinnigheid
en smEEK u tevens, dat
gij mijne zonden niet her-
denkt, of mijn rouwmoe-
dig hart van u verstoot.
Gij zijt altijd barmhartig
en uwe liefde is zonder
einde. Neem mij dan we-
der als uw kind aan,
terwijl ik leedwezen over
mijne zonden gevoel, om-
dat ik daardoor u, mij-
nen God, vertoornd heb.**

Gedenk, o Jesus! aan de liefde, door welke gij Petrus en den rouwmoe- digen moordenaar ver- geving geschonken hebt. Even als hij, nader ik ook aan het eindperk mijns levens en het is u alleen bekend, of mijn leven wel langer duren zal, dan nadat ik de vrij- spraak mijner misdrijven gehoord heb.

ALS MEN GEREED IS, OM DEN BIECHT-
STOEL IN TE TREDEN.

Thans ga ik mij bij

uwen plaatsbekleeder, o God! bij den biechtvader opregt en rouwmoe- dig beschuldigen. Ik beschouw hem als mijnen leermeester, geneesheer, regter en zielzorger, ik wil dan ook niets voor hem verborgen houden waaraan gij mij pligtig kent; getal en omstandigheden zal ik naar mijn best weten bepalen, ik zal aandachtig zijn op alles, wat hij mij in uwen naam zal zeggen en mij

volkomen onderwerpen aan hetgene, wat hij mij tot boete en geneesmiddelen voor mijne ziel zal voorschrijven.

GEBEDEN NA DE BIECHT.

Eeuwig ben ik u dankbaarheid verschuldigd!, o God! wijl gij mij nogmaals vergiffenis mijner zonden hebt gelieven te schenken. — Ik ben nu weder een kind Gods — een erfgenaam des eeuwiggen levens. — O hoe

zal ik mijne erkentenis voor zulke weldaad genoegzaam aan den dag leggen. — God is nu weder mijn Vader, en door zijne genade ben ik nu weder een tempel van den heiligen Geest, wien ik met den Vader en den Zoon thans nederig aanbid. —

O hoe groot is uwe liefde — hoe eindeloos uwe barmhartigheid! Uit medelijden hebt gij mij mijne misdaden kwijtge-

scholden; eeuwig zal ik u daarvoor danken.

Nu roep ik met de moeder van mijnen Verlosser, in verwondering uit: „*Mijne ziel maakt groot den Heere en mijn geest heeft zich verheugd in God, mijnen Zaligmaker . . . . want hij, die magtig is, heeft groote dingen aan mij gedaan, en zijn naam is heilig.*”

Ach, tot heden maakte ik zoovele voornemens, maar helaas! hoe me-

nigmaal schoot ik in de uitvoering te kort. Hoe vele jaren heb ik reeds doorgebracht en daarin zoo dikwijls mijne zonden beleden, zonder mijne voornemens volvoerd te hebben? Hoe dikwerf stelde ik mij voor, liever te sterven, dan weder te zullen zondigen — en echter hield ik niet op, God te vergrammen. — Ik leefde in eene volslagene blindheid; mijne ziel zag, noch hoorde meer,

dan door hare driften: ik zag alles van de verkeerde zijde en mijne bedoelingen en oordeelvellingen sproten alleen voort uit mijne verblindung. — Schoon ik in het misdrijf niet gelukkig was, zocht ik toch daar aanhoudend het heil, dat mij steeds ontvlugtte; ik waande het bij hen te ontdekken, wier zon van vermaken nooit taande en ik benijdde hun een geluk,

dat ook zij niet smaakten. — Maar daar uw heilig licht de nevelen van mijn verstand verdreven heeft en ik het brooze van dat schijnvermaak besef, hoop ik, door uwe genade ondersteund, voortaan niet meer te vallen en zoo in uwe liefde tot aan het einde van mijn leven, dat mogelijk niet ver af is, te volharden. — Wie weet hoe weinig tijd mij nog over is, — ik wil

dien dus tot mijn eeuwig heil besteden.

Met alle aandacht, o **Jesus!** wil ik u nu de mij opgelegde boetgebeden verrigten. Ik vereenig die met de verdiensten van uw heilig lijden en van uwen smartelijken dood; laat ze u aangenaam zijn en tot kwijtschelding der tijdelijke straffen dienen. Met uwe genade zal ik voortaan alle wederwaardigheden, zorgen, ziekte en

al, wat uwe vaderhand mij zal overzenden, gewillig aannemen, tot voldoening van mijne veelvuldige overtredingen. Schenk mij dan uwen bijstand, o God! en verhoor mij. Amen.

Hier verrigt men de opgelegde boetgeden, na welke men het volgende gebed uitspreekt:

Verwaardig u, o Heer! goedgunstig mijne boetpleging aan te zien. Ik vereenig dit geringe met de oneindige verdiensten

van **Jesus Christus** en van zijn voor ons vergooten bloed. Ik zoude niet in staat zijn, u voldoening te bezorgen, zoo gij niet aanvuldet, wat er aan ontbreekt. Laat mij dan uwen bijstand gevoelen. Bewaar mij als uwen oogappel, en bescherm mij onder de schaduwe uwer vleugelen. Daar zal ik rusten en in vrede mijn leven eindigen. **Amen.**

DE ZEVEN BOETPSALMEN.

Tegenzang. Gedenk
toch niet, o Heer.

I. PSALM 6.

Heer! straf mij niet in
uwe verbolgenheid, en
kastijd mij niet in uwe
gramschap.

Ontferm u over mij,
Heer, wijl ik zwak ben;
genees mij, Heer, want

mijne beenderen zijn ontsteld.

En mijne ziel is zeer ontroerd: maar gij, Heer, hoe lang?

Keer u om, Heer, en red mijne ziel; bewaar mij ter oorzake uwer barmhartigheid.

Want in den dood is niemand, die u gedachtig is; en wie zal u in de hel belijden?

Ik ben vermoeid van mijn zuchten, elken nacht zal ik mijn bed wasschen;

met mijne tranen zal ik
mijne sponde besproeijen.

Mijn oog is door de
gramschap ontsteld; ik
ben verouderd onder al
mijne vijanden.

Wijkt gij allen van
mij, die boosheid bedrijft,
want de Heer heeft de
stem van mijn smeeken
verhoord.

De Heer heeft mijn
smeeken verhoord; de
Heer heeft mijn gebed
aangenomen.

Dat al mijne vijanden

zich schamen en zeer ontsteld worden; dat zij zich bekeeren en spoedig zich grootelijks schamen.

Eere zij den Vader, en den Zoon en den heiligen Geest, gelijk het was van den beginne, zoo nu en altoos in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

II. PSALM 31.

**Zalig zijn zij, wier boosheden vergeven, en wier zonden bedekt zijn.
Zalig is de man, wien**

de Heer de zonde niet heeft toegerekend, en in wiens geest geen bedrog is.

Wijl ik gezwegen heb, zijn mijne beenderen verouderd, terwijl ik den ganschen dag klaagde.

Want uwe hand is dag en nacht op mij verzwaard; in mijne ellende, als ik met doornen doorstoken werd, heb ik mij omgekeerd.

Mijne misdaad heb ik

u bekend gemaakt; en mijne ongerechtigheid heb ik niet verborgen.

Ik zeide: ik zal mijne ongerechtigheid tegen mij, den Heer belijden, en gij hebt de boosheid mijner zonde kwijtgescholden.

Daarom zal ieder Heilige tot u bidden ten bekwamen tijde.

Maar in groote waternvloedden zullen zij tot hem niet naderen.

Gij zijt mijne toevlugt tegen de kwellings, die

mij omgeeft; mijne verheuging! ruk mij uit hetgene, wat mij omringt.

Ik zal u verstand geven en u op den weg, dien gij bewandelen zult, onderrigten, op u zal ik mijne oogen vestigen.

Wordt toch niet gelijk aan een paard of muilezel, die geen verstand hebben.

Bedwing met breidel en toom de kinnebakken van hen, die tot u niet komen.

De geesels des zondaars zijn veelvuldig, maar hem, die op den Heer hoopt, zal de barmhartigheid omringen.

Verblijdt u in den Heer en verheugt u, regtvaardigen, en roemt gij allen, die opregt van harte zijt.

Eere zij den Vader enz.

III. PSALM 37.

Heer, straf mij niet in uwe verbolgenheid, en kastijd mij niet in uwe gramschap.

Want uwe pijlen hebben mij getroffen, en gij hebt uwe hand op mij verzwaard.

Er is geene gezondheid in mijn vleesch ter oorzake van uwe gramschap, is er geen vrede in mijne beenderen, om mijner zonden wille.

Want mijne ongeregtigheden zijn boven mijn hoofd gewassen, en, als een zware last, zijn zij op mij verzwaard.

Mijne wonden zijn stin-

kende en vuil geworden ter oorzake mijner dwaasheid.

Ik ben ellendig geworden en ten uiterste gekromd; den ganschen dag wandelde ik droefgeestig.

Want mijne lendenen zijn vol bedrog, en er is geene gezondheid in mijn vleesch.

Ik ben bedrukt en zeer vernederd; ik brieschte door het klagen mijns harten.

In uwe tegenwoordigheid, Heer, is al mijn verlangen en mijn klagen is voor u niet verborgen.

Mijn hart is ontsteld: mijne kracht heeft mij verlaten en zelfs het licht mijner oogen is niet bij mij.

Mijne vrienden en mijne naasten zijn tegen mij opgekomen en stonden tegen mij.

En die bij mij waren, stonden van verre; en

die mijne ziel zochten,
gebruikten geweld.

Die kwaad tegen mij
zochten, hebben ijdelheid
gesproken; en zij be-
dachten den ganschen
dag bedrog.

Maar ik, als een doove,
hoorde niet, en deed als
eene stomme, die zijnen
mond niet opeut.

En ik ben geworden
als een mensch, die niet
hoort en die geene we-
derspraak in zijnen mond
heeft.

Omdat ik op u gehoopt heb, zult gij mij, o Heer, mijn God verhooren.

Want ik heb gezegd: laat toch mijne vijanden zich niet over mij verheugen: en, terwijl mijne voeten wankelen, spreken zij trotschelijk tegen mij.

Want ik ben tot de geeesels bereid, en mijne smart is altijd voor mijn aanschijn.

Want ik zal mijne boosheid belijden en op

mijne zonden denken.

**Doch mijne vijanden
leven en zijn magtiger
dan ik; en zij, die mij
ten onregte haten, zijn
vermenigvuldigd.**

**Die goed met kwaad
vergelden, lasterden mij,
wijl ik het goede volgde.**

**Verlaat mij niet, Heer,
mijn God, wijk toch niet
van mij.**

**Wees bedacht op mij-
ne hulp, o Heer, God
mijner zaligheid.**

Eere zij den Vader enz.

IV. PSALM, 50.

Ontferm u over mij, o God, volgens uwe groote barmhartigheid.

En, volgens de menigte uwer ontfermingen, wisch mijne boosheid uit.

Wasch mij meer en meer van mijne ongerechtigheid en reinig mij van mijne zonden.

Want ik belijd mijne boosheid, en mijne zonde is altijd tegen mij.

Voor u alleen heb

ik gezondigd, en voor uw aanschijn kwaad gedaan: opdat gij in uwe woorden zoudt geregtvaardigd worden en overwinnen, als gij geoordeeld wordt.

Want zie ik ben in boosheid voortgebracht, en in zonde heeft mij mijne moeder ontvangen.

Want zie, gij hebt de waarheid bemind: de onbekende en verborgene geheimen uwer wijsheid hebt gij mij geopenbaard.

**Besproei mij met hy-
sop en ik zal gezuiverd
worden; wasch mij en
ik zal witter worden dan
sneeuw.**

**Gij zult vreugde en
blijdschap aan mijn ge-
hoor geven en de verne-
derde beenderen zullen
van verheuging opsprin-
gen.**

**Keer uw aanschijn van
mijne zonden af, en delg
al mijne boosheden uit.**

**Schep in mij, o God,
een zuiver hart, en ver-**

nieuw in mijn binnenste den regten geest.

Verstoot mij niet van uw aanschijn, en neem uwwen heiligen Geest van mij niet weg.

Schenk mij de blijdschap van uw heil weder, en versterk mij met uwwen voornamen geest.

Ik zal den boozen uwe wegen leeren, en de goddeloozen zullen zich tot u bekeeren.

Verlos mij o God, van de bloedschulden, God

mijns heils, en mijne tong zal uwe regtvaardigheid verheffen.

Heer, doe mijne lippen open en mijn mond zal uwen lof verkondigen.

Want zoo gij een offer begeerd hadt, zoude ik het voorzeker opgedragen hebben, gij zult in brandoffers geen behagen nemen.

Een verootmoedigde geest is Gode eene offerande; gij, o God, zult een vermorzeld en verne-

derd hart niet verachten.

Handel goedgunstig,
Heer, volgens uwen goe-
den wil met *Sion*, opdat
de muren van *Jeruzalem*
opgebouwd worden.

Dan zult gij de offeran-
de van regtvaardigheid,
opdragten en brandoffers
aannemen; dan zullen zij
op uw altaar kalveren
leggen.

Eer zij den Vader, enz.

V. PSALM 101.

Heer, verhoor mijn ge-

bed en mijn geroep kome tot u.

Wend uw aanschijn van mij niet af; keer uw oor tot mij ten dage, dat ik verdrukt word.

Verhoor mij haastig op den dag, dat ik u zal aanroepen.

Want mijne dagen zijn als rook vervlogen en mijne beenderen zijn, als een verdroogd hout, dor geworden.

Ik ben als hooi verslagen en mijn hart is

verdord, omdat ik vergeten heb mijn brood te eten.

Om het geluid van mijn klagen is mijn gebeente aan mijn vleesch gekleefd.

Ik ben aan den pelikaan der wildernis gelijk geworden, ik ben geworden als eene nachtraaf in een huis.

Ik hebt gewaakt en ben als een eenzame musch op het dak geworden.

Mijne vijanden deden mij den geheelen dag verwijtingen; en die mij prezen, zwoeren tegen mij.

Omdat ik alschals brood at, en mijnen drank met tranen mengde.

Om uwe gramschap en verontwaardiging: omdat gij mij opgeheven en neder gestoten hebt.

Mijne dagen zijn als eene schaduwe verdwenen en ik ben als hooi verdord.

Maar gij, Heer, blijft in eeuwigheid; en uwe gedachtenis van geslacht tot geslacht.

Gij zult opstaan en u over *Sion* ontfermen, omdat de tijd zijner ontferming gekomen is.

Want zijne steenen behagen uwe dienaren en zij zullen zich over deszelfs stof ontfermen.

En de volken zullen uw' naam vreezen, Heer! en alle koningen der aarde uwe heerlijkheid.

Omdat de Heer *Sion* gebouwd heeft, en zich in zijnen luister vertoonen zal.

Hij heeft op het gebed der nederigen acht gegeven, en hun verzoek niet versmaad.

Men schrijve deze dingen voor het andere geslacht, en het volk, dat zal geschapen worden, zal den Heer loven.

Wijl hij van zijn hoog heiligdom heeft nedergezien, de Heer heeft uit

den hemel op de aarde gezien.

Opdat hij het zuchten der geketenden zoude hooren: opdat hij de kinderen der gedooden zoude verlossen.

Opdat zij den naam des Heeren in *Sion* zouden verkondigen; en zijnen lof in *Jeruzalem*.

Als de volken zullen te zamen komen; en de koningen, om den Heer te dienen.

Hij heeft hem op den

weg zijner sterkte gezegd: geef mij het weinige mijner dagen te kennen.

Neem mij niet weg in het midden mijner dagen; uwe jaren duren van geslacht tot geslacht.

Gij, Heer, hebt in het begin de aarde gegrondvest; en de hemelen zijn het werk uwer handen.

Zij zullen vergaan, maar gij blijft bestaan; en allen zullen als een kleed verouderen.

En gij zult hen als een dekkleed veranderen, en zij zullen veranderd worden, maar gij zijt dezelfde en uwe jaren zullen niet ophouden.

De kinderen uwer dienaren zullen woningen hebben; en hun zaad zal in eeuwigheid bestaan.

Eer zij den Vader, enz.

VI. PSALM 129.

Uit de diepte heb ik tot u geroepen, Heer, Heer, verhoor mijne stem.

Laat uwe ooren luisteren naar de stem mijner smeeking.

Indien gij, Heer, de ongeregtigheden gadeslaat, Heer, Heer, wie zal bestaan?

Want bij u is verzoening, en om uwe wet, Heer, heb ik u verbeid.

Mijne ziel heeft op zijn woord verbeid; mijne ziel heeft op den Heer gehoopt.

Dat *Israël* op den Heer hope, van den mor-

genstond tot den nacht toe.

Want bij den Heer is barmhartigheid, en bij hem is overvloedige verlossing.

En hij zal *Israël* uit al zijne boosheden verlossen.

Eer zij den Vader, enz.

VII. PSALM 142.

Heer, verhoor mijn gebed, neem met uwe ooren mijn smeeken in uwe waarheid op; ver-

hoor mij volgens uwe
regtvaardigheid.

En tred niet in het
regt met uw en dienaar
want niemand, die leeft,
zal voor uw aanschijn
regtvaardig zijn.

Want de vijand heeft
mijne ziel vervolgd; hij
heeft mijn leven tot op
de aarde vernederd.

Hij heeft mij als de
dooden der aarde in het
duister gesteld, en mijn
geest is in mij beang-
stigd; mijn hart is in

mij ontsteld geworden.

Ik ben de verledene dagen indachtig geweest, ik heb al uwe werken overdacht, ik heb de werken uwer handen overwogen.

Ik heb mijne handen tot u uitgestrekt, mijne ziel is voor u als aarde zonder water.

Verhoor mij haastiglijk, Heer; mijn geest heeft zich begeeven.

Wend toch uw aanschijn van mij niet af,

anders zal ik gelijk zijn
aan hen, die ten grave
dalen.

Laat mij des morgens
uwe barmhartigheid ver-
nemen; wijl ik op u ge-
hoopt heb.

Maak mij den weg be-
kend, welken ik moet
bewandelen; want tot u
heb ik mijne ziel opge-
heven.

Verlos mij, Heer, van
mijne vijanden, tot u heb
ik mijne toevlugt geno-
men; leer mij uw wil

doen, omdat gij mijn God zijt.

Uw goede geest zal mij in het regte land geleiden; om uwen naam, Heer, zult gij mij doen leven, door uwe gerechtigheid.

Gij zult mijne ziel uit de verdrukking trekken; en door uwe barmhartigheid mijne vijanden verdelgen.

Gij zult allen te niet doen, die mijne ziel verdrukken, want ik ben

uw dienaar.

Eere zij den Vader enz.
Tegenzang. Gedenk toch
niet, o Heer! onze
overtredingen, of die
onzer ouders; en neem
geene wraak over on-
ze zonden.

LITANIE

VAN

ALLE HEILIGEN.

Heer, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

**God, hemelsche Vader,
ontferm u onzer.**

**God Zoon, Verlosser der
wereld, ontferm u on-
zer.**

**God, heilige Geest, ont-
ferm u onzer.**

**Heilige Drievuldigheid,
één God, ontferm u
onzer.**

**Heilige Maria, bid voor
ons.**

**Heilige Moeder Gods,
bid voor ons.**

**Heilige Maagd der
maagden,
Heilige Michaël,
Heilige Gabriël,
Heilige Raphaël,
Alle heilige Engelen en
Aartsengelen, bidt
voor ons.**

**bid
voor
ons.**

**Alle heilige koren der
zalige Geesten, bidt
voor ons.**

**Heilige Joannes de Doo-
per, bid voor ons.**

**Heilige Jozef, bid voor
ons.**

Alle heilige Aartsvaders

en Profeten, bidt voor ons.

Petrus, bid voor ons.

Paulus,

Andreas,

Jacobus,

Joannes,

Thomas,

Jacobus,

Philippus,

Bartholomeus,

Mattheus,

Simon,

Thaddeus,

Matthias,

Barnabas,

Heilige

bid voor ons.

H. Lucas, bid voor ons.

H. Marcus, bid voor ons.

**Alle heilige Apostelen
en Evangelisten,**

**Alle heilige Leerlin-
gen des Heeren,**

**Alle heilige onnoozele
Kinderen,**

**Stephanus, bid voor
ons.**

**Heilige Laurentius, bid voor
ons.**

**Vincentius, bid voor
ons.**

**Fabianus en Sebasti-
anus, bidt voor ons.**

bidt voor ons.

**Alle heilige Martelaren,
bidt voor ons.**

Heilige Silvester,
Gregorius,
Ambrosius,
Augustinus,
Hieronimus,
Nicolaus,

**bid
voor
ons.**

**Alle heilige Bisschop-
pen en Belijders, bidt
voor ons.**

**Alle heilige Leeraars der
Kerk, bidt voor ons.**

Heilige Antonius, bid voor ons.
Benedictus, bid voor
ons.

**Bernardus, bid voor
ons.**

Heilige **Dominicus, bid voor
ons.**

**Franciscus, bid voor
ons.**

**Alle heilige Priesters en
Leviten, bidt voor ons.**

**Alle heilige Monniken en
Kluizenaars, bidt voor
ons.**

Maria Magdalena, bid voor ons.

Heilige **Agatha,**

Lucia,

Agnes,

Cecilia,

bid voor ons.

H. Catharina, bid v. ons.

**H. Anastasia, bid voor
ons**

**Alle heilige Maagden en
Weduwen, bidt voor
ons.**

**Alle Gods lieve Heili-
gen, bidt voor ons.**

**Wees genadig, spaar
ons, Heer.**

**Wees genadig, verhoor
ons, Heer.**

**Van alle kwaad, verlos
ons, Heer.**

**Van alle zonden, verlos
ons, Heer.**

**Van uwe gramschap,
Van eenen haasti-
gen en onvoorzie-
nen dood.**

**Van de listige lagen
des duivels,**

**Van gramschap, haat
en allen kwaden wil,**

**Van den geest der on-
kuischheid,**

**Van bliksem en on-
weder,**

**Van den eeuwigen
dood,**

**Door het geheim uwer
menschwording,**

**verlos ons,
Heer.**

**Door uwe komst in het
vleesch,**

Door uwe geboorte,

**Door uw doopsel en
heilig vasten,**

**Door uw kruis en lij-
den,**

**Door uwen dood en
uwe begrafenis,**

**Door uwe heilige ver-
rijzenis,**

**Door uwe wondervolle
hemelvaart,**

**Door de komst van den
heiligen Geest, den
Vertrooster,**

**verlos
ons,
Heer.**

**Op den dag des oordeels,
verlos ons, Heer.**

**Wij zondaren, bidden
u, verhoor ons.**

**Dat gij ons wilt sparen,
Dat gij onze misdaden,
kwijscheldt,**

**Dat gij u verwaar-
digt, ons tot eene
ware boetvaardig-
heid te geleiden,**

**Dat gij u verwaar-
digt, den Room-
schen Paus en de
geheele Geestelijk-
heid in de H. Gods-**

Wij bidden u, verhoor ons.

dienst te bewaren,
Dat gij u verwaar-
digt, de vijanden
der heilige Kerk te
vernederen,
Dat gij u verwaar-
digt, den Christen
koningen en vorsten
vrede en eendragt
te schenken,
Dat gij u verwaardigt,
allen Christen vol-
ken vrede en een-
heid te verleenen,
Dat gij u verwaardigt,
ons in uwe dienst

Wij bidden u, verhoor ons.

te versterken en te
bewaren,

Dat gij u verwaardigt,
onze harten tot he-
melsche begeerten
op te wekken,

Dat gij u verwaardigt,
al onze weldoeners
met de eeuwige goe-
deren te vergelden,

Dat gij u verwaardigt,
onze zielen en de
zielen onzer broe-
ders, vrienden en
weldoeners voor de
eeuwige verdoeme-

wij bidden u, verhoor ons.

nis te behoeden,
Dat gij u verwaardigt,
 de vruchten der aar-
 de te verleenen en
 te bewaren,
Dat gij u verwaar-
 digt, allen geloovige
 overledenen de eeu-
 wige rust te schen-
 ken,
Dat gij u verwaar-
 digt, ons gebed te
 verhooren,
Zoon Gods,
Lam Gods, hetwelk weg-
 neemt de zonden der

wij bidden u, verhoor ons.

**wereld, spaar ons,
Heer.**

**Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, verhoor ons,
Heer.**

**Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, ontferm u
onzer.**

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm u onzer

Christus, ontferm u onzer.

Heer, ontferm u onzer.

Onze Vader, enz.

PSALM 69.

O God, kom mij te hulp, Heer haast u om mij te helpen.

Dat zij beschaamd en bevreesd worden, die mijne ziel zoeken.

Dat zij terugwijken en zich schamen, die mij kwaad willen.

Dat zij terstond met schaamte terug keeren, die mij zeggen: Zeer wel, zeer wel.

Dat zich in u verheu-

gen en verblijden allen,
die u zoeken, en dat zij,
die uw heil beminnen,
altijd zeggen: de Heer
zij hoogelijk geprezen.

Doch ik ben behoeftig
en arm; o God, help mij.

Gij zijt mijn Helper en
Verlosser; Heer toef niet.

Eere zij den Vader enz.

v. Maak uwe dienaars
zalig,

Α. Mijn God, die op u
hopen.

v. Wees ons een sterke
toren,

- A. Tegen onzen vijand.**
v. Dat de vijand geene overhand op ons verkrijge,
A. En dat de zoon der boosheid zich niet verstoute, ons te beschadigen.
v. Heer, doe ons niet naar onze zonden,
A. En vergeld ons niet naar onze boosheden.
v. Laat ons bidden voor onzen Paus N.
A. De Heer spare hem, behoude hem in het

leven, geve hem voor-
spoed op aarde, en le-
vere hem niet over aan
den wil zijner vijan-
den.

v. Laat ons bidden voor
onze weldoeners.

Λ. Heer, verwaardig u,
allen die ons goed
doen, om uws naams
wille met het eeuwige
leven te vergelden.

v. Laat ons bidden voor
de geloovigen, die
overleden zijn.

Λ. Heer, geef hun de

eeuwige rust, en het
eeuwige licht verlich-
te hen.

v. Dat zij rusten in vrede.

Δ. Amen.

v. Voor onze broeders,
welke afwezig zijn.

v. Mijn God, maak zalig
uwe dienaars, welke
op u hopen!

v. Zend hun hulp uit de
heilige plaats.

Δ. En bescherm hen uit
Sion!

v. Heer verhoor mijn
gebed,

A. En mijn geroep kome tot u!

LAAT ONS BIDDEN.

God, wien het altijd eigen is, te sparen en genadig te zijn, ontvang ons gebed, opdat uwe goedertierene barmhartigheid ons en al uwe dienaren, die door de banden der zonden gebonden zijn, genadiglijk ontbinde.

Wij bidden u, Heer, verhoor onze ootmoedige

gebeden, en spaar hen, die hunne zonden belijden, opdat wij vergiffenis en vrede van u verwerven.

Toon ons genadiglijk, Heer, uwe onuitsprekelijke barmhartigheid en verlos ons van alle zonden, zoowel als van de straffen, welke wij door die zonden verdiend hebben.

God, die door de zonde vergramd en door de boetvaardigheid ver-

zoend wordt, ontvang genadiglijk de gebeden uws volks, hetwelk zich voor uwe Majesteit nederwerpt; neem de geesels uwer verbolgenheid weg, welke wij door onze zonden verdienen.

Almagtige, eeuwige God, ontferm u over uwen dienaar, onzen Paus N. en geleid hem volgens uwe goedertierenheid op den weg des eeuwigen levens, opdat hij door uwe gunst be-

geere, wat u behagelijk is, en het met alle kracht volbrengte.

God, van wien de heilige begeerten, goede voornemens en regtvaardige werken komen, geef uwen dienaren den vrede dien de wereld niet geven kan, opdat onze harten tot het volbrengen uwer geboden genegen en wij, van de vrees der vijanden ontslagen, door uwe bescherming in rust mogen leven.

Ontvlam, Heer, onze nieren en harten door het vuur van den heiligen Geest, opdat wij u met een rein ligchaam dienen en met een zuiver hart behagen.

God, Schepper en Verlosser van alle geloovigen, schenk de zielen van uwe dienaren en dienaressen vergiffenis van al hunne zonden: opdat zij de genadige kwijtschelding, daar zij altoos naar verlangd hebben,

door onze ootmoedige smeekingen verwerven.

Wij bidden u, Heer, voorkom onze werken door den invloed uwer genade en voltrek die door uwe medewerking, opdat al onze gebeden en werken altijd door u beginnen, en, begonnen zijnde, voltrokken worden.

Almagtige, eeuwige God, die over levenden en dooden heerscht, en u ontfermt over allen,

die gij vooraf weet, dat door het Geloof en de goede werken de uwen zijn zullen, wij bidden u ootmoediglijk, dat zij, voor wien wij onze gebeden uitstorten, en die nog in deze wereld zijn of reeds tot de toekomstige zijn overgegaan, op de voorspraak van al uwe Heiligen door uwe genade vergiffenis van al hunne zonden verwerven. Door onzen Heer Jesus Christus, uwen

Zoon, die met u leeft en heerscht in de eenheid des heiligen Geestes, God in eeuwigheid. Amen.

v. De almachtige en barmhartige Heer verhoore ons.

Λ. Amen.

v. Dat de geloovige zielen door Gods barmhartigheid in vrede rusten.

Λ. Amen.

OEFENINGEN VOOR EN NA DE HEILIGE COMMUNIE.

BEMERKINGEN OVER DE H. COMMUNIE.

Dat men volgens de oorspronkelijke en onafgebrokene leer der Katholieke Kerk bij het ontvangen der heilige Communie, waarlijk Jesus Christus met ligchaam en bloed, met Godheid en menschheid nuttigt, en dat ook onder

de enkele gedaante van brood **Jesus Christus** geheel en onverdeeld ontvangen wordt: dat voorts, na de consecratie of zelfstandigheidsverandering, geen brood en wijn, maar alleen de uitwendige gedaante tegenwoordig zijn, dat eindelijk **Jesus Christus** door dit **H. Sacrament** onze ware spijs en drank is, wijl wij het levende ligchaam van **Jesus Christus** ontvangen, dat

zeker niet zonder bloed zijn kan, dat wij juist daarom met een levendig geloof, standvastig vertrouwen, met eene zuivere en warme liefde tot het liefdemaal van Jesus moeten naderen, wanneer wij de heilzame uitwerkselen van dit heilig Sacrament willen genieten, dit alles is zoowel bekend, als dat elk, *die onwaardig dit brood eten of dien kelk drinken zal, schuldig zal zijn*

aan het ligchaam en bloed des Heeren en zich het oordeel eten of drinken zal, wijl hij het ligchaam des Heeren niet onderscheidt.

Schoon duizenden andersgezinden zich in de bedwelming der vooroordeelen veroorloven, om de Katholieken over hun geloof te bespotten en hun zelfs met den geesel van een redenerend begrip te vervolgen, zoo behoeven zich echter deze geens-

zins over hun geloof te schamen, wijl dat geloof op het onbedriegelijke woord van **Jesus Christus** gegrond is; wijl ook de **Apostelen** in dien geest van **Jesus** het brood braken, en de **Kerk** van **Jesus** na de tijden der **Apostelen** standvastig leerde, dat het ware en levende ligchaam van **Jesus** bij de **Communie** den geloovigen gegeven wordt. Slechts enkele getuigenissen van heilige

Kerkleeraars hier bijgebracht, zullen deze leerstelling in het klaarste licht stellen.

1) De heilige Bisschop en Martelaar Ignatius, die in de eerste eeuw leefde en in het jaar 107 stierf, schreef aan de Christenen van *Smirna*: „De dwaalleeraars onthouden zich van de Eucharistie en de gebeden, wijl zij niet belijden, dat de Eucharistie het lichaam van onzen Zalig-

maker **Jesus Christus** is, dat voor onze zonden geleden heeft en hetwelk de **Vader** van den dood opgewekt heeft." *Zie Cotteller Patr. A. post. pag. 36.*

2) De beroemde **Wijsgeer** en **Martelaar Justinus**, die in de tweede eeuw leefde, zegt in zijn tweede verweerschrift voor de **Christenen**: „**Wij** nemen dit niet als gewoon brood of als gewonen drank, maar, zoo

als **Jesus Christus**, onze **Zaligmaker**, door het woord van **God vleesch** geworden, om onze zaligheid vleesch en bloed gehad heeft, zoo ook is volgens onze leer die spijs, met welke ons vleesch en bloed door de verandering gevoed wordt, over welke het dankgebed met zijn eigen woord gesproken is, het vleesch en bloed van dienzelfden vleesch geworden **Jesus**.”

***S. Just. Apol, ad Imp.
Anton. No 65.***

3) De H. Bisschop en Martelaar Cyprianus, die in de derde eeuw leefde, zegt: „Het brood, dat de Heer zijnen Leerlingen gaf, is niet volgens de uitwendige gedaante, maar volgens het wezen veranderd, (en is) door de woorden der instelling vleesch geworden.” *S. Cijpr. Or. de Cæna.*

Het zal wel onnoodig zijn, meer bewijzen aan

te voeren, schoon het getal oneindig kon zijn, tot staving, dat het geloof der Katholieken betrekkelijk het heilig Altaargeheim, ook het geloof der Apostelen van Jesus en der eerste Kerk is.

Komt het nu geheel er op aan, dat men zich, volgens het voorschrift des Apostels, tot het ontvangen van dit H. Sacrament waardig voorbereide, dan moet men zich gestreng beproeven, om

niet lichtzinnig, niet onwaardig tot de tafel des Heeren te naderen.

Eindelijk moeten wij, zoo dikwerf wij ons aan Jesus liefdemaal bevin-
den, *zijnen dood verkonden tot dat hij komt.* Wij moeten daarom bezorgd zijn, om altijd vooraf de heilige Misse bij te wonen, zoo als zulks in de eerste tijden der Kerk, eeuwen lang, onveranderlijk voorgescreven was. Ten dien

**einde zijn de navolgen-
de Misgebeden ingerigt.**

GEBEDEN

VOOR DE

HEILIGE COMMUNIE.

**GEBEDEN ONDER DE HEILIGE MISSE,
NA WELKE MEN DE HEILIGE COM-
MUNIE ONTVANGEN WIL.**

GEBED VOOR DE HEILIGE MISSE.

**Verwaardig u, o God!
mijne opregte dankbetui-
ging aan te nemen, voor
de groote weldaad der**

vergeving mijner zonden. Op nieuw hebt gij mij in het dierbare bloed van **Jesus**, uwen **Zoon** gereinigd, regtvaardig gemaakt, met genade begiftigd; eeuwig ben ik u daarvoor dankbaarheid schuldig. Daarom zal ik de mij nog overig zijnde dagen voor u alleen doorbrengen. Dagelijks zal ik dit voornemen vernieuwen en mij zelve, met uwe genade, aansporen, om den weg

uwer geboden te blijven bewandelen.

Doch hoe zal ik beter mijnen dank betuigen, dan door aan uwe liefelijke stem gehoor te geven en op uwe uitnodiging: *Kom tot mij, ik zal uw verkwikken; die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, blijft in mij en ik in hem*, mij aan uwen disch te plaatsen, om daar de gedachtenis van uwen kruisdood te vieren. — Ach, Heer,

**verwerp mij niet van uw
aanschijn; God des heils,
mijn troost en toeverlaat.**

BIJ HET BEGIN DER MISSE.

**Goddelijke Verlosser,
die eenmaal met een ont-
fermend oog van uw
kruis op uwe vijanden
hebt nedergezien, ach,
vervaardig u, om heden
uit den Hemel, eenen
ontfermenden blik, op mij
neder te slaan. Schoon
ik al mijne zonden zoo
opregt mogelijk gebiecht**

en over haar berouw verwekt heb; schoon ik mij vast heb voorgenomen, u niet meer te beledigen, gevoel ik echter ten volle, dat ik voor uw aanschijn niet komen mag, zonder mij alvorens als een' zwakken zondaar verklaard te hebben.

Ja, Heer, even als de boetvaardige Tollenaar klop ik op mijne borst en zeg: Het is mijne schuld, mijne schuld,

mijne grootste schuld.

Heer, ontferm u over ons.

Christus, ontferm u over ons.

Heer, ontferm u over ons.

ONDER DE GLORIA.

Eer zij Gode in den hooge en op aarde vrede den menschen, die van goeden wille zijn. Wij loven u; wij zegenen u; wij aanbidden u; wij verheerlijken u; wij danken

u, over uwe groote heerlijkheid. Heer God, hemelsche Koning! God, almachtige Vader. Eeniggeboren Zoon, Heer Jesus Christus! Lam Gods, Zoon des Vaders, die de zonden der wereld wegneemt, ontferm u over ons; die de zonden der wereld wegneemt, ontvang onze smeeking. Die aan de regterhand des Vaders zit, ontferm u over ons, want gij alleen zijt heilig, gij al-

leen zijt de Heer! gij alleen zijt de hoogste, **Jesus Christus**, met den heiligen Geest in de heerlijkheid van God den Vader. **Amen.**

GEBED.

God, die ons in het wonderbaar **Sacrament** de gedachtenis van uw lijden hebt nagelaten; schenk ons, dit smeeken wij u, om zóó de heilige geheimen van uw lichaam en bloed te eeren,

dat wij de vrucht uwer verlossing gestadig in ons ontwaren. Die met God, den Vader, in de eenheid des heiligen Geestes leeft en heerscht in alle eeuwigheid. Am.

Les uit den eersten Brief van den heiligen Paulus aan de Corinthers (Hoofdd. II.)

Broeders, ik heb van den Heer ontvangen, hetgene ik u heb overgeleverd: dat de Heer Jesus

in den nacht, toen hij ver-
raden werd, het brood
nam, en dankte; het
brak, en zeide: **Neemt en
eet, dit is mijn ligchaam,
hetwelk voor u geleverd
wordt; doet dit tot mijne
gedachtenis. Desgelijks,
nadat hij den maaltijd
had genuttigd, nam hij
den kelk, en zeide: Deze
kelk is het nieuw ver-
bond in mijn bloed; doet
dit zoo dikwijls gij hem
drinken zult, tot mijne
gedachtenis. Want zoo**

dikwijls gij dit brood eten en den kelk drinken zult, zult gij den dood des Heeren verkondigen, tot dat hij kome. Derhalve die onwaardig het brood eet, of den kelk des Heeren drinkt, zal schuldig zijn aan het ligchaam en bloed des Heeren. De mensch beproeve dan zich zelven en ete dus van dit brood, en drinke van dezen kelk. Want die er onwaardig van eet en drinkt, eet en

drinkt zich zelve het oordeel, wijl hij niet onderscheidt het ligchaam des Heeren.

ONDER HET GRADUALE,

Mijn eenig verlangen, o Jesus, is u waardig te ontvangen. Ach, reinig mij meer en meer van mijne zonden en schep in mij een zuiver hart, hetwelk uwer tegenwoordigheid waardig is. Mijn wil is wel goed, maar mijn vleesch is zwak.

Ontferm u over mij naar uwe groote barmhartigheid. Ontferm u ook over mijne nabestaanden en over hen, die zich in mijne gebeden hebben aanbevolen.

ONDER HET EVANGELIE.

Al uwe onderrigtingen zijn goddelijk, Heer, en verdienen ten volle, dat wij haar ter harte nemen en diep in onzen geest drukken. Heden komen mij uwe heilvolle woor-

den voor den geest: „Mijn vleesch is waarlijk spijs en mijn bloed is waarlijk drank. Die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, blijft in mij en ik in hem. Gelijk de levende Vader mij gezonden heeft en ik om den Vader leef, zoo zal ook hij die mij eet, om mij leven.... Wie dit brood eet, zal in eeuwigheid leven.” (Joan. VI.)

Laat mij, dit smEEK ik, o Jesus, uw heilig vleesch en bloed tot on-

**derpand van mijn eeuwig
leven genieten. Amen.**

ONDER DE CREDO.

*Bid dan de Geloofsbelydenis der
Apostelen.*

ONDER DE OPOFFERING.

**Barmhartige God, zie
met welbehagen neder
op het brood en op den
wijn, die wij u heden
opdragen en die in het
dierbaar ligchaam en
bloed van Jesus Chris-
tus, uw Zoon, zullen
veranderd worden. Dat**

dit onbevlekt offer, hetwelk wij u, den levenden en waren God, voor onze tallooze zonden, overtredingen en nalatigheden, aanbieden, u bewege, mij en alle, zoo levenden als overledenen, geloovigen, genade en barmhartigheid te schenken, laat het mij en hun allen ten eeuwigten leven strekken.

Verleen ook, dit smeeken wij u, uwer Kerke de genade van eendragt en vrede, die door de

opgedragene giften op eene geheimzinnige wijze worden voorgesteld. **Door onzen Heere Jesus Christus, uwen Zoon. Amen.**

ONDER DE PREFATIE.

Op de uitnoodiging van uwen Priester, o Heer, heb ik mijn hart tot u opgeheven; en waarlijk het is pligtmatig en regt, billijk en heilzaam, dat wij u, heiligen Heer, almachtigen Vader, eeuwi-

gen God, altijd dankbaarheid bewijzen, door Christus onzen Heer; maar bijzonder voel ik mij heden aangespoord, om erkentenis te betuigen voor de genade, die gij mij uit eindelooze mildheid, in de vergeving mijner zonden reeds bewezen hebt, en die gij, door mij met het heilig vleesch en bloed van Jesus te voeden, nog vermeerderen wilt.

Doordrongen van de

warmste dankbaarheid, vereenig ik mijne stem met uwe heilige Engelen en Aartsengelen, met de Cherubs en Serafs, en met het gansche koor van hemelsche Magten en Zaligen, die uwe heerlijkheid genieten, en smEEK u ootmoediglijk, dat gij mijn gebed met het hunne gelieft aan te nemen, terwijl wij met eerbied zeggen:

Heilig, heilig, heilig is de Heer: de God der

**heerscharen. De Heme-
len en de aarde zijn vol
van uwe heerlijkheid.
Hosanna in den hooge!
Gezegend, hij die komt
in den naam des Heeren.
Hosanna in den hooge!**

**VOOR, BIJ EN NA DE ZELFSTANDIG-
HEIDSVERANDERING.**

**Goede Jesus, mijn
Heer en God. Meer dan
ooit word ik thans aan-
gespoord, om een' blik
op mijne afgeloopene da-
gen te slaan en mijnen
aardschen wandel met**

den uwen te vergelijken.

Gij hebt niet geschroomd, zelfs den dood voor mij te ondergaan; gij hebt voor mij geleiden en mij een voorbeeld ter navolging achtergelaten. Ach, welke bittere verwijtingen vind ik, wanneer ik dien verstreken tijd herdeuk?

Hoe dikwerf ben ik aan mijne pligten te kort geschoten; hoe dikwijls van het pad der deugd afgeweken, schoon gij

mij nooit uwe genade en uw en bijstand ontzegdet? In alle tijdstippen van mijn leven moest ik uw voorbeeld gevolgd hebben; dan hoe dikwerf verloor ik zulks uit het oog! Ach, vergeef mij mijne onstandvastigheid en werp eenen mededoggenden blik op mij neder.

Mijn rouwmoedig hart verheft zich tot u, terwijl ik u onder de gedaanten van brood en wijn, met de oogen des

geloofs op het altaar aanschouw. Het smeekt dringend om vergiffenis en barmhartigheid, terwijl ik mij voorneem voortaan alleen voor u te leven. Geef mij de kracht, u zoo te beminnen, als gij mij bemind hebt en niets zal in staat zijn, om mij van u te scheiden.

Maar hoe zal ik in staat zijn, aan uwe liefde te beantwoorden? Doch gij eischt alleen van mij,

dat ik datgene mij ten nutte make, wat gij voor mij deelt, uw liefdevol doel met mij ten uitvoer leg en tracht de zaligheid te bekomen.

Heden vernieuw ik mijne doopgeloften en beloof, standvastig in mijn geloof te blijven. Nimmer zal ik mij over u, of uwe leer schamen. Met het eenvoudigste geloof wil ik die leer aannemen en met de standvastigste trouw

hare voorschriften opvolgen. — Op u en op de verdiensten van uw heilig lijden en sterven, vestig ik mijn vertrouwen, niet slechts in voorspoed, maar ook dan, wanneer ik ongevallen en wederwaardigheden onderga. Door u en van u hoop ik op vergeving, heil en zaligheid.

Even zoo als gij, o Jesus, die de geheele wereld liefde toedraagt, u zelve schenkt aan

allen, die naar u haken, zoo ook wil ik niemand buiten mijne liefde sluiten. Gij hebt voor allen, voor vrienden en vijanden, uw dierbaar bloed vergoten en tot teeken gesteld, dat men u bemint, wanneer men zijne vijanden lief heeft: hoe zoude ik dan met waarheid kunnen zeggen, dat ik u bemin, wanneer ik iemand buiten mijne liefde sloot? Deze liefde gebiedt mij ook, om voor de

overledenen te bidden. Schenk hun allen, maar voornamelijk N. N., de eeuwige rust.

Op uwen bijstand, in mijne gevorderde jaren, steunende, waag ik het o **Jesus**, te zeggen:
Onze Vader, enz.

ONDER HET AGNUS DEL.

Lam Gods, hetwelk de zonden der wereld wegneemt, ontferm u over ons.

Lam Gods, hetwelk de

**zonden der wereld weg-
neemt, ontferm u over
ons.**

**Lam Gods, hetwelk de
zonden der wereld weg-
neemt, geef ons vrede.**

VOOR DE COMMUNIE.

**De blijde oogenblik na-
dert, o God, in welken
ik mij aan uwen heiligen
disch plaatsen en u, den
oneindig grooten God, in
mijn hart ontvangen mag.**

**Eerbiedvolle vrees ont-
staat in mijn binnenste.**

De bewustheid van mijne zonden wederhoudt mij. Met een rouwvol hart roep ik uit: Heer, ik ben niet waardig, dat gij onder mijn dak komt, maar spreek slechts één woord en mijne ziel zal gezond worden.

In weerwil van dit alles, verlangt mijne ziel vurig naar u, o God! Ach, wanneer zal ik durven naderen en u smeeken, de verkwikking van mijn hart te worden.

Ik geloof, dat ik u met vleesch en bloed, Godheid en menschheid in het land der stervenden zal genieten. Wat ik hier ontvang, gaat alle begrip te boven en ik ben er zekerder van, dan wanneer ik het met mijne oogen zag. Wijlik mijn verstand aan het geheim onderwerpen moet, zoo smEEK ik om verlichting in het geloof.

Op u, Heer! heb ik mijne hoop gesteld, wijl

gij voor mij mensch geworden, gekruisigd en gestorven zijt; wat kan ik dus van zulke liefde niet hopen. Zoo vast als ik hier uwe wezenlijke tegenwoordigheid geloof, even zoo vast hoop ik ook, door het ontvangen van uw dierbaar lichaam en bloed, de eeuwige zaligheid en de daartoe noodige middelen te bekomen, wijl gij getrouw in uwe beloften zijt.

Aanbiddelijke Jesus,
ik bemin u niet alleen,
omdat gij mij met velerlei
genade en weldaden
overladen hebt, ja mij
met nog meerdere be-
gunstigen wilt; maar ook,
omdat gij allen lof en alle
aanbidding waardig zijt.
**Schenk mij steeds liefde
tot u; schenk mij genade,
om u altijd met geheel
mijne ziel, met alle krach-
ten te beminnen.**

**Doordrongen van het
opregtste leedwezen over**

mijne zonden, heb ik tot u, o God! om genade en ontferming geroepen en het vaste voornemen gemaakt, om voortaan alleen tot uwe eer te leven. Ach! vervul toch mijn verlangen naar u. Daal nu in mijne ziel; in die ziel, welke gij voor zulken hoogen prijs hebt vrijgekocht. Ja, maak haar aan u gelijkvormig en beheersch gij alleen haar. Kom, beminde Jesus! kom toch en geef u

aan mij; gelijk een hert
naar de waterbronnen
haakt, zoo verlangt mijne
ziel naar u. **Amen.**

GEBEDEN NA DE HEILIGE COMMUNIE.

Nu zijt gij, o Jesus!
geheel in mijn hart; nu
heb ik u, den eeuwigen,
almagtigen God bij mij.

**O hoe onuitsprekelijk
gelukkig ben ik nu, wijl
ik den grooten God, den
Heer van Hemel en aarde
met Godheid en mensch-
heid in mijn hart bezit.**

Jesus is in mij, zoo als hij in den Hemel verheerlijkt wordt.

Engelen en Heiligen voegt uwe stemmen bij de mijne, om uwen God te danken, te loven en te aanbidden voor de onuitsprekelijke genade; welke hij mij bewezen heeft.

Hoe zaligend is uwe tegenwoordigheid voor mij, o Jesus! Ach! blijf bij mij, want het wordt avond voor mij; mijn le-

ven loopt ten einde; sterk mij dus met uwe genade en neem mij, wanneer mijn doodsuur slaat, in barmhartigheid aan.

Gij kent al de wonden mijner ziel; kom mij daarom te hulp, want gij alleen kunt mij helpen. Ach, de ziel, die gij zoo even het grootste blijk uwer liefde geschonken hebt, is krank. Zie in mijn hart; zie mijne neiging tot de zonden en verdrijf haar, opdat uw

Geest in mij zijne woonplaats vestige en ik u nimmer bedroeve. Wek in mij, door uwe tegenwoordigheid, de kiem der deugd op, en maak mij uwe vertroosting en uwer liefde waardig.

Mijn hart wordt, o Jesus! door tijdelijke kwellingen, door kommer gedrukt; daarom kom ik aan u mijnen nood klagen. Gij ziet, hoezeer ik uwe hulp behoef; — sta mij bij en handel met mij volgens

uw welbehagen; alleen smEEK ik om geduld in tegenspoed en om uwē troost, ten einde niet kleinmoedig te worden.

Laat, o Jesus, het hemelbrood dat ik aan uw' disch genoten heb, mij tot teerspijs in mijn sterfuur verstrekken, wanneer ik de geduchte reis naar de eeuwigheid moet ondernemen. Daardoor zal ik gelouterd, gesterkt en geheel met u vereenigd worden. Amen.

OEFENING DER VOORNAAMSTE DEUGDEN.

O Jesus! die de eeuwige en onfeilbare waarheid zijt, in u geloof ik; Jesus, onbeschrijfelijke zaligheid, op u hoop ik; Jesus, mijn hoogste goed, u bemin ik. Ach! geef mij de genade, om u steeds vuriger te beminnen. Ik aanbid u als mijnen Verlosser en zaligmaker. Ik bied u mijne warme dankbaarheid aan voor de onwaardeerbare gunst,

dat gij u verwaardigd hebt, tot mij te komen. Blijf bij mij en sterk mij met uwe genade om voortaan mijne goede voornemens te volbrengen en dagelijks in volmaaktheid toe te nemen. — Eerbiedig draag ik u mijn ligchaam en mijne ziel op; neem mij geheel voor uwe dienst aan; ik wil u alleen toebehooren, voor u alleen leven en sterven.

In uwe tegenwoordigheid, o Jesus! vernieuw

ik mijn berouw over mijne bedrevene zonden. Het smart mij, dat ik u, mijnen God, mijnen Wel-doener, zoo menigmaal vergramd heb; maar ik heb nu een vast voorne-men gemaakt om nimmer in de zonde toe te stemmen. Schenk mij uwen bijstand, om onwrikbaar in dit besluit te volhardeden.

GEBED TOT DE HEILIGE MARIA.

Heilige Maria, Moeder

van mijnen Verlosser, dien ik zoo even in het heilige Sacrament ontvangen heb, en die nu in mijn hart woont; ach! zie op mij als op uw aange-naam kind neder en be-toon mij uwe moederlijke teederheid. Met een vol-komen betrouwen stel ik mij onder uwe bescher-ming; beveel mij aan uwen Zoon, opdat hij met zijne genade bij mij blijve. Ondersteun mij bijzonder in mijnen laat-

sten levensstond; verdrijf van mij den duivel en leid mijne ziel dáár, waar uw geliefde Zoon, met den Vader en den heiligen Geest, door u en alle Heiligen eeuwig bemind, geloofd en aanbeden wordt. Amen.

GEBED OM DEN AFLAAT TE VERDIENEN.

Doordrongen van de levendigste droefheid bij het aanschouwen mijner zonden, draag ik u, o Jesus! mijne nederige

smeekingen ter uwer eer en verheerlijking, en tot voordeel van uwe Kerk op. Heilig en schenk haar door uwe genade eenige waarde.

Ik verlang mij geheel met de godvruchtige inzigten van zijne heiligheid den Paus, te vereenigen, die dezen aflaat tot heil der geloovigen verleend heeft. Op uwe oneindige goedheid steunende, durf ik de uitroeijing der ketterij af-

smeeken, de vestiging van eenen duurzamen vrede en van ware eendragt onder de christenen vorsten verzoeken; opdat en overheden en onderdanen u gezamenlijk met zuiverheid des harten, wederkeerige liefde en gelijkvormigheid van heilige gewaarwordingen mogen dienen.

Vervul ook onzen heiligen Vader, den Paus, met uwen heiligen Geest; bewaar en verdedig hem

tegen alle listen en lagen. Verwaardig u, beminnelijke Zaligmaker, door de verdiensten van de heilige Maagd Maria en van alle Heiligen, mij deelgenoot te maken van den schat, met welken gij uwe Kerk, door het vergieten van uw dierbaar bloed, verrijkt hebt: vergun mij heden de vrucht van dezen heiligen aflaat.

Vergeef mij, ter oorzaak uwer oneindige barm-

hartigheid, de straffen, welke ik voor mijne zonden in dit of in het andere leven zoude moeten boeten. Van dezen oogenblik af maak ik een vast besluit, om met uwe hulp een boetvaardig en verstorven leven te leiden. Ook wil ik zooveel als in mijn vermogen is, aan uwe regtvaardigheid voldoen; met afschuw de zonde vlugten en haar boven alles als het grootste kwaad ver-

achten, omdat zij eenen
oneindig beminnelijken
God, dien ik bemin en
boven alles zal bemin-
nen, mishagt. **Amen.**

VIERDE AFDEELING.

LITANIEN EN GEBEDEN VOOR ELKEN DAG DER WEEK.

LITANIE

TOT DE

HEILIGE DRIEVULDIGHEID.

Heer, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.

**Vader, door wien alles
bestaat, ontf. u onzer.
Zoon, door wien alles
voorkomt,
Heilige Geest, in wien
alles leeft,
Heilige en onverdeel-
bare Drievuldig-
heid,
Onbegrijpelijke Majes-
teit,
Onveranderlijke Al-
magt,
Eindelooze Wijsheid,
Onuitputbare goed-
heid,**

ontferm u onzer.

**Overgroote waardig-
heid,
Waarachtige God-
heid,
Eeuwige Waarheid,
God, almachtige Ko-
ning,
Die alleen God en één
God zijt,
In wien wij leven, ons
bewegen en het aan-
zijn hebben,
Door wiens Majesteit
de geheele aarde
vervuld is,
Wien alleen alle eer**

ontferm u onzer.

en glorie toekomt,
Die ons troost in al
onze noodwendig-
heden,

Die alleen groote won-
deren verrigt,

Die zijt, die waart en
die komen zult,

Die regtvaardig en
verschrikkelijk in
het oordeel zijt,

Die heerlijk en bewon-
derenswaardig in
het bestieren zijt,

Ongeboren Vader,
Eeniggeboren Zoon,

ontferm u onzer.

**Heilige Geest, die van
beiden voorkomt, ont-
ferm u onzer.**

**O heilige Drievuldigheid,
één God, ontferm u
onzer.**

**Wees genadig, spaar
ons, Heer.**

**Wees genadig verhoor
ons, Heer.**

**Van alle kwaad, verlos
ons, Heer.**

**Van alle zonden, verlos
ons, Heer.**

**Van alle ongeloovigheid,
verlos ons, Heer.**

**Van het overtreden
uwer geboden,
Van het versmaden
uwer, gaven,
Van alle verzuim der
heilige zaken,
Van den eeuwigen
dood,
Door uwe almagt,
Door uwe wijsheid,
Door uwe oneindige
goedheid,
Door uwe groote
barmhartigheid,
Door uw geduld en uwe
langmoedigheid,**

verlos ons, Heer.

**Wij zondaren , bidden u ,
verhoor ons.**

**Dat gij ons verleenet ,
om u altijd en overal
als den waren God
te belijden ,**

**Dat gij ons geven wilt ,
om u , één God , drie-
vuldig in personen ,
te eeren en drievul-
dig in de éénheid te
aanbidden ,**

**Dat gij ons schenken
wilt om u van gan-
scher harte te be-
minnen ,**

wij bidden u , verhoor ons.

Dat gij u verwaardigt,
om het volk, dat
uwen H. naam is toe-
gewijd, te bewaren
en zalig te maken,
Dat gij u verwaardigt
den dwalenden het
licht, om op den
weg der gerechtig-
heid terug te keeren,
te schenken,
Dat gij u verwaardigt,
om allen overlede-
nen geloovigen de
eeuwige rust te ge-
ven,

wij bidden u, verhoor ons.

**Dat gij u verwaardigt,
om ons te verhooren,
wij bidden u, verh. ons.**

**O heilige Drievuldigheid,
verlos ons.**

**O heilige Drievuldigheid,
maak ons zalig.**

**O heilige Drievuldigheid,
maak ons levend.**

**Heer, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u on-
zer.**

**Heer, ontferm u onzer.
*Onze Vader, enz.***

**v. Laat ons den Vader
en den Zoon en den**

heiligen Geest loven;
A. Dat wij hem loven
en hoog verheffen in
eeuwigheid.

GEBED.

Eeuwige God, hemel-
sche Vader! wij, uwe
kinderen, zijn verplicht,
zonder ophouden tot u te
roepen, wijl wij onafge-
broken uwe genade en
uwen bijstand behoeven;
wjl uwe barmhartigheid
oneindig en het getal
onzer zonden ontelbaar

is. Ach, wij smeeken u, schenk ons uwen heiligen Geest, om ons te leeren en te verlichten, opdat wij voortaan niets begeeren, wenschen, noch verzoeken, dan hetgeen tot onze zaligheid dienstig is.

Schenk mij, o God, in mijn' gevorderden leeftijd datgene, wat mij noodig is, om alle kwellingen met gelatenheid te verduren, om de moeilijkheden van den ouderdom met geduld te verdragen,

en uwen bijstand, om de dagen, die ik nog hier beneden moet doorbrengen, zóó te besteden, dat zij vruchten ter zaligheid opleveren. Verhoor, o God, deze mijne bede, welke ik u, op de verdiensten van Jesus, uwen Zoon onzen Heer rekenende, opdraag, die leeft en heerscht in eeuwigheid. Amen.

Almagtige eeuwige God, die uwen dienaren de genade hebt verleend,

om in de belijdenis des waren geloofs de heerlijkheid, de magt en majesteit der eeuwige Drie-eenheid te aanbidden; wij smeeken u, dat gij u verwaardigt, dit geloof in ons te bevestigen en ons voor alle tegenheden te bewaren, door onzen Heer Jesus Christus, die met u leeft en heerscht in de eeuwigheid. Amen.

LITANIE

TOT DEN

HEILIGEN GEEST.

**Heer, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u on-
zer.**

**Heer, ontferm u onzer.
Heilige Geest, die van
den Vader en den Zoon
voortkomt, ontferm u
onzer.**

**Geest des Heeren, God
van *Israël*, ontferm u
onzer.**

**Die de geheele aarde
vervult,**

Die alle magt bezit,

**Die alle goed werkt en
alles voorziet,**

**Die de hemel versiert
en onveranderlijk
zijt,**

**Geest der waarheid,
die alles leert,**

**Geest van wijsheid en
verstand,**

**Geest van raad, sterk-
te, kennis en gods-
vrucht,**

Geest van vreeze des

ontferm u onzer.

**Heeren en voorzigtig-
tigheid,
Geest door wiens in-
spraken de Heili-
gen Gods gespro-
ken hebben,
Die toekomstige zaken
voorzegt,
Gaaf en belofte des
Vaders,
Heilige Geest, Ver-
trooster, die de we-
reld beschuldigt,
Geest, door wien de
duivelen worden uit-
gedreven,**

ontferm u onzer.

Geest, door wien wij
herboren worden,
Geest, door wien de
liefde Gods in onze
harten is uitgestort,
Geest van aanneming
tot kinderen Gods,
Geest van genade en
barmhartigheid,
Geest, die onze zwak-
heid te hulp komt
en aan onzen geest
getuigt, dat wij kin-
deren Gods zijn,
Geest, die liefelijk,
goedertieren en bo-

ontferm u onzer.

ven honig aange-
naam zijt,

Geest, die het onder-
pand van ons erf-
deel zijt en die ons
op den regter weg
leidt.

Geest, die levend
maakt en versterkt,

Geest, van heil, voed-
sel en blijdschap,

Geest van geloof,
vrede en liefde,

Geest van ootmoed en
zuiverheid,

Geest van goedheid,

ontferm u onzer.

langmoedigheid, en
verduldigheid,
Geest van waarheid,
eendragt en ver-
troosting,
Geest van berouw, be-
lofte, hernieuwing
en heiligmaking,
Geest van leven, ge-
duld, onthouding en
zedigheid,
Geest van alle genade,
Geest, die de dolende
zondaars bekeert,
Geest, die alle ware
geloovigen één van

ontferm u onzer.

hart en ziel maakt,
Geest, die de ware
vrijheid verleent,
Geest, die de dubbel-
hartigen en veins-
aards ontvlugt en
niet woont in een
hart, hetwelk aan
de zonde onderwor-
pen is,
Geest, die zonder mate
aan onzen Heer Je-
sus gegeven zijt,
Wees genadig, spaar
ons, heilige Geest.
Wees genadig, verhoor

ontferm u onzer.

ons, heilige Geest.
 Van den geest der dwa-
 ling, verlos ons, o hei-
 lige Geest.

Van den onzuiveren
 geest,
 Van den geest van
 godslastering,
 Van alle verstoktheid,
 en wanhoop,
 Van alle kwaadwillig-
 heid en zondige ge-
 woonte,
 Van alle vermetelheid
 en bestrijding der
 waarheid,

verlos ons, o heilige Geest.

**Van het benijden der
broederlijke liefde,
Vande onboetvaardig-
heid in ons uiterste,
Door uwe eeuwige
voortkomst van den
Vader en den Zoon,
Door uwe onzichtbare
zalving,
Door de volheid der
genade, waarmede
gij de heilige Maagd
altijd begiftigd hebt,
Door den overvloed
uwer heiligheid,
waarmede gij de**

verlos ons, o heilige Geest.

**H. Moeder Gods in
de ontvangenis des
Woords bestraald
hebt,**

**Door uwe heilige ver-
schijning bij den
dood van Christus,**

**Door uwe heilrijke
komst over de
Apostelen,**

**Door de onuitsprekelij-
ke goedheid, waar-
mede gij de Kerk
bestuurt, de Kerk-
vergaderingen be-
geleidt, de Marte-**

verlos ons, o heilige Geest.

laars versterkt, de
Leeraars verlicht en
de geestelijke orden
instelt, verlos ons, o
heilige Geest.

**Wij zondaren, bidden u,
verhoor ons.**

**Dat wij in den Geest
mogen wandelen en
nimmer de begeerten
des vleesches volbren-
gen, wij bidden u, ver-
hoor ons.**

**Dat wij u nimmer be-
droeven, wij bidden u,
verhoor ons.**

Dat gij u verwaardigt,
 alle kerkelijke orden
 in de heilige Gods-
 dienst en den waren
 Geest te bewaren,
Dat gij u verwaardigt,
 aan het Christen
 volk één hart en
 ééne ziel te geven
 en te beschermen,
Dat gij u verwaardigt,
 ons de vervulling
 aller deugden te
 verleenen,
Lam Gods, hetwelk weg-
 neemt de zonden der

wij bidden u, verhoor ons.

wereld, stort over ons
den heiligen Geest.

**Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, zend tot ons
den beloofden Geest
des Vaders.**

**Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, geef ons den
goeden Geest.**

GEBED.

**O God! die de harten
der geloovigen, door de
verlichting des H. Gees-**

tes, onderwezen hebt, geef ons door dienzelfden Geest de ware wijsheid, opdat wij ons altijd in zijne vertroosting mogen verheugen.

Verleen mij, o God! uwen heiligen Geest, dien ik thans meer dan ooit behoef, om de dagen, die uwe goedheid mij nog schenken zal, zoodanig te besteden, dat ik uwen heiligen wil in alles vervulle en voor de overtredingen mijner

jeugd billijke voldoening bezorge. Ach! wanneer ik mijne vervlogene jaren overdenk, dan beangstigen mij bovenmate mijne misdaden en zonden. Maar gij zijt barmhartig en wilt den dood des zondaars niet; daarop hoop ik, — gij verlangt zijne bekeering en dat hij eeuwig leven zoude, — daarom vertrouw ik, dat gij mij de middelen zult mededeelen, om mijne vorige fouten uit te wis-

schen en steeds in vol-
maaktheid toe te nemen.
Dit smEEK ik u, o Vader!
die met den **Zoon** en den
Heiligen Geest leeft en
heerscht in eeuwigheid.
Amen.

LITANIE

VAN DEN

ALLERHEELIGSTEN NAAM JESUS.

Heer, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.

**Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor
ons.**

**God, hemelsche Vader,
ontferm u onzer.**

**God Zoon, Verlosser der
wereld,**

**God, heilige Geest,
Heilige Drievuldig-
heid, één God,**

**Jesus, Zoon van den
levenden God,**

**Jesus, Zoon der hei-
lige Maagd Maria,**

Heiligste Jesus,

Almagtige Jesus,

ontferm u onzer.

**Volmaakste Jesus,
Roemwaardigste Je-
sus,
Ootmoedigste Jesus,
Geduldigste Jesus,
Jesus, Zaligmaker der
wereld,
Jesus, Middelaar tus-
schen God en de
mensen,
Jesus, goede Herder,
Jesus, onze Toevlugt,
Jesus, Vriend van
reine zielen,
Jesus, waar Licht der
wereld,**

ontferm u onzer.

Jesus, eeuwige Wijsheid,
Jesus, oneindige goedheid,
Jesus, Spiegel der volmaaktheid,
Jesus, Voorbeeld aller deugden,
Jesus, Vader der armen,
Jesus, Trooster der bedrukten,
Jesus, Vreugd der Engelen,
Jesus, Koning der Aartsvaders,

ontferm u onzer.

**Jesus, Verlichter der
Profeten,
Jesus, Meester der
Apostelen,
Jesus, Leeraar der
Evangelisten,
Jesus, Sterkte der
Martelaren,
Jesus, Licht der Be-
lijders,
Jesus, Bruidegom der
Maagden,
Jesus, Kroon van alle
Heiligen,
Wees genadig, spaar
ons, Jesus.**

ontferm u onzer.

**Wees genadig, verhoor
ons, Jesus.**

**Van alle kwaad, verlos
ons, Jesus.**

**Van alle zonden,
Van alle bekoringen
des duivels,**

**Van pest, oorlog en
hongersnood,**

**Van de overtreding
uwer geboden,**

Van alle ongeluk,

**Door uwe Mensch-
wording,**

Door uwe Geboorte,

Door uwe Besnijdenis,

verlos ons, Jesus.

Door uwe Smarten,
Door uwe Geeseling,
Door uwen Dood,
Door uwe Verrijzenis,
Door uwe Hemelvaart,
Door de voorspraak
van uwe allerheilig-
ste Moeder,
Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, spaar ons,
Jesus.

Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, verhoor ons,
Jesus.

verlos ons,
Jesus.

**Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, ontferm u on-
zer, Jesus.**

**Jesus Christus, hoor ons.
Jesus Christus, verhoor
ons.**

**v. Gezegend zij de naam
Jesus.**

**Δ. Van nu af tot in de
eeuwigheid.**

GEBED.

**Hemelsche Vader, Al-
magtige God, dagelijks
bidden wij, dat uw naam**

geheiligd worde, dat uw rijk kome en uw wil geschiede. Ja, het is uw wil, dat de naam van **Jesus**, uwen **Zoon** zoude verheerlijkt worden. **Daarom** hebt gij hem een' naam gegeven, waarvoor alle knieën in den **Hemel**, op de aarde en onder de aarde zich buigen moeten. **Ach**, geef mij de genade, dat ik den allerheiligsten naam **Jesus** altijd met gepasten eerbied noeme en

steeds behoorlijk eere.

O Jesus, eindelooze liefde, vervul mijn hart met het vuur uwer liefde, opdat ik u onafgebroken beminne. Gij zijt voor ons aan het kruis gestorven, om ons een blijk uwer groote liefde te geven. Maar, helaas! hoe gering is daarvoor de wederliefde der menschen. Van dezen oogenblik af wil ik u boven alles beminnen, en niets zal in staat zijn, mij van

uwe liefde te scheiden, u behoort voortaan mijn hart; neem het als een offer der liefde aan; zuiver het van alle onreinheden, opdat ik zeggen moge: Het is niet meer mijn hart; maar het hart van Jesus is in mij. Schenk mij ook sterkte, om de moeilijkheden van den ouderdom met geduld en onderwerping te dragen; allen kommer en alle zorg uit uwe hand te ontvangen en

altijd daarin uwen goddelijken wil te eerbiedigen. Zelfs den dood zie ik met gelatenheid te gemoet, wijl ik door hem met u, in het hemelsch vaderland hoop vereenigd te worden, waar gij met den Vader en den heiligen Geest leeft en heerscht in eeuwigheid. Amen.

LITANIE

TER VEREERING DER

HEILIGE ENGELEN.

**Heer, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u on-
zer.**

**Heer, ontferm u onzer.
Christus, hoor ons.**

**Christus, verhoor ons.
God hemelsche Vader,
ontferm u onzer.**

**God, Zoon, Verlosser
der wereld, ontferm u
onzer.**

God, heilige Geest, ontferm u onzer.

Heilige Maria, bid voor ons.

**Heilige Moeder Gods,
Heilige Maagd der
maagden,**

**Heilige Michaël, die
altijd de beschermer
van Gods volk ge-
weest zijt,**

**Heilige Michaël, die
Lucifer en zijnen
aanhang uit den He-
mel gestooten hebt,**

Heilige Michaël, die

bid voor ons.

denbeschuldiger on-
zer broederen in den
afgrond der hel ge-
worpen hebt,

Heilige Gabriël, die
Daniël een godde-
lijk gezicht vertoond
hebt,

Heilige Gabriël, die
Zacharias de ge-
boorte en bediening
van zijnen zoon
Joannes voorzegd
hebt,

Heilige Gabriël, die
van God tot Maria

bid
voor
ons.

naar *Nazareth* gezonden zijt, om de **Menschwording** des **Woords** aan te kondigen,

Heilige Raphaël, die den jongen **Tobias** op zijne reis zoo getrouw geleid hebt,

Heilige Raphaël, die van **Sara** den duivel verdreven hebt,

Heilige Raphaël, die den ouden **Tobias** het gezicht hebt wedergegeven,

bid voor ons.

**Heilige Engelen, bidt
voor ons.**

**Die voor Gods verhe-
ven troon staat,**

**Die gedurig Gode het
driewerf: Heilig toe-
zingt,**

**Die de duisternis ver-
drijft en ons ver-
stand verlicht,**

**Die de goddelijke din-
genaandemensen
bekend maakt,**

**Die van God tot be-
waarders der men-
schen gesteld zijt,**

**bidt
voor ons.**

Die altijd het aanschijn
des Vaders ziet, die
in den Hemel is,
Die u verheugt over
een boetvaardigen
zondaar,
Die het volk van *Sodoma* met blindheid
geslagen hebt,
Die Loth uit *Sodoma*,
uit het midden der
goddeloozen geleid
hebt,
Die langs de ladder
van Jakob op en af
geklommen zijt,

bidt voor ons.

**Die op den berg *Sinai*
aan Mozes Gods
wet beschikt hebt,
Die aan de herders de
geboorte van Chris-
tus verkondigd hebt,
Die Christus in de
woestijn gediend
hebt,
Die Lazarus in den
schoot van Abra-
ham gedragen hebt,
Die in witte kleederen
aan het graf van
Christus gezeten
hebt,**

bidt voor ons.

**Die aan de Apostelen,
toen Christus ten
Hemel klom, ver-
schenen zijt,**

**Die Christus, als hij
zal komen, om te
oordeelen, met een
standaard des krui-
ses zult overgaan,**

**Die op het einde der
eeuwen de uitver-
korenen zult bijeen-
vergaderen,**

**Die aan God onze
gebeden en goede
werken opdraagt,**

bidt voor ons.

**Die de stervenden bij-
staat,**

**Die door Gods kracht
wonderen verrigt,**

**Die afgezonden wordt
ten dienste derge-
nen, die de erfenis
der zaligheid zullen
bekomen,**

**Die over de koningrij-
ken en landschap-
pen gesteld zijt,**

**Die de legers der vij-
anden menigmaal
verstrooid hebt,**

Die Gods dienaren dik-

bidt voor ons.

werf uit de kerkers
en andere gevaren
verlost hebt,

bidt
voor
ons.

**Die de martelaars in
hunne pijnen dik-
wijls vertroost hebt,**

**Alle heilige orden der
zalige Geesten,**

**Van alle gevaren, ver-
los ons, Heer.**

**Van alle ketterijen en
scheuringen, verlos
ons, Heer.**

**Van pest, oorlog en hon-
gersnood, verlos ons,
Heer.**

**Van eenen haastigen en
onvoorzienen dood,
verlos ons, Heer.**

**Wij zondaren, wij bid-
den u, verhoor ons.**

**Door uwe heilige En-
gelen,**

**Dat gij ons wilt spa-
ren,**

**Dat gij ons wilt ge-
nadig zijn,**

**Dat gij onze zonden
wilt vergeven,**

**Dat gij uwe Kerk wilt
bestieren,**

Dat gij den Christen-

wij bidden u, verh. ons.

koningen en vorsten
vrede en eendragt wilt
verleenen, wij bidden
u, verhoor ons.

Dat gij allen overleden
geloovigen de eeuwi-
ge rust wilt geven, wij
bidden u, verhoor ons.

**Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, spaar ons,
Heer.**

**Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, verhoor ons,
Heer.**

Lam Gods, hetwelk wegneemt de zonden der wereld, ontferm u onzer, Heer.

v. Looft den Heer, gij al zijne Engelen,

Λ. Die magtig in krachten zijt en zijn bevel volbrengt, op de stem zijner woorden.

GEBED.

God, die op eene wonderbare wijze de bedieningen der Engelen en menschen beschikt, ver-

leen genadiglijk, dat door hen, die altijd in den Hemel voor u staan, om u te dienen, ons leven op deze aarde bewaard worde. Door Christus onzen Heer. Amen.

GEBED TOT DEN H. BESCHERM-ENGEL.

Heilige Engel, die mij van God tot beschermer, leidsman en leermeester gegeven zijt, van ganser harte dank ik voor alle weldaden, die gij mij tot hiertoe bewezen hebt.

In hoevele ziels- en lichaams gevaren hebt gij mij bewaard! Van hoevele zonden hebt gij mij terug gehouden; in hoevele bekoringen mij versterkt; hoe menigmaal hebt gij mij tot het goede opgewekt; hoe vele genade hebt gij mij van de goddelijke goedheid doen toekomen! Voorzeker was ik in al die gevaren ten gronde gegaan, zoo gij mij niet hadt bijgestaan. Welke

dankbaarheid ben ik dus aan de oneindige goedheid Gods verschuldigd, die mij aan uwe bescherming heeft toevertrouwd! Ja, voortaan zal ik dus vlijtiger naar uwe vermaningen luisteren en niets doen, hetgeen u zoude kunnen mishagen.

Ach, ga dan voort, om voor mij te waken. Bescherm mij in alle gevaren; versterk mij in de bekoringen; troost mij in de droefheden; bewaar

mij in de gelegenheden tot zondigen, opdat ik God nimmer vergramme. Breng mijne gebeden voor den troon des Allergoogsten en verwerf mij, hetgeen ik tot zijne eer en mijne zaligheid van hem begeer. Verwerf mij bijzonder eenen aanhoudenden haat tegen de zonde en liefde tot de deugd, en ondersteun de zwakheden mijner jaren. Doe mij de ongemakken van mijnen ouderdom met

geduld, ter liefde van
Jesus lijden, opdat zij mij
verdienstig voor het eeu-
wige leven worden. Sta
mij bij in mijn sterfuur,
opdat ik eenmaal met u
in den Hemel God eeu-
wig love en aanbidde.
Amen.

LITANIE TOT JESUS

IN HET

ALLERHEILIGSTE SACRAMENT.

**Heer, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u on-
zer.**

**Heer, ontferm u onzer.
Christus, hoor ons.**

**Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader,
ontferm u onzer.**

**God Zoon, Verlosser der
wereld, ontferm u on-
zer.**

God, heilige Geest, ontferm u onzer.

Heilige Drievuldigheid, één God,

Levend brood, uit den Hemel nederdalende,

Verborgen God en Zaligmaker,

Tarwe der uitverkorenen,

Wijn, die maagden voortbrengt,

Voedzaam brood en vermaak der koningen,

ontferm u onzer.

Eeuwigdurende offer-
ande,
Zuivere opdracht,
Vlekkeloos Lam,
Allerreinste maaltijd,
Spijs der Engelen,
Verborgen hemelsch
brood,
Gedachtenis van Gods
wonderen,
Woord, dat vleesch
geworden zijt en
onder ons woont,
Heilige Hostie,
Gezegende drinkbe-
ker,

ontferm u onzer.

**Geheim des geloofs,
Hoogwaardig en uit-
muntend Sacrament,
Allerheiligste offer-
ande,**

**Waar zoenoffer voor
levenden en dooden,
Hemelsch behoedmid-
del tegen de zonde,
Wonder van Gods
wonderen,**

**Allerheiligste gedach-
tenis van het lijden
des Heeren,**

**Gave, die alle volheid
te boven gaat,**

ontferm u onzer.

**Voortreffelijk gedenkteeken der goddelijke liefde,
Overvloeijende bron van Gods milddadigheid,
Overheilig en wonderbaar geheim,
Krachtige spijs der onsterfelijkheid,
Aanbiddelijk en levendmakend Sacrament,
Brood, dat door de almacht des Woords vleesch geworden**

ontferm u onzer.

zijt, ontferm u onzer.
Onbloedige offerande,
Spijs en medegast,
Allerzoetste maaltijd,
bij welken de En-
gelen tegenwoordig
zijn en dienen,
Teeken van genade,
Band van liefde,
Offeraar en offerande,
Geestelijke zoetheid,
die in haren eigen
oorspronggesmaakt
wordt,
Verkwikking der hei-
lige zielen,

ontferm u onzer.

**Teerspijs dergenen, die
in den Heer sterven,
ontferm u onzer.**

**Pand der toekomende
zaligheid, ontferm u
onzer.**

**Wees genadig, spaar
ons, Heer.**

**Wees genadig, verhoor
ons, Heer.**

**Wees genadig, verlos
ons, Heer.**

**Van het onwaardig nut-
tigen uws ligchaams
en bloeds, verlos ons,
Heer.**

**Van de begeerlijkheid
des vleesches,**

**Van de begeerlijkheid
der oogen,**

**Van de hoovaardij des
levens,**

**Van alle ketterij, onge-
loovigheid en ver-
blindheid des har-
ten,**

**Van alle oneerbiedig-
heid en misbruik,
welke de vruchten
van dit heilig Sa-
crament verminde-
ren en beletten,**

**verlos ons,
Heer.**

Van alle gelegenhe-
den tot zonde,
Door de groote be-
geerte, welke gij
gehad hebt, om dit
paaschlam met uwe
leerlingen te eten,
Door de diepe ootmoe-
digheid, waarmede
gij de voeten uwer
leerlingen hebt ge-
wasschen,
Door de allervurigste
liefde, waarmede gij
dit heilig Sacrament
hebt ingesteld,

verlos ons, Heer.

**Door uw dierbaar
bloed, hetwelk gij
voor ons op het altaar hebt nagelaten,
Door de vijf wonden,
welke gij voor ons
in uw gezegend lichaam hebt ontvangen,**

verlos ons, Heer.

**Wij zondaren, wij bidden u, verhoor ons.
Dat gij het geloof, den eerbied en de begeerte tot dit wonderbaar Sacrament in ons wilt vermeerderen en be-**

waren, wij bidden u,
verhoor ons.

Dat gij ons door eene
ware belijdenis on-
zer zonden tot het
dikmaals nuttigen
dezer geestelijke
spijs wilt bereiden,
Dat gij de hemelsche
vruchten van dit
Sacrament in ons
mildelijk wilt uit-
storten,
Dat wij door het nut-
tigen van uw dier-
baar ligchaam en

wij bidden u, verhoor ons.

bloed in u mogen

blijven en gij in ons,

Dat wij alle boosheid

en wereldsche be-

geerten verlatende,

matig, regtvaardig

en godvruchtig le-

ven,

Dat gij ons in het uur

des doods met deze

hemelsche teerspijs

wilt versterken en

bewaren,

Zoon Gods,

Lam Gods, hetwelk weg-

neemt de zonden der

wij bidden u, verhoor ons.

**wereld, spaar ons,
Heer.**

**Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, verhoor ons,
Heer.**

**Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, ontferm u on-
zer.**

Heer, ontferm u onzer.

Christus, ontferm u onzer.

Heer, ontferm u onzer.

Onze Vader, enz.

**Heer, verhoor mijn ge-
bed,**

En mijn geroep kometot u.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, die ons, onder dit wonderbaar Sacrament, de gedachtenis van uw heilig lijden hebt nagelaten, wij smeeken u, geef, dat wij de verborgenheden van uw ligchaam en bloed zoo eerbiedig vereeren, dat wij de vrucht van uwe verlossing bestendig in ons ontwaren, die met den Vader en den heiligen

Geest leeft en heerscht in alle eeuwigheid. Amen.

Nederig dank ik u, o Jesus, voor de genadige instelling van het heilig Altaargeheim en voor alle liefde en weldaden, welke gij ons in dit H. Sacrament onophoudelijk bewijst, vooral dat gij ons met uw heilig ligchaam spijzen, met uw heilig bloed drenken en in ons sterfuur met die goddelijke spijs versterken wilt. Ach, konde

ik u voor die groote goedheid naar waarde danken! maar het is u bekend, dat ik daartoe uit eigene krachten onvermogen ben. Ik vereenig dan mijne zwakke stem met die der Engelen en Heiligen, om u te loven en te smeeken, dat gij mij, eer ik sterf, de gunst bewijst, om met uw heilig vleesch en bloed, als teerspijze op den weg naar de eeuwigheid, gesterkt te worden. Amen.

LITANIE

VAN HET LIJDEN ONZES

HEEREN JESUS CHRISTUS.

Heer, ontferm u onzer.

Christus, ontferm u onzer.

Heer, ontferm u onzer.

Jesus Christus, hoor ons.

**Jesus Christus, verhoor
ons.**

**God, hemelsche Vader,
ontferm u onzer.**

**God Zoon, Verlosser der
wereld, ontferm u on-
zer.**

God, heilige Geest,
 Heilige Drievuldig-
 heid één God,

Jesus, die, nadat gij
 den lofzang gezegd
 hadt, naar den *Olijf-
 berg* zijt uitgegaan,

Jesus, die door de le-
 vendige voorstelling
 van uw lijden be-
 naauwd, bedroefd
 en zeer beangst
 werdt,

Jesus, die u aan den
 wil uws Vaders vol-
 komen hebt onder-

ontferm u onzer.

worpen, ontferm u onzer.

Jesus, die in uwen doodstrijd water en bloed hebt gezweet,

Jesus, die door eenen Engel versterkt zijt,

**Jesus, die van Judas door eenen kus ver-
raden werdt,**

Jesus, die door de geregtsdienaars met banden gebonden werdt,

Jesus, die door uwe Leerlingen verlaten

ontferm u onzer.

werdt, ontferm u onzer.

Jesus, die gebonden tot Annas en Caphas gebragt zijt,

Jesus, die van eenen dienaar eenen kaakslag hebt ontvangen,

Jesus, die door valsche getuigen beschuldigd werdt,

Jesus, die, toen gij getuigenis der waarheid gaaft, als een godslasteraar ten dood zijt verwezen,

ontferm u onzer.

**Jesus, die Petrus, na-
dat hij u verloochend
had, met eenen blik
van medelijden aan-
gezien en bekeerd
hebt,**

**Jesus, die aan Pilatus,
een heiden, zijt over-
geleverd,**

**Jesus, die tot Herodes
gezonden, door hem
en zijn volk bespot
zijt,**

**Jesus, die achter Bar-
rabas gesteld zijt,
Jesus, die wreedelijk**

ontferm u onzer.

**gegeeseld zijt, ontferm
u onzer.**

**Jesus, die uit spot
met eenen purperen
mantel werdt om-
hangen,**

**Jesus, die met doornen
gekroond zijt,**

**Jesus, die in uwe hand
een riet tot schepter
hebt ontvangen,**

**Jesus, die onschuldig
door de Joden met
een groot geroep tot
het kruis geëischt
zijt,**

ontferm u onzer.

Jesus, die door Pilatus tot den schandelijken kruisdood veroordeeld en aan den wil der Joden overgeleverd zijt,

Jesus, die tot het dragen van uw kruis gedwongen werdt,

Jesus, die als een lam ter slagbank werdt geleid,

Jesus, die onder den last des kruises bezweken zijt,

Jesus, die van uwe

ontferm u onzer.

kleederen ontbloot
zijt,

Jesus, die met nagels
aan het kruis ge-
hecht zijt,

Jesus, die om onze mis-
drijven doorwond
zijt,

Jesus, die den Vader
voor uwe vijanden
gebeden hebt,

Jesus, die met boos-
wichten gelijk ge-
steld zijt,

Jesus, die aan het
kruis hangende, ge-

ontferm u onzer.

**lasterd en bespot
zijt,**

**Jesus, die door eenen
moordenaar met ver-
wijtingen overladen
zijt,**

**Jesus, die den rouw-
moedigen moorde-
naar het Paradijs
beloofd hebt,**

**Jesus, die Joannes aan
uwe moeder als zoon
aanbevolen hebt,**

**Jesus, die aan het
kruis geroepen hebt:
Mijn God, mijn God,**

ontferm u onzer.

waarom hebt gij mij
verlaten,

Jesus, die met gal en
edik gelaafd zijt,

Jesus, die getuigd
hebt, dat alles ver-
vuld was, wat van
u geschreven stond,

Jesus, die uwen Geest
in de handen van
uwen Vader bevo-
len hebt,

Jesus, die gehoorzaam
zijt geweest tot den
dood des kruises,

Jesus, wiens zijde met

ontferm u onzer.

eene speer doorsto-
ken is,

**Jesus, die onze ver-
zoening geworden
zijt,**

**Jesus, die van het kruis
afgenomen zijt,**

**Jesus, die verheerlijkt
van den dood zijt
opgestaan,**

**Jesus, die aan de reg-
terhand des Vaders
gezeten zijt,**

**Jesus, die levenden en
dooden zult oordee-
len,**

ontferm u onzer.

**Wees genadig, spaar ons
Heer.**

**Wees genadig, verhoor
ons, Heer.**

**Van alle kwaad, verlos
ons, Heer.**

**Van gramschap, haat
en allen kwaden wil,**

**Van pest, hongers-
nood en oorlog,**

**Van alle gevaren naar
ziel en ligchaam,**

**Van den eeuwigen
dood,**

**Door uwe allerzuiver-
ste ontvangenis,**

**verlos ons,
Heer.**

**Door uwe wondervolle
geboorte,
Door uwe vernede-
rende besnijdenis,
Door uw doopsel en
zalig vasten,
Door uwe smartelijke
geeseling en kroo-
ning met doornen,
Door uwen dorst, uwe
tranen en naaktheid,
Door uwen dood aan
het kruis,
Door uwe verrijzenis
en hemelvaart,
Indendag des oordeels,**

**verlos ons,
Heer.**

Wij zondaren, wij bid-
den u, verhoor ons.
Dat gij ons wilt spa-
ren,
Dat gij ons wilt ge-
nadig zijn,
Dat gij ons tot wa-
re boetvaardigheid
wilt geleiden,
Dat gij de genade van
den heiligen Geest
in onze harten wilt
uitstorten,
Dat gij uwe heilige
Kerk wilt verdedi-
gen en uitbreiden,

wij bidden u, verhoor ons.

Dat gij de vergaderingen, die uwen heiligen naam aanroepen, wilt bewaren,

Dat gij ons waren vrede, echte nederigheid en liefde wilt verleenen,

Dat gij ons volharding in de genade en in uwe heilige dienst wilt schenken,

Dat gij ons van alle onzuivere gedachten, bekoringen des duivels en de eeu-

wij bidden u, verhoor ons.

wige verdoemenis wilt bevrijden, wij bidden u, verhoor ons.

Dat gij ons in het gezelschap der Heiligen wilt opnemen, wij bidden u, verhoor ons.

Dat gij ons wilt verhooren, wij bidden u, verhoor ons.

Lam Gods, hetwelk wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, hetwelk wegneemt de zonden der

**wereld, verhoor ons,
Heer.**

**Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, ontferm u on-
zer.**

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

LAAT ONS BIDDEN.

**Liefderijke Jesus, Ver-
losser en Zaligmaker mij-
ner ziel, ik kniel voor u
neder en smEEK, dat gij
een' barmhartigen blik op
mij, zondaar, die tot u**

verzucht, wilt werpen. Schaamte en berouw vervullen mij, wanneer ik bedenk, hoeveel gij uit liefde tot mij geleden hebt. Gij zijt voor mij onder de grootste smarten gestorven en ik leef in zonden, ik bragt reeds zoo vele jaren in ongerechtigheid over! — Ach, aanbiddelijke Verlosser, vergeef, bid ik u, vergeef mij mijne zonden, het rouwt mij, dat ik u ooit beleedigd heb; ja ik

wensch, dat mijn berouw zoo groot ware, als mijne zonden veelvuldig zijn. Konde ik toch door boete uwe liefde vergelden! — Ik vorm dan nu het voornemen, om voortaan in geene zonden toe te stemmen en mijnen ouderdom alleen aan uwe dienst te wijden. — Zoo dikwijls ik het kruis beschouw en u daaraan met uitgestrekte armen, met een doorwond hart, met gebogen hoofd zie han-

gen, zal ik mij uwe on-
eindige liefde herinneren,
welke niets verlangt, dan
alleen tot u te trekken en
tot den Vader te leiden.
Daarvoor zijt gij aan
het kruis gestorven. Die
smartelijke dood zal mijn
hart met duurzaam leed-
wezen vervullen en mij
van alle zonden terug-
houden. Maar zonder
uwe genade, o Jesus,
ben ik daartoe niet in
staat, ik smEEK u dus,
schenk mij een rouwmoe-

dig hart, opdat ik mijne zonden hate en berouwe. Schenk mij die genade om de verdiensten van uw vergoten bloed. Am.

DE HEILIGE KRUISWEG.

VOORBEREIDINGSGEBED.

O mijn God, het is mij van harte leed, dat ik u, mijn opperste goed ooit vergramd heb.... Tot uwe meerdere eer en tot mijne zaligheid, offer ik u deze heilige oefening op, met inzicht van te verdienen al de aflaten, die er aan verbonden zijn,

zoo voor mij als voor de zielen van N. N.

O mijn heilige Engelbewaarder! geleid mij, bid voor mij, opdat ik het bitter lijden en den dood van Jesus, mijnen Zaligmaker, diep in het gemoed drukke.

I. STATIE.

Jesus wordt tot den dood des kruises verwezen.

Wij aanbidden en loven u, Christus.

Omdat gij door uw kruis de wereld verlost hebt.

GEBED.

O Jesus, mijne misdaden hebben het onrechtvaardig doodvonnis tegen u uitgesproken.... Ik zou van droefheid over mijne zonden moeten sterven....

**Geef derhalve, liefderij-
ke Zaligmaker, mij de
genade, opdat ik niet
ophoude mijne zonden te
beweenen.**

Onze Vader, enz.

Wees gegroet, enz.

**Ontferm u onzer, Heer
ontferm u onzer.**

**God, wees ons zon-
daren genadig.**

**Dat de zielen der over-
ledenen door Gods barm-
hartigheid in vrede rus-
ten. Amen.**

II. STATIE.

*Jesus neemt het kruis op zijne
schouders.*

Wij aanbidden enz.

GEBED.

**O Jesus! die u ge-
waardig hebt den zwa-
ren kruisboom op uwe
verscheurde schouders
te nemen, verleen mij
de genade, om met ver-
duldigheid de kruisen
te dragen, welke uwe
Voorzienigheid mij over-
zendt.**

Onze Vader, enz.

III. STATIE.

*Eerste val van Jesus onder het
kruis.*

Wij aanbidden enz.

GEBED.

O Jesus! die met den zwaren last mijner zonden beladen, vermoeid onder uw kruis ter aarde zijt nedergefallen, ach! laat niet toe, bid ik u, dat ik daarin ooit hervalle.

Onze Vader, enz.

IV. STATIE.

Jesus ontmoet zijne Moeder.

Wij aanbidden enz.

GEBED.

O allerbedruktste Moeder, verwerf mij van uwen lieven Zoon tranen van eene ware boetvaardigheid over mijne zonden, die de oorzaak van zijn en uw lijden zijn geweest..... Sta mij bij in al de ellenden van dit leven..... Verlaat mij niet in het uur des doods.

Onze Vader, enz.

V. STATIE.

Simon van Cyrenen helpt Jesus het kruis dragen.

Wij aanbidden enz.

GEBED.

O Jesus! geef mij sterkte om met liefde het kruis mijns lijdens op te nemen en met kloekmoedigheid u na te volgen.... Ik zal mij gelukkig achten, u in iets te gelijken en uwe smarten door de mijnen te eeren.

Onze Vader, enz.

VI. STATIE.

*Veronica droogt het aangezicht van
Jesus af.*

Wij aanbidden enz.

GEBED.

O Jesus! druk de gedachtenis van uw smartvol lijden zoo levendig in mijn hart, dat ik het gedurig overwege, en aangemoedigd worde, om uwe bloedige voetstappen na te volgen.

Onze Vader, enz.

VII. STATIE.

Tweede val van Jesus onder het kruis.

Wij aanbidden enz.

GEBED.

**O Jesus! mijne hoo-
vaardigheid heeft u on-
der den last des kruises
nedergeworpen..... Ach!
leer mij zachtmoedig
van harte zijn. Ik wil
alle verootmoedigingen
en versmadingen verdul-
dig lijden, opdat ik, u
navolgende in uwe ver-
nederingen, met u deel**

moge hebben in de glorie.

Onze Vader, enz.

VIII. STATIE.

Jesus troost de weenende vrouwen.

Wij aanbidden enz.

GEBED.

O Jesus! geef aan mijne oogen eene bron van tranen, opdat ik dag en nacht mijne zonden beweene.... Ach, gewaardig mij meer en meer van mijne ongeregtigheden af te wasschen en van zonden te reinigen.

Onze Vader, enz.

XI. STATIE.

*Derde val van Jesus onder het kruis.***Wij aanbidden enz.**

GEBED.

O Jesus! reik mij in het midden der gevaren, aan welke ik ben blootgesteld, eene behulpzame hand toe, opdat ik in de zonde niet valle.... Verdedig mij tegen de vijanden mijner zaligheid, opdat ik onder het geweld hunner bekoringen niet bezwijk.

Onze Vader, enz.

X. STATIE.

*Jesus wordt van zijne kleederen ontbloot
en met edik en gal gelaafd.*

Wij aanbidden enz.

GEBED.

**O Jesus! geef dat ik
al mijne booze gewoon-
ten aflegge, mijn hart los-
make van al wat aardsch
en vergankelijk is, mijn
dartel vleesch kastijde,
mijne zinnen versterve en
gaarne met u uit den
bitteren kelk des lijdens
drinke.**

Onze Vader, enz.

XI. STATIE.

Jesus wordt aan het kruis gehecht.

Wij aanbidden enz.

GEBED.

O Jesus! hecht mij met u aan het kruis, ik wil met u, gelijk gij en om u lijden, opdat ik, levende, lijdende en stervende in uwe liefde, eeuwig met u moge gelukkig zijn.

Onze Vader, enz.

XII. STATIE.

Jesus sterft aan het kruis.

Wij aanbidden enz.

GEBED.

O Jesus! door de bittere smarten, welke gij voor mij, bijzonder toen uwe ziel uit uw gezegend ligchaam is gescheiden, aan het kruis geleden hebt, ontferm u over mijne ziel, als zij van deze wereld zal scheiden.

Onze Vader, enz.

XIII. STATIE.

Jesus wordt van het kruis afgedaan en op den schoot zijner Moeder gelegd.

Wij aanbidden enz.

GEBED.

O Maria! gedoog dat ik, tusschen uwe armen, mijnen gekruisten Zaligmaker, uwen lieven Zoon aanbidde en mijne tranen met de uwe mengte. Door uwe magtige voorpraak, bewaar mij van het ongeluk uwen Jesus door mijne zonden wederom te kruisen, en dus met een nieuw zwaard, uw moederlijk hart te doorsteken.

Onze Vader, enz.

XIV. STATIE.

Jesus wordt in het graf gelegd.

Wij aanbidden enz.

GEBED.

Ik zal sterven en begraven worden gelijk gij, o mijn Zaligmaker! gewaardig u, in mijn sterfuur, mij door uwen kruisdood te vertroosten, en mijn ligchaam, wanneer gij het weder zult opwekken, met uwe glorie te verheerlijken.

Onze Vader, enz.

Hierna bidt men: Vijfmaal Onze Vader, vijfmaal Wees gegroet, en zoo veelmaal Glorie zij den Vader, ter eere van de vijf wonden van Jesus, en één Onze Vader en Wees gegroet met Glorie zij den Vader enz., ter intentie van Z. H. den Paus.

SLUIT-GEBED.

Hartelijk dank zij u, o Heer! voor uwe weldaden, en bijzonder voor die weldaad, welke gij mij nu weder, door mij op dezen bloedigen Kruisweg te ondersteunen, bewezen hebt. Ik mogt mij toch gedurende

dezen tijd geheel van het aardſche losscheuren, mij met de geheimen van uw H. lijden bezighouden, daaruit de zaligſte lessen trekken. O, dat deze oefening dan ook werkelijk ſtrekke tot verbetering van mijn leven en tot zaligheid mijner ziel. Geef, goede Jesus! dat zij ook aan die afgestorvene geloovigen, voor welke ik haar heb opgedragen, voordeelig zij, en mogten zij die

aflaten niet noodig gehad hebben, gewaardig u dan, hen aan die zielen, voor welke geene bijzondere gebeden gestort worden, en die ze het meest noodig hebben, toe te voegen, beschik over hen gelijk het u behaagt.

Eindelijk, verleen mij dat ik uw H. lijden gestadig in mijne gedachten moge houden, mijn leven daarnaar regele en tot den laatsten adem mijns levens in de deugd

volharde. Ach, Jesus,
het overdenken van uw
lijden en sterven, houde
mij terug van de zonde
en versterke mij in de
deugd. Amen.

LITANIE

TER EERE DER

H. MAAGD MARIA,

gezegd van Lorette.

Heer, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u on-
zer.

Heer, ontferm u onzer.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

**God, hemelsche Vader,
ontferm u onzer.**

**God Zoon, Verlosser der
wereld, ontf. u onzer.**

**God heilige Geest, ont-
ferm u onzer.**

**Heilige Drievuldigheid,
één God, ontf. u onzer.**

**Heilige Maria, bid voor
ons.**

**Heilige Moeder Gods,
bid voor ons.**

**Heilige Maagd der maag-
den, bid voor ons.**

**Moeder van Christus,
Moeder der goddelijke
genade,
Allerreinste Moeder,
Allerkuischte Moeder,
Ongeschondene Moe-
der,
Onbevleete Moeder,
Liefelijke Moeder,
Wonderbare Moeder,
Moeder des Scheppers,
Moeder des Zaligma-
kers,
Allerwijste Maagd,
Vereerenswaardige
Maagd,**

**bid
voor
ons.**

**Lofwaardige Maagd,
Magtige Maagd,
Goedertierene Maagd,
Getrouwe Maagd,
Spiegel der Gerechtig-
heid,
Zetel der Wijsheid,
Oorzaak onzer Blijd-
schap,
Geestelijk Vat,
Eerwaardig Vat,
Uitmuntend Vat van
Godsvrucht,
Geheimzinnige Roos,
Toren van David,
Ivoren Toren,**

bid voor ons.

**Huis van Goud,
Ark des Verbonds,
Deur des Hemels,
Morgenster,
Heil der Kranken,
Toevlugt der Zonda-
ren,
Troosteres der Be-
drukten,
Hulp der Christenen,
Koningin der Enge-
len,
Koningin der Aarts-
vaders,
Koningin der Profe-
ten,**

**bid
voor
ons.**

**Koningin der Apostelen,
Koningin der Martelaren,
Koningin der Belijders,
Koningin der Maagden,
Koningin van alle Heiligen,
Koningin zonder vlek
ontvangen,
Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, spaar ons,
Heer.**

bid voor ons.

**Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, verhoor ons,
Heer.**

**Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, ontferm u on-
zer.**

**Heer, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.**

*Wees gegroet, Ma-
ria, enz.*

GEBED.

Liefderijke Moeder van

mijnen Verlosser, heilige maagd Maria, gij hebt nooit iemand verstooten, die zich onder uwe bescherming gesteld en in zijne behoeften uwe hulp ingeroepen heeft. Ik elendige zondaar nader ook tot u met een vast vertrouwen. Welgevoel ik het gewigt mijner zonden en beken, dat ik God dikwijls beleedigd heb en onwaardig ben, om van hem verhoord te worden; maar daarom juist nader

ik tot u en stel mij onder uwe bescherming; roep ik uwen bijstand in. Verstoot mij niet, maar smeek voor mij om een rouwmoedig hart, opdat ik de genade en liefde van uwen Zoon op nieuw erlange en daarin tot het einde mijns levens blijve.

Moeder van het eeuwige woord des Vaders, luister naar mijn zuchten; help mij in alle wederwaardigheden, geleid mij op den weg van Gods-

dienst en deugd. Bid voor mij, opdat ik na dit leven met u moge aanbidden Jesus, uwten Zoon, die met den Vader en den heiligen Geest leeft en heerscht in alle eeuwigheid. Amen.

DE HEILIGE ROZENKRANS.

Het is zeer voordeelig, de voorspraak van de heilige Maagd te verzoeken, door het lezen, van den heiligen Rozenkrans: indien gij deze slechts weet te lezen gelijk het behoort; daarom tracht daarin wel onderwezen te zijn. De wijze om dit het geschiktste te doen, is haar door de vijftien bekende Mysteriën te vereeren als volgt:

DE VIJF BLIJDE MYSTERIËN.

- 1. De ontvangenis van onzen Zaligmaker, die geschied is op den**

dag van de boodschap.

2. Het bezoek, dat de heilige Maagd heeft gedaan aan hare nicht Elisabeth.

3. De geboorte van onzen Zaligmaker.

4. Zijne opdracht in den Tempel.

5. Zijne vinding in den Tempel.

DE VIJF DROEVIGE MYSTERIËN.

1. Jesus bedroefd, en biddende in den Hof van Olijveten.

- 2. De geeseling van Jesus.**
- 3. Zijne krooning.**
- 4. Zijne kruisdraging.**
- 5. Zijn dood aan het kruis.**

DE VIJF GLORIEUZE MYSTERIËN.

- 1. De verrijzenis van Jesus.**
- 2. Zijne hemelvaart.**
- 3. De zending van den heiligen Geest.**
- 4. De hemelvaart van de heilige Maagd.**
- 5. Hare krooning.**

Bij het lezen van het eerste Tientje, verzoek door de voorbidding van de heilige Maagd, dat gij de ontvangenis van den Zaligmaker behoorlijk moget vereeren, en aan hare vruchten deelachtig worden. Gedraag u insgelijks omtrent de andere Mysteriën, onder het lezen der Tientjes.

GEBEDEN

ONDER HET LOF.

Men kan onder het Lof lezen de Litanie van den allerheiligsten Naam Jesus, *zie bl. 294*; de Litanie tot de heilige Maagd, *zie bl. 381*; de Litanie tot Jesus in het allerh. Sacrament, *zie bl. 324*; Uitboezeming van onderwerping aan den goddelijken wil, *zie bl. 398* en andere

**toepasselijke gebeden,
welke dit boek bevat.**

ONDER HET AVE MARIA.

Lees godvruchtig driemaal het
Wees gegroet.

**ALS DE ZEGEN MET HET HOOGWAARDIG
GEGEVEN WORDT.**

**Geloofd en gedankt zij
ten allen tijde het aller-
heiligste Sacrament! Ze-
gen mij, o Heer Jesus!
met den Vader en den
heiligen Geest, versterk
mij door uwe genade
om zoo te leven volgens
uwen heiligen wil, dat**

**geheel mijn leven tot uwe
meerdere eer en glorie
strekke; geef aan de regt-
vaardigen volharding,
aan alle zondaars ver-
giffenis en aan alle ge-
loovige zielen verlossing;
help ons allen, nu en in
het uur des doods. Am.**

**In den naam des Va-
ders en des Zoons, en
des heiligen Geestes. Am.**

VIJFDE AFDEELING.

GEBEDEN VOOR ZIEKEN.

**UITBOEZEMING VAN ONDERWERPING
AAN DEN GODDELIJKEN WIL.**

**Barmhartige God en
Vader van alle men-
schen, die alles volgens
de raadsbesluiten uwer
Voorzienigheid regelt, ik
aanbid ootmoedig uwe
onbepaalde magt over al,**

wat het aanzijn heeft en leeft. Gij hebt magt over leven en dood. Mijn lot is in uwe handen; doe met mij volgens uw welbehagen: Ik onderwerp mij volkomen aan de schikking van uwen heiligen wil met mij. Uw wil, Vader, niet mijn wil geschiede. Neen, ik smEEK u niet om genezing mijns ligchaams; alleen smEEK ik u om genezing mijner ziel en hare zaligheid. Vordert gij van mij

het offer mijns levens, zie, Heer! ik ben bereid, het u op te dragen. Laat het tot kwijtschelding mijner veelvuldige misdaden strekken. Ik vereenig het met de verdiensten van Jesus, uwen Zoon, die voor mij aan het kruis gestorven is. Met gelatenheid zie ik den oogenblik te gemoet, waarop ik ontbonden worden en met Christus zijn zal. Roept gij mij, dan zal ik met den vro-

men **Job** antwoorden: **Heer!** ik verbeid u in het vaste vertrouwen, dat gij mij, het werk uwer handen, genadiglijk zult ontvangen.

Maar is het soms uw wil, dat ik herstel en nog eenigen tijd in dit dal van tranen omzwerf, ook dan onderwerp ik mij aan die schikking uwer Voorzienigheid. Ondersteun mij dan, o God! met uwe genade, opdat ik de ongeregeldheden van

mijn vorig leven in de bitterheid mijns harten beweene en niets zeg, niets doe of denk, dat u mishagen zou, maar alles doe dienen tot uwe meerdere eer en de zaligheid mijner ziel.

UITBOEZEMING VAN LEEDWEZEN.

Alwetende God, die levenden en dooden oordeelen en ieder volgens zijne werken loonen of straffen zult, wanneer ik de zonden van mijn vorig

leven overdenk, dan gevoel ik mij gedrongen, mij voor u tot in het stof te vernederen en te belijden, dat ik tegen den Hemel en tegen u grootelijks gezondigd heb. Ik ondankbare, ik heb zoo dikwerf uwe weldaden en genade misbruikt en uwe wetten zoo schandelijk overtreden. — Gij hebt mij uit het niet getrokken, naar uw evenbeeld geschapen, om mij een eeuwig geluk te doen

genieten. **Jesus!** uw mede zelfstandige **Zoon**, heeft mij door zijn dierbaar bloed, door zijn bitter lijden en zijnen smaadvollen dood van den eeuwigen dood bevrijd, een kind Gods en erfgenaam des eeuwigen levens gemaakt, en echter heb ik zoo vaak die goedheid vergeten! Gij hebt mij met veelsoortige weldaden, zoo naar ziel als ligchaam overladen; tot op dezen oogenblik heb

gij niet opgehouden, mij wèl te doen; gij hebt mij gespaard, terwijl zoovele anderen de geesels uwer verbolgenheid gevoelden; mij hebt gij gespaard en tijd tot bekeering vergund, welken gij in uwe regtvaardige gramschap aan zoo velen hebt geweigerd. — Wat heb ik ongelukkige gedaan! U, mijnen schepper, de bron mijner gelukzaligheid, u, het hoogste, om u zelve het beminnenswaardig-

ste wezen, heb ik door mijne zonden beleedigd, vergramd en verloren. Maar nu Heer, nu zijn zij mij van harte leed; uit reine liefde tot u zijn zij mij leed. Ik wil voortaan niets doen, dat u zou kunnen mishagen. Gij ziet in het binnenste van mijn hart en kent de opregtheid van mijn voornemen. Wel zijn mijne zonden veelvuldig en groot, maar uwe barmhartigheid is veel

grooter; op haar alleen is mijn vertrouwen gevestigd. Ik bied u tot verzoening het dierbare bloed aan, dat uw Zoon voor mij, voor alle menschen, heeft vergoten. De stem van dat kostbaar bloed roept tot u, om ontferming voor ons. Ach, leen een genadig oor, ontferm u over eene ziel, die zoo duur gekocht is; schenk mij uwe genade en ik zal zalig zijn.

GEBED BIJ HET TOENEMEN DER ZIEKTE.

Tot wien kan ik mij beter wenden, dan tot u, o God, nu mijne krachten verminderen, mijn moed mij somwijlen begeeft en mijne onderwerping aan uwen wil door de smarten zoo vaak aan het wankelen wordt gebragt. Help gij mij met uwe sterkte, die de kracht der zwakken zijt, want mijn geest is wel gewillig, maar mijn vleesch is

zwak. Een enkel woord, door u uitgesproken, is in staat, mij de gezondheid terug te geven, mij alles te doen overwinnen. Schenk mij uwe genade en ik zal volkomen aan uwe schikkingen onderworpen zijn. De gedachte, dat gij steeds over mij waakt, en mij niet meer oplegt dan ik dragen kan, zal mij bemoedigen en met troost vervullen.

Jesus, uw goddelijke

Zoon, heeft voor mij geleden, is voor mij aan het kruis gestorven; hij zal mijn voorbeeld zijn. Zijn geduld, zijne onderwerping aan uwen heiligen wil zal mij opwekken, om ook geduldig alles te lijden, wat u zal behagen, mij over te zenden. Ach, hoe gelaten was hij onder alle folteringën — zou ik dan morren, tegen uwe Vaderhand, die mij treft, om mij te zaligen! Neen, aanbid-

delijke Vader, laat niet toe, dat ik u door onverduldigheid beleedige. In dood en leven zijt gij mijn Vader, gij bemint mij als uw kind. Ik wil dus gaarne als vergelding voor de menigvuldige beleedigingen, welke ik u in mijn vorig leven aandeed, aannemen, al wat gij mij zult overzenden. Neem het als zoodanig op en schenk mij de vergiffenis mijner zonden. Amen.

GEBED VAN EENEN ZIEKE, DIE MET DE H. SACRAMENTEN ZAL VOORZIEN WORDEN.

Oneindig goede God,
die alles ten beste uwer
schepselen regelt en in
alles voorziet, Gij hebt
mij met ziekte getroffen
en volgens onze wijze
van zien is de oogen-
blik nabij, waarop ik
voor uwen **Regterstoel**
zal moeten verschijnen.
Voorzeker is dan de
oogenblik daar, om in
mij zelven te keeren en
al de dagen van mijn

leven te herdenken. Ach, dat ik u nimmer beledigd hadde! Maar helaas, het is geschied, ik heb zoo vaak uwe goedheid versmaad en van uwe barmhartigheid misbruik gemaakt. Dan hierom wil ik niet wanhopen. Gij hebt altoos getoond, dat gij mij bemint, toont het ook nu nog, daar gij mij de gelegenheid geeft, om mij opregt met u te verzoenen. Zelfs nu ik niet in

staat ben, mij naar uw huis te begeven, om er voor de voeten van den Priester mijne schuldbe-kentenis af te leggen, vergunt gij mij de ge-nade, dat ik hier op mijn bed van smarten mijn geweten kan reinigen en in uwe gunst wederkee-ren. Ach, hoe velen, die u minder dan ik be-leedigden, hebt gij die gunst geweigerd. Ge-loofd zij uw H. Naam, o God, voor zoo veel goed-

heid aan mij bewezen. Sterk mij echter, o God! en vul gij aan, wat zoo-
wel aan mijne belijdenis
als aan mijn berouw
ontbreekt. Verlicht door
uwen H. Geest mijn ver-
stand, opdat ik opregt al
mijne zonden biechte, en
ondersteun mijne zwak-
heid, zoo dat niets aan
mijne belijdenis ontbreke
en mijn berouw volko-
men zij.

En dit is de eenige
genade niet, Vader! die

gij mij bewijzen wilt. Gij zult mij ook, tot onderpand der verzoening met u, met het dierbare ligchaam en bloed van uw Zoon spijzen. O, welke goedheid van mijnen God, dat hij zich verwaardigt, tot mij te komen, — bij mij zijnen intrek te nemen, één met mij te worden. Loof, mijne ziel, loof uw Schepper, en al, wat in mij is, zegen zijnen heiligen Naam voor zijne

grenzelooze barmhartigheid.

Ja, ik geloof, o Jesus, dat gij wezenlijk en waarachtig in het hoogheilig altaargeheim tegenwoordig zijt. Ik ben daar door uwe getuigenis meer zeker van, dan wanneer ik het met mijne oogen zag. Ik aanbid u dus, onder de nederige gedaante van brood, verborgen God, en draag u mijn ligchaam en mijne ziel, mijne ge-

dachten, woorden en werken, mijne smarten zelfs op, tot een offer van dankbaarheid voor uwe groote liefde jegens mij. Laat dit, hoe onvolmaakt het ook zij, u behagen; gij weet het, ik kan u niets anders geven en gij verlangt ook niets meer van mij. Laat mij voortaan één zijn met u en dan niets mij meer van u scheide. Het ligchaam van onzen Heer Jesus beware mij-

ne ziel ten eeuwigen leve. Amen.

Het is u intusschen bekend, o God, dat de aanvallen des duivels op het einde van 'smenschen leven allerhevigst zijn en daarom hebt gij ook een heilig Sacrament, dat alleen voor zieken bestemd is, ingesteld. — Ik heb, volgens het bevel van uwen Apostel Jacobus, uwen dienaar, den Priester, geroepen, opdat hij over mij bidde

en mij met olie in uw
Naam zalve. Laat het
gebed des geloofs mij
tot heil verstreken,
verligt gij mij en scheld
mij mijne schulden kwijt.
Laat mij de vruchten
van dat heilig genees-
middel ondervinden; ver-
drijf van mij alle beko-
ringen des duivels en
sterk mij, om alleen aan
uwe inspraken gehoor
te geven. Zoo zal ik
al de vruchten van de
heilmiddelen der heilige

Kerk genieten, en gelaten den oogenblik verbeiden, waarop ik voor uwe regtbank zal verschijnen, om mijn vonnis van u te vernemen. Laat het toch genadig zijn, aanbiddelijke Regter, en gedenk, dat gij mij geschapen en verlost hebt. Lever mijne ziel niet aan den vijand over en vergeet mij, uwen ellendigen dienaar, niet in eeuwigheid. Am.

**UITBOEZEMING TOT JESUS, WANNEER DE
ZIEKE HET OOG OP HET KRUIS-
BEELD SLAAT.**

Jesus, Verlosser der wereld, die alle pijnen hebt geleden, welke ik voor mijne zonden had verdiend, wees gij mijn troost en mijne bemoediging. Sterk mij door de verdiensten van uw lijden, opdat ik de smarten der ziekte volgens uwen heiligen wil met geduld verdrage. Gij zijt door lijden in uwe heerlijkheid ingegaan, laat

mij ook met u lijden, opdat ik met u verheerlijkt worde.

Ja, als ik het kruis van mijnen Verlosser beschouw, dan ontwaar ik dat ik met u lijden moet. Ik vereenig mijn lijden met uwe smarten en draag het u tot verzoening voor mijne zonden op. O, hoe gelukkig zou ik zijn, wanneer ik door mijn lijden, door eenige oogenblikken van smart, de overige ongeregelde

levensjaren kon afkopen en eene eeuwige heerlijkheid verdienen.

Ja, als ik het kruis mijns Verlossers beschouw, dan leer ik, hoe ik lijden moet; dat ik niet weigeren mag, onder aanvoering van mijnen goddelijken voorganger te lijden. Neen dan kan ik niet klagen, dat mijn lijden te zwaar is. Kastijd mij dus vrij, o God, want ik heb zulks verdiend; straf, Heer,

straf hier; maar spaar mij voor de eeuwigheid. Amen.

LITANIE TOT JESUS

OM EEN

ZALIG STERFuur.

Heer Jesus, God van goedheid, barmhartige Vader, ik vertoon mij voor u met een vernederd, vermorzeld en schaamtevol hart; ik beveel u mijn laatste uur en al wat er op volgen zal. Wanneer mijne voeten

**onbewegegelyk zullen zyn
en mij aanzeggen, dat
mijn vertoeven hier op
aarde ten einde spoedt,
ontferm u dan over mij,
barmhartige Jesus.**

**Wanneer mijne oogen,
door het naderen des
doods verduisterd en ont-
steld, droevige en ster-
vende blikken tot u zullen
opslaan, ontferm u dan
over mij, barmhartige
Jesus.**

**Wanneer mijne koude
en bevende lippen voor**

het laatste uwen aanbiddelijken Naam zullen uitspreken, ontferm u dan over mij, barmhartige Jesus.

Wanneer mijne doodsbleeke wangen aan de omstanders medelijden en schrik inboezemen en mijne door het doodzweet bevochtigde haren, zich op mijn hoofd verheffende, mijn sterven zullen aankondigen, ontferm u dan over mij, barmhartige Jesus.

Wanneer mijne ooren, op het punt om zich voor altoos voor de woorden der menschen te sluiten, zich zullen openen, om uwe stem te vernemen, die het onherroepelijk vonnis zal uitspreken, dat mijn eeuwig lot zal bepalen, ontferm u dan over mij, barmhartige Jesus.

Wanneer mijne verbeelding, door akelige en verschrikkende gedachten geschokt, in doode-

lijke droefheid vervallen en mijn geest op het gezigt mijner boosheden en door de vrees voor uwe oordeelen verslagen, met den engel der duisternis worstelen zal, die alsdan zal trachten, mij het vertrouwen op uwe barmhartigheid te benemen en tot wanhoop te brengen, ontferm u dan over mij, barmhartige Jesus.

Wanneer mijn door de smarten overstelpt hart, afgemat, door het ver-

schrikkelijke des doods bevangen en door den strijd met de vijanden mijner zaligheid zal zijn uitgeput, ontferm u dan over mij, barmhartige Jesus.

Wanneer ik mijne laatste tranen zal storten, neem gij ze dan aan als een offer van verzoening, opdat ik als eene offerande van boetvaardigheid sterve en in dien verschrikkelijken oogenblik, ontferm u dan over

mij, barmhartige Jesus.

Wanneer mijne bloedverwanten en vrienden, rondom mijne sponde vergaderd, over mijnen toestand bewogen, u voor mij zullen aanroepen, ontferm u dan over mij, barmhartige Jesus.

Wanneer ik het gebruik mijner zintuigen ten eenenmale zal verloren hebben, de wereld voor mij zal verdwenen zijn en ik zieltogend zal uitgestrekt liggen, ont-

**ferm u dan over mij,
barmhartige Jesus.**

**Wanneer de laatste
zuchten van mijn hart
mijne ziel zullen drin-
gen, het ligchaam te
verlaten, zie dan die
zuchten aan als uitboe-
zeringen van een heilig
ongeduld, om tot u te
komen en ontferm u dan
over mij, barmhartige
Jesus.**

**Wanneer mijne ziel
reeds op mijne lippen
zwevende, voor altijd**

uit deze wereld zal scheiden en mijn ligchaam koud, verstijfd en levenloos achterlaten, neem dan de ontbinding van mijn wezen, als een huldeblijk aan, welke ik uwe goddelijke Majesteit wil bewijzen, en ontferm u dan over mij, barmhartige Jesus.

Ten laatste, wanneer mijne ziel voor uwen regterstoel verschijnen en voor het eerste den luister uwer heerlijkheid

aanschouwen zal, verwerp haar dan niet van uw aangezicht, maar verwaardig u, haar in den schoot uwer barmhartigheid te ontvangen, opdat ik in eeuwigheid uwen lof verkondige; ontferm u dan over mij, barmhartige Jesus.

GEBED.

God, die, ons tot den dood verwijzende, ons het uur van sterven hebt verborgen, geef, dat ik

al de dagen van mijn leven regtvaardig en heilig overbrenge, opdat ik met uwe genade eenmaal in vrede en in uwe heilige liefde deze wereld verlate. Door **Jesus Christus**, uwen **Zoon**, onzen **Heer**, enz.

Beminnelijke Jesus, glans van de heerlijkheid uws **Vaders**, ware zonder gerechtigheid, die u verwaardigd hebt voor uw' onwaardigen dienst-knecht een even smade-

lijk als smartvol vonnis te ondergaan; die, toen gij op den Calvarie-berg tot verlossing der wereld den geest gaaft, hem uwen Vader hebt aanbevolen; vergun mij de genade, om steeds het aandenken van en liefde tot den dood te hebben, die u zoo bitter was. Geef, dat ik mij, om deel met u te hebben, in de versterving van al mijne misdrijven oefene, opdat ik bij het

naderen van mijn sterf-
uur verdiene, op uwe
eindelooze barmhartig-
heid aanspraak te hebben
en gelukkig met u de
vreugde des Paradijzes
te deelen. Sta mij bij in
mijn verscheiden, onder-
steun mij in mijnen dood-
strijd, verdedig mij tegen
mijne vijanden, verlos
mij van mijne smarten,
troost mij in mijne ver-
zuchtingen, sterk mij in
mijne vrees en ontvang
mijne laatste zuchten.

Dat in dien gewigtigen oogenblik uwe woorden mijne laatste woorden zijn en zoo mijn mond niet meer in staat mogt zijn, hen te uiten, luister dan toch naar de uitdrukking van mijn stervend hart: in uwe handen beveel ik mijnen geest; gij hebt mij verlost, Heer, God der waarheid. Am.

ZESDE AFDEELING.

GEBEDEN VOOR DE OVERLEDENEN.

GEBEDEN ONDER DE HEILIGE MISSE VOOR DE OVERLEDENEN.

Almagtige eeuwige
God! Jesus, uw welbe-
minde Zoon heeft ons
geleerd, dat niets on-
reins den Hemel kan bin-
nengaan, daarom smEEK
ik uwe oneindige barm-
hartigheid en draag u

het groote zoenoffer op, dat **Jesus** aan het kruis u heeft aangeboden en welks gedachtenis thans op het altaar zal gehouden worden. **Neem, o God,** dit offer voor de zielen der overledene geloovigen aan, die nog in het vagevuur zuchten; scheld hare schulden kwijt en verlos haar uit dien kerker.

Maar ik ben een zondig mensch en onwaardig, voor hen te bidden,

die reeds voor uwen rechterstoel zijn verschenen, voor welken ik ook spoedig rekenschap van mijne verrigtingen zal moeten afleggen. Ach, hoe zal ik voor u bestaan, daar ik u zoo menigwerf beledigd heb! Ja, ik beijd mijne schuld en smEEK u om genade en barmhartigheid. Te gelijk bid ik u door de verdiensten van onzen Verlosser voor de zielen der afgestorvenen, vooral voor de

ziel van N. N. — Laat, o God, mijn gebed tot u doordringen: ik vereenig het met de bede des Priesters en van allen, die hier voor uw aanschijn aanbeddend liggen neêrgeknield. Wij dragen in het geloof aan den zoendood van onzen Verlosser het heilig Misoffer op, door welke uwe Majesteit de opperste eer wordt bewezen. Verleen ons, dat wij aan zijne verdienste

**deelachtig worden, door
Jesus Christus, onzen
Heer. Amen.**

Barmhartige God, ontferm u over ons. Christus ontferm u over ons. Heer, ontferm u over ons en schenk aan de geloovige zielen de eeuwige rust. Amen.

GEBED.

God, Schepper en Verlosser van alle geloovigen, schenk de zielen van uwe dienaren en

dienaressen vergiffenis van al hare zonden; laat haar door de verdiensten van het bloed uws Zoons de kwijtschelding erlangen, naar welke zij altoos gewenscht hebben. Ach, liefderijke Vader, zij smeeken om hulp, want zij kunnen zelve niets voor hare verlossing doen, maar moeten slechts lijden; verhoor dus mijn nederig gebed, dat ik met het bidden van den Priester veree-

nig, opdat zij tot het genieten van uw Goddelijk aanschijn worden toegelaten. Hier, op het altaar, wordt het waarachtige ligchaam en bloed van Jesus aan uwe Majesteit opgedragen; laat toch de zielen de vruchten van dat dierbaar bloed ontwaren, opdat zij gezuiverd en in uwe tegenwoordigheid toegelaten worden.

Heilige, onbevleete Maagd Maria, Moeder

der barmhartigheid, toon uwe goedheid aan de lijdende zielen; bid voor haar, opdat zij in uwe vreugde in den Hemel deelen. Amen.

BIJ HET EVANGELIE.

Aanbiddelijke Jesus, niet dan met vrees en beven kan ik aan den ontzettenden oogenblik denken, waarop het geschal der bazuinen alle menschen uit de graven zal te voorschijn roepen,

en ons bederfelijk vleesch de onbederfelijkheid, en ons sterfelijk ligchaam de onsterfelijkheid zal hebben aangedaan. **O** dag vol angst en schrik, op welken de zon haar licht zal weigeren, de sterren van den Hemel zullen vallen, de tijd ophoudt en de eeuwigheid een aanvang neemt. — Ach hoe bevreesd zullen wij zijn, wanneer gij, de Regter der wereld, op de wolken zult

verschijnen! Hoe zeer zal mijne ziel beven, wanneer mijne zonden, mijne verborgenste daden voor het heelal zullen blootgesteld worden! Hoe zal ik, zondaar, bestaan, daar zelfs de uitverkorenen beven zullen? — Ach, tot wien kan ik dan mijne toevlugt nemen; wien zal ik dan smeeken, dan u, rechtvaardige Regter. Doch ik wil niet toeven tot den dag der wrake; he-

den zal ik mijne schuld reeds voor u belijden, Heer, onder dit offer, door welk gij u, o Jesus, op nieuw tot onze verzoening aan uwen Vader opdraagt, werp ik mij doordrongen van leedwezen voor uwe voeten en smeeek om vergiffenis mijner zonden Ach, om de verdiensten van uwen zoendood smeeek ik u, geleid mij ten ewigen leven, want gij zijt de weg, de waar-

heid en het leven, en niemand komt tot den Vader dan door u. Bestuur mij dus, liefderijke Jesus, regel mijne gangen en voer ook de geloovige overledenen tot den Hemel.

BIJ DE OFFERANDE.

Aanbiddelijke Heer, Koning der eeuwige heerlijkheid, wij smee-ken u ootmoedig, dat gij de zielen der geloovigen, die in het oord der zui-

vering zuchten, uit hare pijnen wilt verlossen. Daartoe dragen wij u dit offer en onze beden op; neem het genadig aan vooral voor mijne overledene vrienden en bloedverwanten en laat ze tot het leven toe, dat gij Abraham en zijne nakomelingen beloofd hebt.

God wien het eigen is genadig te zijn en ontferming te verleenen, zie van uwen troon op dit offer neder. Thans

dragen wij u brood en wijn op, dat in het aanbiddelijk ligchaam en bloed van Jesus, uwen Zoon zal veranderd worden. Laat toch om dit offer de zielen der afgestorvenen bij u genade vinden. Scheld haar alle schulden en overtredingen kwijt; vervul haar brandend verlangen naar uw aanschijn, waar zij u in eeuwigheid zullen loven en aanbidden.

BIJ HET SANCTUS.

Barmhartige God en Vader! uwe goedheid heeft ons hier op het altaar eene bron van genade geopend, welke onuitputtelijk is. Hier is het de heilige offerplaats, waar God zelf geofferd wordt. **Jesus**, uw eeuwig **Woord**, daalt nu uit den Hemel; stelt zich op het woord des Priesters onder de nederige gedaanten van brood en wijn tegenwoordig en

wordt dus als op nieuw geboren. Uw geliefde Zoon, die voor ons zijn bloed en leven ten beste gaf, die aan het kruis op de gruwzaamste wijze is gedood, vernieuwt thans de gedachtenis van zijn sterven. O ondoordringend geheim; o werkdadige woorden, op welke God zijnen troon verlaat, om tot ons te komen; o heilig gebed, dat voor ons den Hemel opent en den Al-

magtige tot ons doet naderen. Ja dit geheim is de grootste vreugde des hemelschen Vaders, wijl hij zijnen welbeminnden Zoon op het altaar ziet; — is de grootste blijdschap voor den Zoon, wijl de Vader in dit offer verheerlijkt wordt, — is de zegepraal des heiligen Geestes, wijl het groote verlossingwerk dus tot het einde der wereld wordt voortgezet. Engelen en Heiligen

zijn ontsteld van verwondering over de liefderijke vernedering van den Zoon van God. Zij allen vereenigen hunne stemmen en zingen: Heilig, heilig, heilig is de Heer, onze God; gezegend die daar komt in den naam des Heeren.

Laat toch, Heer! dit heilig offer tot vergiffenis der zonden van de afgestorvenen strekken. Verlos hen, opdat zij ook hunne stemmen

**bij die der hemelingen
paren en u in eeuwig-
heid loven.**

**BIJ DE ZELFSTANDIGHEIDS-
VERANDERING.**

**Jesus, onze Verlosser
en Zaligmaker! ik bied
u nederig het offer mij-
ner aanbedding aan en
smEEK u voor de zielen
onzer overledene broe-
ders. Ach, wees hun
genadig en vergeef hun-
ne zonden. Laat uw
heilig bloed, dat tot za-
ligheid der menschen**

vergoten is, over de zielen in het vagevuur vloeijen, opdat zij, van hare vlekken gezuiverd, in eeuwigheid uw barmhartigheid lof zingen.

**NA DE ZELFSTANDIGHEIDS-
VERANDERING.**

Eeuwige, onuitsprekelijke, onbevattelijke God, vol verwondering over de oneindige liefde, welke u onder zulke nederige gedaante verborgen houdt, lig ik hier aanbeddend voor uw aan-

schijn. Ach, hoezeer hebt gij u vernederd, dat ik, ellendige zondaar, voor u mag verschijnen. Het is mij vergund, met u te spreken, u de geheimste gedachten mijns harten te openbaren; en gij neemt mijn zuchten, als een liefderijke Vader, goedgunstig aan. Ik smeek u dan, o God, die alle goed verleent, om een rouwmoedighart; want berouw is het eenige, wat mij van mijne

zonden kan ontheffen.

Jesus, liefderijke Samaritaan, gij hebt uw leven voor ons ten beste gegeven, schenk mij een boetvaardig gemoed; reinig mij meer en meer van mijne zonden, opdat ik eindelijk door uwe genade geheel zuiver worde. Zuiver ook de zielen in het vagevuur van alle vlekken, welke haar nog aankleven, opdat zij rein en bekwaam worden, om in uwe te-

genwoordigheid te verschijnen. Zij hebben in u geloofd, op u gehoopt, u bemind; verhoor dan hare smeekingen om verlossing. Verhoor ook mijne beden; herdenk toch de overtredingen mijner jeugd niet. Straf mij hier, Heer, maar spaar mij in de eeuwigheid. Wat mij hier beneden ook moge overkome, is echter niets in vergelijking van hetgeene ik verdiend heb. Ik

draag het u intusschen tot vergoeding op voor mijne veelvuldige overtredingen. Neem het ook aan tot verlossing van de zielen in het vagevuur

Onze Vader, enz.

Lam Gods, hetwelk de zonden der wereld wegneemt geeft ons vrede en aan de afgestorven geloovigen de eeuwige rust.

BIJ DE COMMUNIE.

Jesus, goddelijke min-

naar onzer zielen, die u niet slechts als offer tot verzoening van uwen Vader opdraagt, maar ook eene zielespijs wilt zijn; hoe gaarne zou ik mij heden aan uwen heiligen disch vertoonen, om mij met uw heilig ligchaam en bloed te voeden, en ten eeuwigen leven te sterken. Maar ik gevoel, dat ik daartoe heden te onwaardig ben. In ootmoed sla ik dus op mijne borst en

zeg: Heer ik ben niet waardig, dat gij onder mijn dak komt, maar spreek alleen één woord en mijne ziel zal gezond worden. Spreek ook slechts één woord en de zielen in het vagevuur zullen verlost worden.

Laat toch, bidden wij u, o Heer, de zielen der overledene geloovigen aan dit offer des heils eenig deel hebben, opdat zij van hare pijnen verlost en in uwe heerlijk-

heid overgevoerd worden.

Heer, geef haar de eeuwige rust en het eeuwige licht verlichte haar. Amen.

DANKGEBED.

Nu is het offer volbragt, o God, dat wij aan uwe Majesteit voor onze zonden en tot verlossing onzer overledene broeders hebben opgedragen. Gezegend zij uw naam, Heer, dat gij

mij vergund hebt daarbij tegenwoordig te wezen en voor hen te bidden, die u zoo dierbaar zijn. Ach, laat die zielen de enge poort des Hemels binnengaan, opdat zij daar ook voor mij bidden, dat ik in den strijd, dien ik weldra met den dood zal moeten strijden, de overwinning behale en met u vereend worde, om u dan eeuwig te loven, te beminnen en mijne aanbidding op

te dragen, door **Jesus Christus**, uwen **Zoon**, onzen **Heer**. **Amen**.

LITANIE

VOOR DE

OVERLEDENE GELOOVIGEN.

Heer, ontferm u onzer.
Christus, ontferm u onzer.
Heer, ontferm u onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader,
ontferm u over alle
geloovige zielen.

God, Zoon, Verlosser
der wereld, ontferm
u over alle geloovige
zielen.

God, heilige Geest, ont-
ferm u over alle ge-
loovige zielen.

Heilige Drievuldigheid,
één God, ontferm u
over alle geloovige
zielen.

Heilige Maria, bid voor
de geloovige zielen.

Heilige Moeder Gods,
bid voor de geloovige
zielen.

H. Maagd der maagden,
bid voor de geloovige
zielen.

Heilige Michaël, bid voor
de geloovige zielen.

Alle heilige Engelen en
Aartsengelen, bidt
voor de geloovige
zielen.

Alle koren der zalige
Geesten, bidt voor de
geloovige zielen.

Heilige Joannes *de Doo-*
per, bid voor de ge-
loovige zielen.

Heilige Jozef, bid voor

de geloovige zielen.

**Alle heilige Aartsvaders
en Profeten, bidt voor
de geloovige zielen.**

**Heilige Petrus, bid voor
de geloovige zielen.**

**Heilige Paulus, bid voor
de geloovige zielen.**

**Heilige Joannes, bid voor
de geloovige zielen.**

**Alle heilige Apostelen
en Evangelisten, bidt
voor de geloovige
zielen.**

**H. Stephanus, bid voor
de geloovige zielen.**

**Heilige Laurentius, bid
voor de geloovige
zielen.**

**Alle heilige Martelaars,
bidt voor de geloovige
zielen.**

**Heilige Gregorius, bid
voor de geloovige
zielen.**

**Heilige Ambrosius, bid
voor de geloovige
zielen.**

**Heilige Augustinus, bid
voor de geloovige
zielen.**

Heilige Hieronymus, bid

**voor de geloovige
zielen.**

**Alle heilige Bisschoppen
en Belijders, bidt voor
de geloovige zielen.**

**Alle heilige Leeraars,
bidt voor de geloovige
zielen.**

**Alle heilige Priesters en
Levieten, bidt voor de
geloovige zielen.**

**Alle heilige Monniken en
Kluizenaars, bidt voor
de geloovige zielen.**

**Heilige Maria Magda-
lena, bid voor de**

geloovige zielen.

**Heilige Catharina, bid
voor de geloovige
zielen.**

**Heilige Barbara, bid
voor de geloovige
zielen.**

**Alle heilige Maagden en
Weduwen, bidt voor
de geloovige zielen.**

**Alle Gods lieve Heili-
gen, bidt voor de ge-
loovige zielen.**

**Wees genadig, spaar
haar, Heer.**

Wees genadig, verhoor

haar, Heer.

**Van alle kwaad, verlos
haar, Heer.**

**Van uwe gramschap,
Van de gestrengheid
uwer vonnissen,**

**Van de magt des dui-
vels,**

**Van den knagenden
worm van haar ge-
weten,**

**Van de langdurige
droefheid,**

**Van het verschrikke-
lijke der vlammen,**

Van de ondragelijke

**verlos
haar,
Heer.**

**koude, verlos haar,
Heer.**

**Van de afschuwelijke
duisternis,**

**Van het ontzettend
klagen en weenen,**

**Door uwe wonder-
volle ontvangenis,**

**Door uwe heilige ge-
boorte,**

**Door uwen allerzoet-
sten naam,**

**Door uw doopsel en
heilig vasten,**

**Door uwe diepe ne-
derigheid,**

verlos haar, Heer.

**Door uwe bereidwil-
lige gehoorzaam-
heid,
Door uwe oneindige
liefde,
Door uwe smarten en
kwellingen,
Door uw bloedig
zweet,
Door uwe gevangen-
schap,
Door uwe geeseling,
Door uwe krooning
met doornen,
Door het dragen van
uw kruis,**

verlos haar, Heer.

**Door uwen bitteren
dood,
Door uwe allerheilig-
ste wonden,
Door uw kruis en
smartvol lijden,
Door uwe heilige ver-
rijzenis,
Door uwe wonder-
volle hemelvaart,
Door de komst van
den heiligen Geest,
den vertrooster,
In den dag des oor-
deels,
Wij, zondaren, bidden**

**verlos
haar,
Heer.**

u, verhoor ons.

**Die Maria vergiffenis
geschonken en den
moordenaar ver-
hoord hebt,**

**Die de uitverkorenen
door den bijstand
uwer genade zalig
maakt,**

**Die de sleutels van he-
mel en hel draagt,**

**Dat gij u verwaar-
digt onze ouders,
nabestaanden en
weldoeners van de
pijnen der hel te**

wij bidden u, verhoor ons.

bevrijden, wij bidden u, verhoor ons.

Dat gij u verwaardigt alle overledene geloovigen voor de eeuwige verdoemenis te behoeden,

Dat gij u verwaardigt u over hen te ontfermen, van wie geene bijzondere gedachtenis op aarde gehouden wordt,

Dat gij u verwaardigt, allen te spa-

wij bidden u, verhoor ons.

ren, en genadig te
 zijn,
Dat gij u verwaar-
digd hunne verlan-
gens te voldoen,
Dat gij u verwaar-
digd, hen in het
gezelschap der uit-
verkorenen op te
nemen,
Koning der ontzetten-
de Majesteit,
Zoon Gods,
Lam Gods, hetwelk weg-
neemt de zonden der
wereld, geef den over-

wij bidden u, verhoor ons.

ledenen rust.

Lam Gods, hetwelk wegneemt de zonden der wereld, geef den overledenen rust.

Lam Gods, hetwelk wegneemt de zonden der wereld, geef den overledenen de eeuwige rust.

Christus, hoor ons.

Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm u over de geloovige zielen.

Christus, ontferm u over de geloovige zielen.

**Heer, ontferm u over de
geloovige zielen.**

Onze Vader, enz.

**v. Van de poorten der
hel.**

**Α. Verlos Heer, hare
zielen.**

LAAT ONS BIDDEN.

**Verleen, Heer, aan
de zielen van uwe diena-
ren en dienaressen uwe
duurzame barmhartig-
heid, opdat haar in de
eeuwigheid voordeelig
zij, dat zij in u geloofd**

en op u gehoopt hebben.
Door Jesus Christus,
uwen Zoon, onzen Heer,
die met u en den heiligen
Geest leeft en heerscht
in eeuwigheid. Amen.

v. Heer, geef haar de
eeuwige rust.

Λ. En het eeuwig licht
verlichte haar.

v. Dat zij in vrede
rusten.

Λ. Amen.

ZEVEN GEBEDEN VOOR DE OVERLEDENEN.

Jesus, ons leven en

onze opstanding, die bij het scheiden uit deze wereld ons uw heilig vleesch en bloed tot spijs en drank hebt achter gelaten. Ik smEEK u door die oneindige liefde, dat gij de overledene geloovigen, vooral N. N., uwe barmhartigheid laat gevoelen. Geleid hen tot de bron des levens en laat hen spoedig met u in uw rijk aan uw en disch eten en drinken.

Onze Vader, enz.

Jesus, onze beschermer en onze zaligheid, die om onzentwille zoo veel angst in den hof hebt uitgestaan, dat uw zweet als druppelen bloed werd, die op de aarde afvloeiden. Ik smEEK u nederig door de waarde van dat bloed, dat gij uwe ontferming de geloovige overledenen, vooral N. N., laat ondervinden. Verlos hen uit hunne benaauwdheden en droog alle tranen

van hunne oogen af.

Onze Vader, enz.

Jesus onze Verlosser en Zaligmaker, die om onze zonden zijt gevangen genomen. Ik smEEK u nederig door uwe knellende boeijen, dat gij u over de afgestorvene geloovigen, vooral over N. N., wilt ontfermen. Verbreek hunne kluis- ters, in welke hen de menschelijke zwakheid in dit leven geklonken heeft, opdat zij u met

blijdschap de offerande van lof en aanbidding mogen opdragen.

Onze Vader, enz.

Jesus, blijdschap onzes harten, die hebt toegelaten, dat uw heilig aanschijn in welks aanschouwen de Engelen zich verheugen, bedekt, bespogen en geslagen werd. Ik smeeek u ootmoedig door dat onbegrijpelijk geduld, laat toch de afgestorvene geloovigen, vooral N. N.,

uwe barmhartigheid ondervinden. Laat hen in de klaarheid van uw licht toe en vervul hen met vreugde door uw Goddelijk aanschijn.

Onze Vader, enz.

Jesus, kroon onzer heerlijkheid, die gegeeseld en om onzen hoogmoed wreedaardig en smaadvol met doornen gekroond zijt, ik bid u door die uiterste nederigheid, dat gij u over de overledene geloovigen,

vooral N. N., wil ontfermen. Verleen genadiglijk, dat zij spoedig de kroon der eeuwige glorie erlange; gij toch kroont ons met ontferming en barmhartigheid.

Onze Vader, enz.

Jesus, onze voorspreker en regter, die, door een goddeloos vonnis tot den wreedsten dood verwezen, ons van het vonnis der eeuwige verdoe-menis hebt bevrijd. Door die onmetelijke barmhar-

tigheid smeeek ik u ontferm u over de geloovige overledenen, vooral over N. N. Laat hen weldra het troostwoord hooren: uwe boosheid is kwijtgescholden.

Onze Vader, enz.

Jesus, ons hoogste en eenig goed, die onze zonden in uw ligchaam op het kruis hebt gedragen. Door die onbegrijpelijke weldaad smeeek ik u, laat de geloovige overledenen,

vooral N. N., uwe ontferming ontwaren. Geef, dat hun spoedig de toegang tot de eeuwige heerlijkheid geopend worde en zij met vreugde hooren: Komt gezegenden mijns Vaders, bezit het rijk, dat voor u van de grondlegging der wereld bereid is.

Onze Vader, enz.

INHOUD.

EERSTE AFDEELING.

Morgen- en Avondgebeden.

	BLADZ.
Bij het begin van het gebed	19
Morgengebed	23
Avondgebed	28
Oefening der Goddelijke deugden	33

TWEEDE AFDEELING.

Mis-Gebeden.

Gebeden onder de heilige Misse	39
Gebeden onder de heilige Misse in de Vaste	76

DERDE AFDEELING.

Biecht- en Communie-
Oefeningen.

Biechtoefeningen. Bemerkin- gen over de wijze, waarop men dit heilig Sacrament moet ontvangen	108
Gebeden vóór de Biecht	122
Gebeden na de Biecht	136
De zeven Boet-Psalmen	145
Litanie van alle Heiligen	179
Oefeningen vóór en na de hei- lige Communie	207
Gebeden onder de heilige Misse, na welke men de heilige Communie ontvangen wil	218
Gebeden na de heilige Com- munie	251

Oefening der voornaamste deugden	256
Gebed tot de H. Maagd Maria	258
Gebed om den Aflaat te ver- dienen	260

VIERDE AFDEELING.

Litaniën en Gebeden voor elken dag der week.

Litanie tot de heilige Drievul- digheid	266
Litanie tot den heiligen Geest	279
Litanie van den allerheiligsten Naam Jesus	294
Litanie ter vereering der Hei- lige Engelen	306
Gebed tot den heiligen Be- scherm-Engel	319
Litanie tot Jesus in het Aller-	

heiligste Sacrament	324
Litanie van het lijden onzes Heeren Jesus Christus . .	340
De heilige Kruisweg	361
Litanie ter eere der H. Maagd Maria, gezegd van Lorette .	381
De heilige Rozekrans	391
Gebeden onder het Lof . . .	395

VIJFDE AFDEELING.

Gebeden voor Zieken.

Uitboezeming van onderwerping aan den goddelijken wil . .	398
Gebed bij het toenemen der ziekte	408
Gebed van eenen zieke, die met de heilige Sacramenten zal voorzien worden . . .	412
Uitboezeming tot Jesus, wan-	

neer de zieke het oog op het Kruisbeeld slaat . . .	422
Litanie tot Jesus om een zalig sterfuur	425

ZESDE AFDEELING.

Gebeden voor de Overledenen.

Gebeden onder de heilige Misse voor overledenen.	439
Litanie voor de overledene ge- loovigen	467
Zeven gebeden voor de over- ledenen . . . , ...	483

